Došlo 4. V. 1932
krat, prilog.

Poštnina plačana v gotovini.
Leto XIII., štev. 103
Ljubljana, sreda 4. maja 1932
Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842. Praha číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno 25 — Din, za inozemstvo 40 — Din
Uredništvo:
Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor, Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2582).
Celje, Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Nejasnost francoskega političnega položaja

Sporazum socialistov in radikalnih socialistov za ožje volitve

Pariz, 3. maja, d. Po točni proučitvi izida volitev in presoji volilnih zvez, ki so jih posamezne stranke sklenile za ožje volitve, se more sklepati, da bodo združena levica, socialisti in radikali pridobili pri ožjih volitvah približno 30 mandatov na račun dosedanje vladne večine. Ker je znašala večina, s katero je Tardieujeva vlada razpolagala zadnje mesece v zbornici, 60 glasov, bi bila torej blok vladnih strank in blok opozicije enako močna ter bi bilo osnovanje trajne vladne večine skrajno otežkočeno. V krogih radkalne stranke pa presojajo položaj za levico celo ugodneje in računajo, da pride do levičarske večine.

Današnji desničarski listi navajajo, da je med radikalnimi socialisti in socialisti za nedeljske ožje volitve že sklenjen dogovor, po katerem so socialistični voditelji zagotovili radikalom mandate v volilnih okrajih, kjer so razmere za njihove kandidate ugodnejše, dočim so na drugi strani radikali zagotovili enako pomoč socialističnim kandidatom v enakem položaju. Dogovor je bil sklenjen z geslom, da mora biti reakcija poražena.

List »L'Oeuvre« računa, da bo v novi zbornici 122 socialistov in 151 radikalnih socialistov, h katerim je treba prišteti še 35 mandatov republikanskih socialistov. Ako se uresniči ta napoved, bo imela levica v novem parlamentu 308 od 615 mandatov, torej večino enega glasu. Desničarski listi označujejo te nade za pretirane in pišejo, da se levičarski kartel iz l. 1924 ne bo več obnovil. »Petit Parisien« računa, da bo vlada republikanske koncentracije še dalje ostala na krmilu države, čeprav bi se morala orijentirati bolj na levo.

Tardieujevo zdravje se je toliko zboljšalo, da bo mogel v sredo prvič iti iz sobe. Če ne bo nastopilo poslabšanje, bo imel Tardieu v četrtek velik volilni govor.

Pariz, 3 maja g. Herriot, ki ga smatrajo kot pravega zmagovalca pri prvih volitvah, je danes prispel v Pariz ter je takoj konferiral s člani strankinega odbora. Novinarjem je izrazil upanje, da bodo radikali prišli v zbornico s približno 150 mandati in da bodo torej za tretjino močnejši kakor doslej. Lokalnim organizacijam se je glede ožjih volitev prepustila popolna svoboda, načelo skupnega sodelovanja levičarskih strank pa bo gotovo povsod prodrlo. Herriot je dal tudi razumeti, da je pripravljen prevzeti sestavo vlade, vendar pa bi v tem primeru postavil pogoj, da vstopijo v vlado tudi socialni demokrati. Njegova stranka ne bo sestavila nobene vlade, za katero bi morala sama prevzeti odgovornost.

Pariz, 3. maja, d. »Matin« vidi v poteku nedeljskih volitev izrecno premaknitev na levo. Kot vzrok smatra naraščajočo brezposelnost. Premaknitev na levo, ki je v glavnem razvidna iz prirastka socialističnih glasov in poslancev, izvoljenih pri prvih volitvah, se vidi najjasneje v pariških predmestjih in okolici Pariza, kakor tudi v drugih velikih mestih. Radikali ne zaznamujejo nobenih velikih izgub. Nasprotno pa je doživela sreda in desnica lokalne izgube, ki se ne kažejo samo v malem številu mandatov, temveč tudi v številkah glasov. »Petit Parisien« je mnenja, da ožje volitve za republikance in socialiste ne bodo ugodno izpadle, »Echo de Paris« pa meni, da bodo socialisti pri ožjih volitvah še več pridobili na račun radikalov. Za ožje volitve se vrši sedaj srdita agitacija, ker bo le malo število glasov odločalo o zmagi kandidatov levice ali pa nacijonalne koncentracije.

Pred sestankom nemškega parlamenta

O kaki preosnovi dr. Brüningove vlade za enkrat ni govora

Berlin, 3. maja, d. Državni kancelar dr. Brüning se je sedaj popolnoma posvetil gospodarskemu programu vlade in pripravam za zunanje-politično razpravo, ki se bo vršila prihodnji teden na kratkem zasedanju državnega zbora. O kaki preosnovi državne vlade kljub pritisku desničarskih strank ne more biti nobenega govora. Izjave vodstva centruma kažejo, da se centrum tudi v Prusiji ne bo prenaglil. Vsi krogi, ki so računali s krizo dr. Brüningove vlade po njegovem povratku iz Ženeve, so sedaj močno razočarani. Narodni socialisti so zaradi postopanja centruma že precej vznemirjeni. Dr. Göbbels je v »Angriffu« odgovoril na izjavo vodstva centruma, da je sodelovanje z narodnimi socialisti v Prusiji mogoče le tedaj, ako bi podpirali dr. Brüningovo vlado. Dr. Brüning namreč ne verjame, pravi dr. Göbbels, in sicer povsem pravilno, da bi socialno demokratska stranka tolerirala pred kratkim po Stergerwaldu napovedano ponovno poslabšanje soc. politike. Zato naj bi namesto njih vskočili narodni socialisti, ki pa niti ne mislijo na to, da bi se pustili izvabiti v to nerodno past. Narodni socialisti morajo zastopati samo po sebi umevno stališče, da morejo stopiti v prusko vladno koalicijo le pod pogojem, če si jim bodo dala v roke sredstva državne moči, ker drugače sploh ne morejo prevzeti odgovornosti za vlado v sedanjem težavnem, z dolgoletnim slabim gospodarstvom ustvarjenem položaju. Narodni socialisti morejo vlado v Prusiji prevzeti le tedaj, če si jim bo zajamčilo, da jim državna uprava ne bo izbila iz rok oblasti v Prusiji. Zato mora tudi v državi priti do ureditve, s katero bo narodnim socialistom zagotovljen odločilen vpliv.

Podrobna razorožitvena pogajanja

Borba za linijske ladje in vojaško zrakoplovstvo

Ženeva, 3. maja s. V mornariškem odboru razorožitvene konference se je danes nadaljevala razprava o vprašanju, ali se morejo linijske ladje smatrati kot napadalno orožje. Zedinjene države so se zavzele za ohranitev velikih vojnih ladij. Angleški zastopnik se je ob varovanju angleškega stališča, da so linijske ladje obrambna sredstva, izjavil za znižanje tonaže. Francoska delegacija se je odrekla vsaki ugotovitvi. Nemško stališče je zastopal nemški zastopnik Rheinbaben v zvezi s prepovedjo velikih linijskih ladij v versailleski mirovni pogodbi. Ruski zastopnik je izjavil, da se je zlasti v zadnjih letih zaradi tehnične izpopolnitve zelo zvišal napadalni značaj linijskih ladij. Ostale države so se večinoma izjavile za napadalni značaj linijskih ladij. Razprava je bila zaključena z izjavo predsednika mornariškega odbora, da bo predložene predloge izročil uradu kot gradivo za proučitev, kar pomeni, da se tehnični strokovnjaki v mornariškem odboru še niso odločili glede vprašanja, ali so linijske ladje obrambno orožje.

V pododboru zrakoplovnega odbora razorožitvene konference je nemški delegat danes predložil nadaljnje gradivo za utemeljitev nemškega predloga o odpravi vsega vojaškega zrakoplovstva. Izjavil je, da so vsa vojaška letala napadalnega značaja in da ogrožajo civilno prebivalstvo. To velja zlasti za države, ki nimajo obrambnih sredstev. Delegat je predložil nov predlog, ki postavlja orožje vojnega letalstva po meri nevarnosti v naslednje kategorije: 1. bojna sredstva vsake vrste, ki so določena, da se mečejo iz letal, 2. bombna letala, 3. opazovalna letala, vštevši privezane opazovalne balone, in 4. stražarska letala.

Pravi vzrok Kreugerjevega samomora

Stockholm, 3. maja. p. Po včeraj objavljenem poročilu parlamentarne anketne komisije, se je izvedelo za neposredni vzrok Kreugerjevega samomora. Švedska Narodna banka je že od začetka tega leta pokrenila temeljito preiskavo o poslovanju Kreugerjevih podjetij in si je prizadevala, da bi se po posebnem odboru proučilo vse poslovanje Kreugerjevega koncerna. Predsednik švedske Narodne banke je zaradi tega brzojavno pozval Kreugerja, ki se je tri mesece mudil v Ameriki, naj se takoj vrne v Evropo in prisostvuje prvi seji te preiskovalne komisije, ki bi se imela vršiti 13. marca v Berlinu. Kreuger pa se ni javil, marveč je naslednjega dne docela iznenada dospela vest o njegovem samomoru v Parizu. Nad koncernom Kreger & Toll bo v par dneh otvorjen konkurz. S tem bo nastopila v tej največji svetovni finančni aferi nova etapa, ker se bo istočasno pričela sodna preiskava, ki naj ugotovi, kdo je zakrivil vse poneverbe in falzifikate, ki so se vršili v koncernu kralja vžigalic.

Nova operacija Macdonalda

London, 3. maja, g. Zdravniki ministrskega predsednika Macdonalda sporočajo, da se očesna operacija na ministrskem predsedniku ne more več odlašati. Macdonald bo še jutri predsedoval seji ministrskega sveta, popoldne pa bo sprejet od kralja. Zvečer bo izvršena operacija levega očesa, v četrtek pa operacija desnega očesa. Kot glavna operaterja bosta fungirala očesni zdravnik kraljevskega dvora sir Wiliam Lister in prof. Pauson. Za določitev operacije ni bila merodajna ne samo zdravniška indikacija, temveč tudi politična, ker se hoče Macdonald brezpogojno udeležiti lausannske reparacijske konference meseca junija. Zdravniki računajo, da bo Macdonald do tedaj popolnoma okreval.

Večina De Valere se krha

London, 3. maja d. Sprejetje zakona za odpravo prisege zvestobe je naletelo v irskem parlamentu na težkoče. Vladna večina, ki je doslej znašala 6 glasov, ni več gotova, ker trije izmed sedmih delavskih članov v tretjem čitanju ne bodo več glasovati za zakon.

PRED KONFERENCO MALE ANTANTE

Na dnevnem redu beograjskega sestanka zunanjih ministrov Male antante se bo razpravljalo predvsem o izjemnem stališču Jugoslavije glede reparacij in o podunavskem problemu

Beograd, 3. maja r. V tukajšnjih političnih in diplomatskih krogih pripisujejo konferenci zunanjih ministrov Male antante, ki se bo sestala 10. maja v Beogradu, veliko važnost. Dejstvo, da se bo sestala konferenca predčasno, t. j. pred lausannsko konferenco, kaže na to, da so na dnevnem redu važna vprašanja. Vaš dopisnik je imel priliko govoriti z uglednim diplomatom, ki je dobro poučen o vseh mednarodnih vprašanjih. Iz razgovora se vidi, da bo konferenca Male antante posvetila glavno pozornost reparacijskemu in podunavskemu problemu. Za Jugoslavijo je posebno važno reparacijsko vprašanje.

Kakor znano, zavzema Jugoslavija v reparacijskem problemu docela posebno stališče. Jugoslavija edina ni podpisala londonskega protokola in Hoovrovega moratorija in je odklonila svoj pristanek na predlog predsednika ameriških Zedinjenih držav. Tudi odbor strokovnjakov je moral priznati izjemno stališče Jugoslavije v pogledu reparacij. Dočim druge države v dobi moratorija sicer niso dobile nemških reparacij, a jim zato tudi ni bilo treba plačevati svojih dolgov v Ameriki, reparacijski delež Jugoslavije tudi že poprej ni bil vezan na plačilo vojnih dolgov. Jugoslavija je lahko ves svoj delež na nemških reparacijah, ki ji pripada po Youngovem načrtu v višini okrog 80 milijonov mark, uporabila za svoje potrebe, to je predvsem za obnovo škode, nastale na njenem ozemlju med svetovno vojno, za izplačilo vojne odškodnine in za vzdrževanje invalidov.

Izpad nemških reparacij zaradi Hoovrovega moratorija je zadel zaradi tega Jugoslavijo mnogo težje kakor katerokoli drugo državo. Skoro milijardni primanjkljaj se nikakor ne da kriti s kakršnokoli finančno transakcijo. Jugoslovenska vlada je zaman opozarjala na posledice londonskega protokola in njen protest pri Društvu narodov je ostal brez uspeha. Velesile se niso brigale za jugoslovenske zahteve, četudi so strokovnjaki v Londonu docela priznali upravičenost jugoslovenskih ugovorov. Prav tako so ostale brez odgovora vse urgence jugoslovenske vlade pri mednarodni reparacijski banki, ki bi morala prav za prav še nadalje plačevati Jugoslaviji njen reparacijski delež, ker Jugoslavija ni pristala na moratorij. To pa se ni zgodilo.

V krogih velesil pa se pojavlja sedaj tendenca, da bi se reparacijski problem nekako združil s podunavskim problemom ter da bi se na lausannski konferenci na eni strani priznale nove koncesije Nemčiji v pogledu reparacij za ceno njenih koncesij v podunavskem problemu. Proti takemu načrtu pa se je pojavil v podunavskih državah razumljiv odpor, ker imajo občutek, kakor da jih hočejo uporabiti velesile za nekako napitnino Nemčiji.

Zaradi tega se bo tudi sestala konferenca Male antante predčasno, da zavzame svoje stališče k vsem tem problemom in da ponovno poudari svoje poglede zlasti v vprašanju reparacij. Položaj, kakršen je, govori vedno bolj za to, da bi bilo najumestneje, če bi se Jugoslavija glede reparacijskih plačil direktno sporazumela z Nemčijo. V nobenem primeru pa noče izigrati svojih zaveznikov in se bo to vprašanje zaradi tega razčistilo na beograjski konferenci Male antante.

Vprašanje razpusta avstrijskega parlamenta

Predlogi za razpis novih volitev pred ustavnim odborom — Odločitev v rokah socialnih demokratov

Dunaj, 3 maja, d. Seja ustavnega odbora, na kateri bo padla odločitev o predlogih za razpust Narodnega sveta in razpis novih volitev, je določena za jutri, dočim so bile seje klubov sklicane za danes, da že pred jutrišnjo sejo plenuma obravnavajo vprašanje novih volitev. Odločitev je v rokah socialnih demokratov, ki so vložili predlog za razpust Narodnega sveta v obliki, da je mogoče volitve odgoditi do jeseni. V političnih krogih so mnenja, da se bodo socialni demokrati odločili za takojšnje nove volitve, če bodo krščanski socialci postavili alternativo med takojšnjimi volitvami ali pa odklonitvijo predlogov.

V političnih krogih se je tudi govorilo, da sta se zvezni kancelar dr. Buresch in predsednik Narodne banke dr. Kienböck odločila, da bosta takoj demisijonirala, če bodo nove volitve razpisane, vendar pa v vladnih krogih to zanikajo. V političnih krogih poudarjajo nadalje, da se mora delo Narodnega sveta po ustavi nadaljevati, ako se sam razpusti, do sestanka novega parlamenta. Zato se morejo novi zakonski predlogi rešiti tudi v primeru razpisa novih volitev.

Nameravani prevrat v Gdansku?

Angleški listi so razširili vest, bržkone iz nemškega vira, da so nameravali Poljaki v Gdansku izvršiti prevrat

Berlin, 3. maja, d. Vesti »Daily Expressa« in »Daily Heralda« o dozdevnem nameravanem poljskem prevratu v Gdansku so zbudile v Berlinu precejšnjo senzacijo, čeprav dvomijo nad njihovo resničnostjo. V poučenih krogih izjavljajo, da zasleduje nemška vlada z vso pozornostjo dogodke v Gdansku, mora pa ugotoviti, da se v zadnjih dneh ni zgodilo ničesar, kar bi utemeljevalo vznemirljive vesti angleških listov in da nimajo oficijelni varšavski krogi, ako res obstojajo kakšni prevratni nameni, z njimi nobene zveze. Res je le, da so se med Berlinom in Varšavo, med komisarjem Društva narodov v Gdansku ter varšavsko vlado, senatom Gdanska in Društvom narodov v zadnjih štirinajstih dneh vršile izmenjave misli, da bi se prepričele morebitne prevratne akcije šovinističnih krogov v Gdansku. Dne 30. aprila je tudi potekel dogovor med Gdanskom in Poljsko o uporabljanju luke Gdanskega po poljskih vojnih ladjah, ki je bil 1. maja nadomeščen z dogovorom, sklenjenim s sodelovanjem komisarja Društva narodov. Po starem dogovoru so imele poljske vojne ladje obsežne pravice v luki Gdanskega, novi dogovor pa te pravice nadomešča s splošnimi mednarodnimi predpisi. Ta prehod je zadel na živahen odpor poljske opozicije, zlasti narodnih demokratov.

K vestem o nameravanem prevratu v Gdansku tudi poročajo, da so vznemirjenje izzvali predvsem govori na nedavnem poljskem dijaškem kongresu v Gdansku. Nemška vlada je opozorila poljsko vlado na početje gotovih organizacij, ki bo moglo občutno skaliti odnošaje med obema državama. Varšavska vlada je nato izjavila, da nima nikakršnih zvez s pustolovskimi prevratnimi načrti nekontroliranih elementov in da jih obsoja.

Visoke kazni za kršitve deviznih predpisov

Beograd, 3. maja. AA. Z odlokom finančnega ministra so kaznovani zaradi kršitve pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami: Ljudevit Han iz Budimpešte na 50.000 Din, Mika Samujlović menjalec iz Zagreba na 200.000 Din, Arnold Zanato, menjalec z Reke na 60.000 Din, Petar Milčević iz Malinske na 1000 Din, Janko Vagner iz Sombora na 30.000 Din in Nikola Samović iz Omišlja na 200 dinarjev.

Napredovanje profesorjev

Beograd, 3 maja p. Z ukazom Nj. Vel. kralja sta napredovala v IV-1 položajno skupino dr. Franc Rostaher, profesor klasične gimnazije v Mariboru, in Franc Devetak, profesor II. realne gimnazije v Ljubljani. V IV-2 položajno skupino sta napredovala dr. Pavel Brežnik, profesor I. realne gimnazije v Ljubljani, in dr. Ljudevit Kuščer, profesor realne gimnazije v Kranju. V V. položajno skupino sta napredovala: dr. Rudolf Kropivnik, profesor ženskega učiteljišča v Ljubljani, in Adolfa Šaupah, strokovna učiteljica klasične gimnazije v Mariboru.

Odplačilo vojnih dolgov s srebrom

Washington, 3. maja č. Senator Heyden iz Arizone je vložil predlog o likvidaciji vojnih dolgov evropskih držav napram Zedinjenim državam, po katerem naj bi države dolžnice izplačale Ameriki svoj dolg do 1. 1936. v srebru, računajoč za vsak dolar po eno unčo finega srebra. Na drugi strani bi se morale države dolžnice obvezati, da bodo vsebino srebra povišale na devet desetin.

London, 3. maja g. Angleški trgovinski minister Runciman je včeraj izjavil v londonski trgovski zbornici, da je eden glavnih vzrokov svetovne gospodarske krize vztrajanje pri vojnih dolgovih in reparacijah. S tem se je vsilil nenaraven element v gospodarske odnošaje med državami, ki se mora odstraniti, sicer se bo popolnoma uničila mednarodna trgovina. Ozdravljenje svetovnega gospodarstva je mogoče le tedaj, ako se črtajo vojni dolgovi in reparacije.

London, 3. maja AA. Predsednik angleške vlade Macdonald je izjavil, da se bo vrnil kot vodja angleške delegacije v Ženevo sredi meseca maja. Nemški državni kancelar dr. Brüning prispe v Ženevo 17. maja. Sodijo, da se bodo tedaj nadaljevala pogajanja, ki so bila prekinjena zaradi bolezni predsednika francoske vlade. Dotlej pa bodo zasedale tehnične komisije razorožitvene konference.

Avstrijsko-madžarska pogajanja

Budimpešta, 3. maja d. Kmetijski minister Purgly je izjavil, da se v zvezi z avstrijskim prepovedmi uvoza vrše pogajanja z Avstrijo, ki naj bi omogočila, da ne bi bil od avstrijskih uvoznih omejitev prizadet madžarski izvoz živine.

Proces proti sicilijanski mafiji

Milan, 3. maja s. Pred sodiščem v Girgenti se je danes končala razprava proti 343 članom mafije iz province Girgenti in Caldanizetta. Proces je trajal skoraj tri mesece. Osem obtožencev je med razpravo umrlo. 244 članov mafije je bilo obsojenih na prisilno delo od 3 do 13 mesecev, 87 pa je bilo oproščenih. Proti ostalim se preiskava nadaljuje.

Napredovanje učiteljev

Beograd, 3. maja, p. Današnje »Službene Novine« objavljajo večji ukaz o napredovanju učiteljev. V dravski banovini so napredovali naslednji učitelji(-ice): Stanko Vičič v Mozirju, Alojzij Ivanetič v Novem mestu, Andrijana Srečko v Središču ob Dravi, Josipina Beljana-Mihajlova v Sv. Petru (srez Novo mesto), Amalija Zajec v Smuki (srez Novo mesto), Cirila Zupanec v Ribnici, Marija Cimperman na Polzeli, Irena Jan v Ljubljani, Antonija Ješovnik pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju, Milka Pleskovič v Trbovljah, Ivana Pivec v Ljubljani, Zvonko Predan v Maribergu, Alojzij Menhard v Topolšici, Viljem Menard v Novem mestu, Vekoslav Mlekuž v Ljubljani, Viktor Porenta v Št. Vidu pri Ljubljani, Angela Porekar v Mariboru, Marija Pahor v Skaručni, Gvidon Pahor v Skaručni, Jožica Kuntarič v Dolgi vasi (srez Dol. Lendava), Serafina Štion v Sostru (srez Ljubljana), Jakob Skubic v Šmarju, Marija Sežun v Dev. Mar. v Polju, Vekoslava Tominec v Slovenigradcu, Ana Spendar v Mariboru, Ernest Švarc v Dev. Mar. v Polju, Frančiška Štimlehner v Kapeli, Antonija Čok v Kočevju, Viktorija Rant v Šmartnem pri Kranju, Ludmila Rape v Ljubljani, Anica Žitko v Toplicah pri Zagorju ob Savi, Matilda Dolenc v Planini, Ana Lazar v Domžalah, Marija Lahajnar v Ljubljani, Leopoldina Likar v Blagovici, Štefanija Levec v Boh. Bistrici, Ivana Ukmar na Viču pri Ljubljani, Rudolf Horvat v Škofji Loki, Fran Haberman v Mariboru, Pavle Gande v Novem mestu in Ciril Hočevar v Mariboru.

Podaljšanje predpisov za plačevanje v inozemstvo

Beograd, 3. maja. AA. Finančni minister je odredil, da se veljavnost točke 1. odloka finančnega ministra od 28. marca t. l. (Službene novine št. 73 od 30. marca 1932) **podaljša do 31. maja 1932.** Citirana točka 1. odloka fin. ministra, katere veljavnost je potekla 30. aprila, se glasi:

Plačevanje obveznosti nasproti inozemstvu, in sicer po odobrenju Narodne banke za blago, uvoženo do konca pret. leta in po rednih uvoznih dokumentih za blago, uvoženo po 1. januarju se lahko vrši, kolikor so roki dospeli, preko pooblaščenih bank s položitvijo odgovarjajočega zneska v dinarjih na začasno vezani dinarski račun inozemskega upnika. Predložiti je treba vse dokumente, ki so bili tudi dozdaj potrebni za prenos dinarjev na svoboden račun inozemcev. O vseh tako položenih računih so banke dolžne takoj obvestiti Narodno banko.

Na ta način se lahko po zakonski pariteti izplačujejo tudi menice, in sicer tudi one, ki so plačljive v efektivnem tujem denarju ali v čeku na pokaz, četudi na kako inozemsko mesto.

Na isti način se bodo knjižili pri pooblaščenih bankah tudi zneski, ki pripadajo inozemstvu od kuponov in od amortiziranih in prodanih vrednostnih papirjev. Tako se bo postopalo tudi v vseh drugih primerih, za katere je potrebno predhodno dovoljenje finančnega ministrstva (čl. 3. v zvezi s členom 8., točke a in b pravilnika o ureditvi prometa z devizami in valutami). Poštna hranilnica bo s čekovnimi računi inozemcev ravnala na enak način. Te začasno vezane dinarske terjatve se do osvoboditve in prenosa na svobodne dinarske terjatve lahko uporabljo samo za plačila v državi in ne morejo služiti za zavarovanje valute za izvoz iz države. (Iz finančnega ministrstva).

Al Capone mora v zapor

London, 3 maja. č. Znanega kralja tihotapcev Al Capone je naposled vendarle doletela usoda. Vrhovno sodišče je zavrnilo njegov priziv zoper razsodbo prvostopnega sodišča, pri katerem je bil obsojen zaradi utaje dohodkov pred davčno oblastjo in Al Capone bo že jutri prepeljan v kaznilnico v Leverworthu, kjer bo moral presedeti 11 let zapora.

Uspeh francoske levice

Nedeljske prve volitve v Franciji še ne dado prave slike razmerja moči med vladno skupino in levičarsko opozicijo, vendar se že sedaj kaže, da je prišlo med francoskimi volilci do precejšnjega prekreta v levičarsko smer. Francoski volilni red praktično skoroda ne dopušča, da bi se vprašanje poraza in zmage te ali one stranke odločilo že v prvem kolu. Vsak kandidat mora namreč v prvem kolu doseči vsaj eno četrtino vseh vpisanih volilcev in poleg tega še absolutno večino vseh oddanih glasov, da se lahko smatra izvoljenim. Pri prvih volitvah odločajo torej do neke mere tudi one mase, ki se volitev niso udeležile. Čim večja je volilna abstinenca, tem težje izide kandidat kot zmagovalec že iz prvih volitev. Iz tega se da pojasniti tudi nekoliko paradoksna okoliščina, da je prošla nedelja dala šele 248 poslancev, drugih 367, tedaj daleko več kot polovica, pa jih bo izvoljeno šele 8. maja na dan ožjih volitev. Pri teh zadostuje za izvolitev že relativna večina oddanih glasov brez ozira na to, v kakem razmerju je to število s številom vpisanih volilnih upravičencev.

Poleg tega čisto tehničnega razloga pa do odločitve v prvem kolu ne more priti tudi zavoljo velike razcepljenosti med strankami. Za 615 mandatov se je to pot potegovalo nad 3600 kandidatov in v mnogih volilnih okrajih je kandidiralo po cel ducat ljudi, med njimi celo po več pristašev iste stranke. V takih okrajih je bila izvolitev poslanca pri prvih volitvah seveda nemogoča.

Glavni odločilni dan bo tedaj šele prihodnjo nedeljo, vendar vse kaže, da je preokret na levo gotova stvar. Tardieujeva skupina levičarskih republikancev, ki pa vkljub imenu ne spada politično k levici, je dosegla manj poslanskih mest od Marinove republikanske unije, obe pa sta ostali v manjšini napram dvema najmočnejšima strankama levice, Herriotovim radikalnim socialistom in Blumovim socialnim demokratom. Ako prištejemo radikalom še 25 izvoljenih neodvisnih radikalov, ima levica med doslej izvoljenimi poslanci prav znatno večino, dasi na desnici neodvisni republikanci in frakcija katoliških demokratov skoro odtehtajo število neodvisnih radikalov. Skrajna marksistična levica, o katere občutnem porazu poročajo listi, pa je v prejšnji zbornici štela le 12 članov, zato nje neuspeh ne pomeni nikakršne bistvene izpremembe. Med levico moramo končno šteti še male frakcije neodvisnih socialistov, socialističnih republikancev in komunističnih socialistov, ki so večinoma le francoska specialnost.

Prošla nedelja je tedaj začrtala osnovno smernico levičarske večine, tekoči teden pa bo služil medstrankarskim kupčijam in kompromisom, od katerih je odvisno, ali bo prihodnja večina jačja ali šibkejša in res zmožna prevzeti državno krmilo. Herriot že trka na svojih 63 izvoljenih posalncev in daje levičarjem navodila za disciplinirani nastop na dan ožjih volitev; stranke in frakcije levice naj sklepajo kompromise le s sorodnimi strankami in naj v vsakem volilnem okrožju dosežejo sporazum, ki bo v škodo desničarjem. Tardieu se je sicer v zadnjih sejah zbornice držal zelo v ozadju in ni nikoli nastopal proti radikalom, da jih ne izgubi za morebitno koncentracijo, vendar mu Herriot očita, da je v teku volilne borbe porušil vse mostove do radikalov, na vladi pa se je itak opiral le na desnico.

Nedeljska bitka se je vršila poleg drugega tudi v znamenju volilnega gesla: za nadaljevanje Briandove politike ali proti nji. Desničarji so vse francoske neugodnosti pripisovali »briandizmu«, kakor so imenovali težnjo po sporazumu med narodi. Mase francoskega naroda so odločile v prilog briandizmu. Ni jih oplašil niti izid volitev v Prusiji, čeprav so ga desničarji eksploatirali izredno spretno in že prve dni preteklega tedna preplavili vso Francijo s plakati, v katerih so opozarjali na veliko nevarnost, ki jo prinaša Franciji in vsej Evropi hitlerjevski pohod. Levičarji so dosti spretno parirali to propagando z geslom, da so vse francoske stranke enako patriotične, enako trdno odločene braniti francoske interese in da zato francoski narod ne more trpeti, da bi od zunaj vplivali na smer njegove politike. Poudarjali so tudi, da je nacionalni čut francoskega državljana tako globok in plemenit, da ne more imeti umevanja za pretirani in fanatični hipernacionalizem hitlerjevskega ali fašističnega kova.

Mogoče so ti argumenti res kaj zalegli, saj se je že ponovno pokazalo, da francoske mase ne ljubijo ekstremov. Še bolj verjetno pa je, da volilci pri svojih odločitvah niso dosti upoštevali zunanje politike, marveč so bile poleg ožjih lokalnih in osebnih momentov merodajne notranjepolitične razmere. Da te niso govorile v prilog sedanje vlade, je jasno. Saj čuti tudi Francija že vso pezo gospodarske krize, v očeh priprostega volilca pa je vedno kriv v prvi vrsti oni, ki je na vladi. In desničarji so bili na vladi dolga štiri leta. Že to dejstvo samo je zadostovalo, ker si volilci pač niso belili glave z razmišljanjem, da bi bila kriza najbrž enako huda ali še hujša, če bi bila na vladi kaka druga skupina. Kakor je izven dvoma, da bi hitlerjevci ne dosegli v Nemčiji takega uspeha, ako bi bili recimo zadnji dve leti krize tudi sami v vladi, tako je tudi uspeh francoske levice pripisati v prvi vrsti dejstvu, da je bila v zadnjih usodnih letih v opoziciji.

Ali je ta uspeh dovolj velik, da bo po volitvah prevzela vlado levica sama, bodo pokazale še le nedeljske ožje volitve. Možno je, zelo verjetno pa ne; vsekakor pa je treba računati vsaj z verjetnostjo, da bo dovolj velik, da bo onemogočil nadaljevanje samo desničarske vlade. Kljub prepadu, ki ga je volilna borba naredila med Tardieujem in Herriotom, kažejo vse indicije na koalicijo teh dveh najbolj prominentnih državnikov današnje Francij

Ruska emigracija in konflikt na Daljnem vzhodu

Pariz, 30. aprila.

Razvoj dogodkov v Mandžuriji, ki bo imel nedvomno dalekosežen pomen za pozicijo ruskega naroda ob Tihem morju, sili ne samo sovjete, marveč tudi rusko emigracijo, da se resno bavi s problemom Daljnega vzhoda. Zadevo so aprila meseca obravnavali na javnih zborovanjih v Parizu najznamenitejši voditelji političnih skupin ruske emigracije: kadet Miljukov, menjševik Dan, Kerenski, znana tragična osebnost ruske revolucije, in general Denikin, eden najuspešnejših borcev iz grozovitih dni ruske državljanske vojne.

Znano je, da skušajo Japonci na vso moč, kako bi dobili vso rusko emigracijo za aktivno borbo proti boljševikom, in da pri tem prizadevanju ne štedijo niti denarja niti truda. V vrstah ruske vojaške zveze, osobito pri mlajših članih, je nazor o možnosti osvoboditve Rusije izpod boljševiškega jarma s pomočjo Japoncev zelo razširjen. Ravno za te kroge je bila nedavna izjava generala Denikina kot senzacija prve vrste in je učinkovala kot mrzel curek na njihovo japonofilstvo. Denikin je nastopil z vso odločnostjo proti načrtu, da bi se iz ruskega Primorja, Poamurja in Madžurije stvorila nekakšna vmesna država, po čemer streme aktivisti ruske emigracije. General je sicer slej ko prej neizprosen sovražnik boljševikov, toda od Tihem morju se po njegovem pripričanju krijejo interesi ruskega naroda in koristi sovjetske države popolnoma. Vsako pogajanje z Japonci je nezdružljivo z rusko narodno častjo in s koristjo Rusije. Ako se iz sovraštva do boljševikov odtuji tako važen del ruskega ozemlja kakor je Primorje, potem je tak uspeh predrago plačan in položaj ruskega življa na tihomorski obali resno ogrožen.

»Kdo in kaj nam daje pravico, da trgamo rusko zemljo in jo dajemo tujcem?« je zaklical Denikin med burnim pritrjevanjem velikega dela poslušalcev. »Po isti logiki moramo prepustiti tudi Karelijo Fincem, Narvo Estoncem in Besarabijo Rumunom ter ustvariti vmesno državo na Kavkazu in v Ukrajini. Pravi ruski ljudje si ne smejo omadeževati rok z delitvijo lastne narodne zemlje.« V tej zvezi je omenil general tudi dve japonski ponudbi iz l. 1926. in 1929., ki pa jih je zborovanje zaupnikov pod predsedstvom Nikolaja Nikolajeviča odločno odklonilo.

V nadaljnjem govoru je Denikin podal sliko razporeda sovjetskih vojnih sil na Daljnem vzhodu, pripomnil pa je, da sme kot ruski domoljub iznesti v javnost le toliko podatkov, kolikor o tej stvari vedo sami Japonci. Govornik je prepričan, da Moskva v sedanjem položaju nikakor ne more ubraniti japonske okupacije Primorja in bi se morala skoro brez boja umakniti rumenemu imperializmu. Pri tem pa je resno posvaril rusko emigracijo, naj ne deluje v takem smislu, ki bi Japoncem olajšal zavojevanje najmanjšega kotička ruskih tal.

Razne vmesne države ob sovjetskih mejah bi gotovo oslabile boljševizem, morda bi ga celo zrušile, toda tako stanje bi ne bilo zadovoljivo. Rusija bi svojo osvoboditev izpod boljševiške oblasti plačala s tem, da bi bila odrezana od vseh najboljših pokrajin. Obdana od vseh strani od sovražnih sosedov, bi bila v svojem razvoju vržena za 500 let nazaj.

General Denikin pa ni obsodil samo navdušenja nekaterih emigrantov za japonskega »rešitelja«, marveč se je tudi odločno izrazil zoper vsako intervencijo sploh. Nekdanji poveljnik »dobrovoljske armade« v borbi proti boljševikom danes odkrito priznava, da mu je ta akcija zapustila samo občutek žalostne grenkobe. Dobrovoljsko gibanje, naperjeno sicer proti boljševikom, je neposredno povzročilo izgubo Estonske, Latvije in Litve, zlasti pa izgubo večjega dela Bele Rusije. Tudi Besarabija in ozemlje Pečenge ob murmanski obali, ki je pripadalo Finski, gre na ta račun.

Ob koncu svojih tehtnih izvajanj, ki so razodevala globoko domoljubje starega borca in zato niso ostala brez učinka na poslušalce, je Denikin označil japonofilsko razpoloženje enega dela ruske emigracije kot psihološko, politično in zgodovinsko zablodo. Ako bi iz vrst ruske diaspore res prišel udarec proti ruskim interesom in proti ruski narodni časti, bi te silne sramote emigracija ne preživela. Ruska pomoč Japoncem proti lastni domovini, čeprav ječi pod boljševiki, bi pomenila konec zgodovinske naloge emigracije in nje politično smrt.

Pred podpisom mirovne pogodbe v Šanghaju

Šanghaj, 3. maja. č. Japonsko kitajska pogajanja so že tako daleč uspela, da bo najbrže že jutri podpisan protokol o likvidaciji šanghajskega konflikta. Zaradi tega tudi ne bo potrebno imenovati novega poslanika, ker si je ob priliki nedeljskega atentata ranjeni poslanik Šingemicu že toliko opomogel, da bo mogel podpisati pogodbo.

Predavanje ge. Atanackovićeve o konferenci Mednarodnega urada dela

Ljubljana, 3. maja.

Ga. Milena Atanackovićeva, podpredsednica Jugoslovenske ženske zveze in članica odbora Mednarodne alijanse za žensko volilno pravico, je predavala nocoj v dvorani Delavske zbornice o XVI. konferenci Mednarodnega urada dela v Ženevi, na kateri je sodelovala kot odposlanka ministrstva za socijalno politiko in narodnega zdravja. Ga. Atanackovićeva je poslušalstvu, med katerim so prevladovale žene, predvsem prikazala organizacijo, ustroj, namen in delo Mednarodnega urada dela s posebnim ozirom na sodelovanje žen.

Mednarodni urad dela je afiliacija Društva narodov in vsi člani so sami po sebi člani urada, ki obstoji iz stalnega urada v Ženevi, sveta urada, katerega sestavlja 24 članov (12 vladnih, 6 delavskih in 6 delodajalskih), in iz konference, ki zboruje enkrat na leto. Na tej konferenci so zastopani delegati vseh narodov, in sicer po štirje iz vsake dežele (2 vladna, 1 delavski in 1 delodajalski). Pri celotnem aparatu urada sodeluje veliko število žen; njihov vpliv pa ni viden le na sestankih, temveč ga očituje duh, ki preveva delo tega morda najvažnejšega sestavnega dela Društva narodov. Mednarodna ženska alijansa je poslala svoje delegatke, ki so preko odposlancev raznih dežel vplivale na ustvarjanje zakonov. Vobče prevladuje v mednarodnem delu tendenca enakopravnosti mož in žen. Tu si je mrs. Bondfieldova, bivša angleška ministrica, stekla zasluge za § 389., ki pravi, da se mora, kadar so na dnevnem redu konference vprašanja, ki se tičejo posebno žen, udeležiti zasedanja najmanj ena žena. Vendar se vse delegacije ne drže tega pravila.

Načelo konference je, da je svetovni mir mogoč le na osnovi socijalne pravičnosti. Zato si je konferenca zastavila naslednje naloge: regulacijo delovnih ur, maksimiranje dela, regulacijo delavcev, borbo proti brezposelnosti (ki je bila glavna točka programa), človeka dostojno življenje delavcev, zavarovanje delavcev za primer nezgod, smrti in starosti, zaščita ženske delovne sile, dece in mladine, problem izseljenstva, profesijonalna naobrazba delavstva, izboljšanje usode delavcev.

Pripravljanje materijala za konferenco je naloga administrativnega sveta Mednarodnega urada dela, v katerem do danes ni niti ene žene. V ostalem pa imajo žene v organizaciji urada važna mesta. Propagandno sekcijo sestavljajo same žene, prav tako je večina sekcij, ki se bavijo z ženskimi vprašanji, v ženskih rokah, tako da so mnoge žene v uradu visoke funkcijonarke. Na konferenci dela je vedno po več ženskih zastopnic. Najlepši primer je ga. Hjelsbergova, inšpektorica dela na Norveškem in delegatka norveške vlade. Na 13. zasedanju konference je bila celo predsednica skupine vladnih delegatov. Lansko leto so žene beležile največji uspeh, zastopalo jih je 26 delegatk, letos pa se je to število zaradi gospodarske krize zmanjšalo na 13. Stalno imajo ženske delegatke na konferenci Francija, Norveška, Nemčija in Švedska. Letos je bilo 7 vladnih, 5 delavskih in 1 delodajalska odposlanka, kot prva žena delodajalka na konferenci, in sicer iz Španije.

Glavno delo urada se vrši po komisijah. Najvažnejša točka sporeda je bilo poročilo tajnika Mednarodnega urada Thomasa, ki je v glavnem obravnaval gospodarsko situacijo sveta in brezposelnost. Veliko zanimanja je zbudil tudi govor našega delegata Čurčina, ki je govoril o mednarodnih kreditih za javna dela mednarodnega značaja, ki se v veliki meri tičejo tudi Jugoslavije.

Med drugim sta bila na dnevnem redu zavarovanje delavcev in ustanovitev stalnega brezplačnega urada za delo v Ženevi. Razpravljalo se je tudi o določbi prve mednarodne konference dela v Washingtonu leta 1919., ki pravi, da se morajo ukiniti vsi zasebni uradi dela ali pa se vsaj postaviti pod kontrolo države. Sklenilo se je, da se izvedejo v tem pogledu rigorozni ukrepi zlasti glede na žene, ki se največ poslužujejo teh zasebnih uradov dela (služkinje, pisarniške uradnice, vzgojiteljice itd.). Dalje se je sklepalo o starostni meji otrok za pripustitev k industrijskemu delu. Splošno je bilo določeno štirinajsto leto, le kjer so otroci šoloobvezni do 16. leta, se je podaljšala doba za dve leti. Naša delegatka Atanackovićeva pa je predlagala, naj bodo glede na izjemne razmere v južnih pokrajinah naše države, kjer po večini otroci nimajo prilike tako dolgo posečati šolo, izjemno pripuščeni v poklice že z dvanajstim letom. Nikakor pa ne smejo vršiti nočne službe in delovni čas pred 14. letom ne sme obsegati preko 5 ur dnevno.

Obširna razprava se je vršila tudi o zaščiti noseče matere. Nekatere delegatke so bile odločno proti zaščiti iz razloga, ker ta v mnogih primerih le poslabša dejanski položaj žene, ki dobi sicer svojih 6 tednov plačanega dopusta, medtem pa je službo zasedel že kdo drugi, tako da ostane mati z detetom brez sredstev. Sklenilo se je tudi prepovedati zaposlevati deco v cirkusih, gledališčih) (kolikor zaposlitev ne služi resnični umetnosti), pri raznašanju časopisov in podobno.

Ga. Atanackovićeva je poudarila ob sklepu svojih zanimivih izvajanj, da je glede na odmerjeni čas mogla podati poročilo o delu Mednarodnega dela le v glavnih obrisih. Vrh tega je bila konferenca pravkar zaključena in bo mogoče podati izčrpna poročila o njej šele po proučitvi sejnih zapisnikov. Kljub temu je njeno predavanje podalo jasno sliko velikega dela in ženskih, za nas posebno zanimivih uspehov naše delegatke.

Praški Hlahol v Beogradu

Beograd, 3. maja. p. Snoči je prispelo v Beograd praško pevsko društvo »Hlahol,« ki priredi turnejo po naši državi. Češkim pevcem je bil v Beogradu prirejen zelo prisrčen sprejem. Na kolodvoru so se zbrali k sprejemu vsi beograjski pevski zbori, zastopniki raznih kulturnih in nacionalnih organizacij, predstavniki JČ-Lige, zastopniki mestne občine in mnogobrojni prijatelji Češkoslovaške. V imenu občine je pozdravil goste obč. tajnik dr Beić, v imenu pevskih društev pa skladatelj Kosta Manojlović. Zvečer je bil na čast gostom prirejen v oficirskem domu banket. Nocoj prirede koncert v Kolarčevi dvorani.

Volitev novega staroste ČOS

Praga, 3. maja h. V nedeljo dopoldne se bo vršila seja izvršilnega odbora ČOS, na kateri se bo volil novi starosta. Novi starosta bo popoldne na Streliškem otoku otvoril slavnost v spomin prvega sokolskega zleta pred 50 leti, ki se je vršil pod vodstvom Tyrša, ter bo imel ob tej priliki svoj prvi govor.

Ptujski Matičarji v jubilejnem letu

Tudi sobotni koncert je uspel zelo zadovoljivo — Številno občinstvo je izrazilo Glasbeni Matici zahvalo za uspešno desetletno delovanje

Ptuj, 3. maja.

Redki so jubileji, ki jih slavimo v Ptuju. Ne moremo pa molče preko jubileja ptujske Glasbene Matice. Kdor pozna tukajšne razmere, ve kako velika, neprecenljiva pridobitev je za nas ta ustanova, ki vrši glasbeno kulturno nalogo. Neumorni so ti naši prosvetni delavci že od l. 1922., ko so tam ob Dravi v starodavnem mestnem poslopju zapisali Matici prve anale. Takrat je že obstojala mestna glasbena šola, ki je bila sicer dobro oskrbljena z instrumenti in notami, pomanjkljivo pa je bilo njeno strokovno vodstvo in tudi gmotna podlaga je bila nezadostna. Prva skrb GM je bila, da je preskrbela kvalificirane učitelje, uredila pasivne finance in poskrbela zadostne podpore za bodočnost. Iz lastnih dohodkov tega ne bi mogla nikdar doseči, ker je bila ukovina razmeroma zelo nizka in tudi sicer je odbor rad oproščal ukovine nepremožne gojence, da tako omogoči izobrazbo prav vsem slojem.

Ko je bil z organizacijo glasbene šole dovršen glavni namen, je začelo vodstvo GM razmišljati o tem, kako bi osredotočilo v GM celotno glasbeno delovanje v Ptuju. Tudi to se je posrečilo. Društvo je ustanovilo mladinski zbor ter začelo gojiti komorno glasbo v raznih sestavah. Ustanovil se je tudi godalni kvartet, katerega smo v Ptuju tako zelo pogrešali in ki žanje danes že prav laskave kritike. Lani se je dalje formiral tudi mešani pevski zbor, dočim je moški zbor že prej obstojal. Predhodnik obeh zborov pa je bilo Slovensko pevsko društvo, ki je skoraj po 50letnem častnem obstoju prešlo lani v GM. Tudi temu društvu, ki je pripomoglo do lepega zbora in ki je bilo v naših krajih toliko desetletij edini glasnik nacionalne glasbene kulture in v najtežjih časih suženjstva neumorni propovednik nacionalne svobode, velja ob tej priliki naše hvaležno priznanje. Nič manj se ni GM udejstvovala pri prirejanju koncertov domačih kakor tujih umetnikov, katerim je vsikdar omogočila gmoten uspeh. V teku 10 let so nas obiskali razni pevski zbori, tako Matičarji iz Ljubljane in Maribora, akademsko društvo »Tomislav«, ljubljanska »Sloga«, mariborska »Drava« in Učiteljski pevski zbor, številni so bili tudi drugi naši gostje, predvsem Trošt, Domičić, Spiller, Rupel, Lovšetova, Brandlov trio in praški kvartet Zika, ki je začel svojo umetniško pot baš pred dobrimi desetimi leti ravno v Ptuju.

Mestna občina je Glasbeni Matici poverila vodstvo in upravo mestne godbe na pihala. Jasno je, da zahteva obstoj take godbe tudi velike gmotne žrtve. Pa se naša GM tudi tega ni ustrašila, marveč je energično prijela za delo. Preskrbela je dobrega in res sposobnega kapelnika. Ustanovila je godbeno šolo za naraščaj in že se kažejo dobre posledice. Veliko žrtev in truda je stalo GM, da je izvedla reorganizacijo mestne glasbene šole. Od leta do leta so se stopnjevali njeni uspehi in veliko zaslug imajo naši marljivi glasbeni delavci. Kratka je sicer 10letna doba v razvoju kulturnega dela, vendar je GM izvršila vse, kar je bilo v krajevnih razmerah in prilikah možno doseči. O tem smo se že prepričali ob raznih prilikah, posebno pa ob priliki slavnostnega koncerta, ki se je vršil 3. aprila v mestnem gledališču in se je prenašal tudi po radiu. Posetili so ga tudi odlični gostje iz raznih krajev. Kratko nato je bil pevski zbor vabljen k pevskim tekmam v Maribor, kjer je odnesel drugo častno mesto. Svoj nadaljnji koncert je priredila GM preteklo soboto zvečer pred razprodano veliko dvorano v Društvenem domu. Občinstvo je obema zboroma izkazalo najtoplejšo zahvalo. Nekatere pevske točke so se morale ponoviti. Zbor sam pa je ponovno dokazal, da je na višku in da se ne straši tekmovanja z drugimi odličnimi in starejšimi pevskimi društvi. Tako bo gotovo uspešno tekmoval tudi v okviru festivala v Ljubljani. Naj ne bo šteto v zlo, ako posameznih oseb ne imenujemo, saj so oni, katerih delo je v najtesnejši zvezi z razvojem naše GM najlepše nagrajeni z uspehi, ki jih beleži GM v svojem 10letnem razvoju. Postavljeni so dobri in solidni temelji in našo Glasbeno Matico spremlja ptujsko občinstvo v nova desetletja z željo, da se dosežejo čim lepši uspehi.

Nove določbe glede napisov pri trgovinah

Beograd, 3. maja. AA. Komisar za trgovino in industrijo za mesto Beograd je izdal to-le odredbo:

Opazil sem, da v Beogradu in nekaterih drugih krajih nepravilno sestavljajo napise na zunanji strani glavnega vhoda v trgovine in obrtne poslovalnice. Glede na to odrejam v smislu členov 118 in 418 (drugi odstavek) obrtnega zakona naslednje:

Na vsakem napisu na zunanji strani glavnega vhoda lokala, v katerem se izvršuje obrt, mora biti navedeno, kdo je lastnik trgovine. Če je lastnik trgovine oseba, mora napis vsebovati njegovo polno rodbinsko in krstno ime. Napis mora biti v soglasju z izdanim dovoljenjem. Trgovine, ki so dolžne protokolirati tvrdko pri sodišču, morajo dati v napis ime tvrdke. Kadar v tvrdki ni označeno ime lastnika trgovine, se mora napis tako sestaviti, da pride najprej tvrdka, nato pa krstno in rodbinsko ime lastnika trgovine. Dovoljeno je dati v napis tudi druge neosebne označbe in dodatke, kakor n. pr. »Pri Šabčanu«, »Šumadinec«, »Mlajši« itd.

Če je več oseb, ki so lastnice trgovine, ki ni podvržena obvezi protokoliranja tvrdke, mora v smislu trgovskega zakona napis vsebovati rodbinsko in krstno ime najmanj dveh takih oseb. Če je več oseb, ki so lastnice trgovine, ki je podvržena obveznostim protokolacije tvrdke, je treba razen naslova tvrdke postaviti tudi rodbinsko in krstno ime enega ali dveh lastnikov trgovine z dodatkom o značaju družbe.

Če je lastnik trgovine delniška družba ali komanditna družba, se mora razen imena tvrdke postaviti tudi označba družbe »d. d.« ali pa »k. d.«. Označbe družbe se ne more nihče posluževati, če družba dejansko ne obstoji, ali pa če to ni z zakonskimi predpisi dovoljeno. Če kakšno trgovino nadaljuje vdova ali nedoletni otrok, mora napis trgovine ostati takšen, kakršen je bil pod prejšnjim lastnikom trgovine z dodatkom ali brez dodatka, ki označuje, da se trgovina nadaljuje. Isto velja tudi tedaj, če konkurzni upravitelj nadaljuje vodstvo trgovine konkurznega dolžnika. Podružnice morajo imeti napis kakor lokal glavne trgovine s pripombo, da je to podružnica.

Prepovedano je, da bi se lastnik trgovine v napisu posluževal imena, firme ali kake druge označbe, kakega drugega domačega podjetja v svrho reklame za svoje podjetje. Prav tako je to prepovedano pri cirkularjih, žigih itd. Kot hotel, restavracija in prenočišče se smejo označiti samo te vrste obrti. Napis na trgovini mora biti napisan v državnem jeziku ter ne sme biti glede velikosti črk tako izdelan, da bi mogla nastati kakšna zamenjava ali pomota. Po gornjih določilih se morajo ravnati vse nanovo otvorjene obrti, stare pa v roku 3 tednov od danes.

Banke, menjalnice in zavodi za podeljevanje posojil se morajo urediti po gornjih navodilih najkasneje do 9. junija t. l. Če se kdo ne bi ravnal po teh navodilih, sem pooblaščen v čl. 398. točki 9. obrtnega zakona, da ga kaznujem z globo od 50 do 600 Din. Če bi se globa zaradi premoženjskih razmer ne dala iztirjati, se bo zamenjala z zaporno kaznijo, pri čemer se računa za 50 Din globe 1 dan zapora.

Odlikovanje

Beograd, 3. maja p. Na predlog ministra socialne politike je odlikovan z redom sv. Save III. stopnje za zasluge na kulturnem in humanitarnem polju g. Robert Kolman, trgovec v Ljubljani.

Ureditev plačilnega prometa s Švico

Beograd, 3. maja p. Švicarska brzojavna agentura poroča, da je prišlo v pogajanjih med Jugoslavijo in Švico do sporazuma glede kompenzacijskega dogovora v medsebojnem plačilnem prometu, ki je postal potreben zaradi deviznih omejitev.

Portugalska : Jugoslavija 3 : 2

Lizbona, 3. maja, p Danes ob 17. se je vršia nogometna tekma med reprezentancama Jugoslavije in Portugalske. Kljub dobri igri je bila naša reprezentanca poražena z 2:3. Po tekmi se je vršil banket, nakar so Jugosloveni takoj odpotovali ter se vračajo preko Barcelone v domovino.

K tragediji na Krki

Včeraj so našli tudi trupli dijakov Rusa in Škofica

Novo mesto, 3. maja.

Po 22 dneh so danes iztrgali Krki trupli zadnjih dveh žrtev, 14letnega drugošolca Cirila Rusa in 15letnega dijaka Stanislava Škofica. Dopoldne ob 11. se je podal po svojem opravku posestnik Vertačič iz Žihovega sela v Lešnico k mlinarju Ricelju. Pot ga je vodila ob Krki. Nenadoma je opazil sredi vode človeško truplo. Pohitel je do mlina, nakar sta skupno z mlinarjem Ricljem krenila s čolnom na vodo in po kratkem iskanju potegnila iz vode truplo Cirila Rusa, doma iz Krke pri Stični. Po ugotovitvi identitete so prepeljali truplo v šentpetrsko mrtvašnico. Okrog 7. zvečer so našli tudi truplo tretjega pogrešanca 15letnega Stanislava Škofica, doma iz Vrhnolj pri Kamniku. Občinski sluga Pavel Suhi in krojaški pomočnik Ivan Lumpert sta tudi danes popoldne čolnarila po Krki in iskala trupli utopljenih dijakov. Proti večeru sta opazila Škofičevo truplo med jezom mestnega mlina in jezom Seidlove žage. Z velikim naporom sta spravila truplo na kopno, nakar so je prepeljali v mrtvašnico na starem pokopališču.

Triletni otrok utonil

Novo mesto, 3. maja.

Danes popoldne okrog 16. se je igral ob vaškem potoku v vasi Potok pri Vavti vasi triletni mlinarjev sinček Vladko Zupančič. Ko je hotel utrgati neke cvetice ob potoku, je izgubil ravnotežje in padel v vodo. Čeravno je voda zelo plitva, je otrok utonil, ker ni bilo nikogar blizu, da bi ga rešil. Njegov 7letni brat Jože je šele čez nekaj časa opazil nesrečo in obvestil očeta, ki si je zaman prizadeval, da bi obudil sinčka k življenju.

Tovarna »Jugotanin« v Sevnici je ustavila obrat

Sevnica ob Savi, 3. maja.

V tvornici tanina v Sevnici so 1. t. m. ustavili delo zaradi pomanjkanja naročil in ker so napolnjena vsa skladišča. Tvornica je bila ustanovljena l. 1925. Glavni delničar te družbe je g. Rey iz Pariza. Zaposlenih je bilo v tovarni okoli 70 delavcev, ki pa bodo delno še imeli delo na lesnem skladišču.

Ves obrat bo počival najbrže 4 mesece, nato pa bodo, kakor se zatrjuje, vsi delavci zopet sprejeti v službo. Delavci »Jugotanina« so bili razmeroma dobro plačani: 5 do 6 Din na uro. Želja je vseh, ki sočustvujejo s prizadetim delavstvom, da res čimprej zopet zapoje tovarniška sirena.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Precej izpremenljiva oblačnost, zmerno toplo, nestalno vreme. — Situacija včerajšnjega dne: V južni Evropi in zlasti v naši državi se je izobarična razdelitev nekoliko izpremenila. Na severu je pritisk nekoliko narastel, v Primorju in na jugu pa je padel. Zaradi tega bodo nastopile lokalne nevihte. Pritisk je narastel za 0.1 do 2 mm na severu in zapadu, prav za toliko pa je padel na jugu in v Primorju.

Dunajska vremenska napoved za sredo: Menjajoče se oblačno, temperatura se bo le malo dvignila, možnost lokalnih neviht.

Naši kraji in ljudje

Kraljica krstna botra deveti hčerki

Beltinci, 3. maja

Žena malega posestnika Antolija Mihaela v Bratoncih je pred kratkim rodila deveto hčerko. Spričo tega redkega primera so zaprosili starši Nj. Vel. kraljico Marijo, da bi bila krstna botra novorojenki. Vest, da je želja srečnih staršev izpolnjena, je navdala ne samo ožje domačine, ampak tudi druge vaščane z velikim veseljem.

Pred kratkim se je vršil krst v Beltincih. Nj. Vel. kraljico je zastopal podpolkovnik g. Hruza Anton iz Varaždina. Ljudstvo mu je pripravilo slavnosten sprejem. Z godbo na čelu so ga čakali na postaji ,od koder se je vil sprevod skozi slavnostno okrašene Beltince in Bratonce na dom srečne matere. Na kolodvoru v Bratoncih kakor tudi v Beltincih so bili govori, iz katerih je zvenelo globoko spoštovanje do našega kraljevskega doma in do visoke kumice. Mala učenka Škafarjeva Margita pa je izročila ob prisrčnih besedah zastopniku kraljice šopek cvetlic.

Krstne obrede je opravil g. Vadovič Rudolf. Staršem je bilo izročeno darilo visoke kumice, in sicer zlata verižica z zlatim križem, 20dinarski dukat in 1000 dinarjev.

Slovo ob mladem grobu

Novo mesto, 3. maja.

Pogreb v soboto najdenega trupla enega izmed treh mladih žrtev Krke, dijaka Stanka * Eršteta* se je vršil na ganljiv način. Pred mrtvašnico novomeškega starega pokopališča se je včeraj popoldne vršila blagoslovitev krste. V imenu profesorskega zbora in gimnazije je g. direktor Ivan Maselj v prelepem poslovilnem govoru potožil nad kruto usodo, ki je iztrgala pokojnika z dvema tovarišema iz vrst mladih nad našega rodu. Nato so zapeli pevci PRK pod vodstvom pevovodje gospoda Puša pretresljivo žalostinko »Blagor mu«.

Nato je novi gasilski avto odpeljal krsto v pokojnikov rojstni kraj, v Trebnje. Tu so krsto nosili br. Sokoli in je na farnem pokopališču izpregovoril v slovo šolski upravitelj iz Nemške vasi, br. starosta Novak. V farni cerkvi so ponovno zapeli žalostinke novomeški pevci PRK. Ob svežem grobu so bili pretresljivi prizori, ko so se od mladega dijaka poslavljali sošolci, sokolski naraščajniki in naraščajnice, zastopniki dijaške organizacije in drugi. Sonce je zlatilo oživljena polja, tu pa so pokopavali mlado življenje in z vrha pokopališča je donela pretresljiva »Vigred se povrne«. Pogreb je posebno močno pokazal, kako globoko je tragedija na Krki presunila dolenjsko prebivalstvo. Trupli ostalih dveh ponesrečencev še niso našli.

Pri pokvarjenem želodcu, plinih v črevesu, slabem okusu v ustih, čelnem glavobolu, mrzlici, zapeki, bljuvanju ali driski, učinkuje že kozarec naravne **»Franz Josefove« grenčice** sigurno, naglo in prijetno. Znameniti zdravniki za želodec izpričujejo, da se izkaže vporaba **»Franz Josefove« vode** kot prava blagodat za po jedi in pijači preobložena prebavila. **»Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Žalostna zgodba o dveh novorojenčkih

Dve uri star fantek ob novi cerkvi v Šiški — Neka druga mati je ostavila svoje dete v gostilni — Otročička sta v oskrbi Dečjega doma

Ljubljana, 3. maja.

Ozelenela je narava, pomlad zmaguje, toda borba prirodnih sil v ozračju je še silovita. Na nebo se grmadijo oblaki in kadar posije sonce, duši ljudi omotna soparica, ki se prekuhava tako dolgo, dokler blisk in tresk ne pretrgata oblakov in se zlije na mesto in deželo osvežujoči dež. In v tej borbi zime s pomladjo, v počasno nastopajočem prerajanju prirode, je mnogo umiranja. V smrt klonejo mnogi bolniki, obup premaga živčno slabe. Ljubljanska kronika beleži samo v zadnjih dveh dneh štiri prostovoljne smrti in več poizkusov samomora. Ali poraja se tudi novo življenje, na svet prijokajo novi zemljani. V bogatih in revnih hišah, v barakah pa tudi zunaj, kjer manjka vsaka streha. Hudo je časih mladi materi preživljati malega črvička. Kaj storiti? Malo jih je, ki se odločijo za zločin. A vendar, zgodi se tudi to.

Davi okrog 4.30 je stopil sluga v samostanu frančiškanov pri novi cerkvi v Šiški na prag in na lepem zagledal ob desni strani cerkve pri podzidku večji zavoj, iz katerega se je oglašalo pritajeno ihtenje. Odvil je zavitek in na svoje nemalo začudenje našel v njem — živo detece. Dežman je o zadevi brž obvestil policijo nato pa v bližini stanujočo babico Ljudmilo Poženelovo, ki je ugotovila, da je bil fantek porojen šele pred kakima dvema urama. V zavoju so našli nato tudi listek z naslednjo vsebino:

»Krstite ga, izredite ga, jaz ga ne morem!«

Nedolžno detece, ki je jokalo in klicalo s tem nepoznano mater, so odnesli v Dečji dom kraljice Marije v Lipičevi ulici, kjer bodo poskrbeli za ohrano in vzgojo nedolžnega in že ob rojstvu tako nesrečnega novega člana človeške družbe.

Na prav tako čuden način je prišla v isti zavod celih osem dni stara Milica. Pri gostilničarju Francu Rozmanu na Sv. Petra cesti se je zglasila včeraj neznana mlada ženska, ki je nosila s seboj malo dete, zavito samo v majhno pleničko. Neznanka je v gostilni spregovorila nekaj besed, nato pa prosila, če sme otroka pustiti le za par minut v gostilni, češ da mora še stopiti v bližnjo trgovino po nekaj blaga za plenice in novo oblekco. Ženska je res takoj odšla, — — a se ni več vrnila... V gostilni so jo čakali precej časa, vendar zaman. Naposled si niso vedeli pomagati drugače, kakor da so jokajoče dete odnesli v Zdravstveni dom kraljice Marije, kjer je bilo dekletce deležno ljubeznivega sprejema.

Obe materi iščejo sedaj oblastva. Saj vendarle ne gre otroke izpostavljati kjer si bodi in je treba stvar le drugače urediti.

Roparski napad v mestnem parku

Trije postopači so ugrabili posestniku Francu Schäfferju 19.300 Din Zločinci so že v rokah pravice

Maribor, 3. maja.

Včeraj dopoldne je prišel iz Avstrije 52letni Fran *Schäffer* v Maribor z namenom, da kupi par konj. Ker pa na tukajšnjem sejmu ni mogel napraviti kupčije, se je nameraval podati danes na sejem v Ptuj. Snoči je zavil v gostilno pri Roži na Koroški cesti, kjer se je pomudil do policijske ure. Ko je potem stopal po Stolni ulici, so se mu pridružili trije neznanci in ga začeli nagovarjati, naj da za vino, ker vedo za gostilno, kjer točijo izvrstno in ceneno kapljico.

Schäffer je sprva to odklonil, ker pa je bil dobre volje, se je naposled vdal in tako so krenili proti mestnemu parku. Preden so dospeli tja, sta se dva poslovila, dočim je tretji spremljal Schäfferja skozi park. Ko sta dospela do srede, je njegov spremljevalec naenkrat zažvižgal in že sta planila iz grmovja prejšnja dva pajdaša na popolnoma presenečenega Schäfferja in ga pobila na tla, najbrže s koli, ker ima na glavi hude poškodbe od udarcev. Obležal je nezavesten in se prebudil šele, ko se je pričelo daniti. Tedaj se je šele zavedel, kaj se je z njim zgodilo.

S težavo se je dvignil pokonci in se podal na reševalno postajo, kjer so mu nudili prvo pomoč. Tja grede je opazil, da mu je izginila listnica z denarjem. V listnici je imel 2400 šilingov in 90 Din, torej skupno okrog 19.300 Din gotovine, svoj potni list in razne druge listine. Z reševalne postaje je Schäffer odšel na policijo in tam povedal ves dogodek. Policija je nemudoma uvedla vse potrebne ukrepe in se ji je posrečilo izslediti vse tri roparje, katerih imena pa zaradi preiskave zaenkrat še čuvajo tajno.

Smrtna žrtev motornega kolesa

Neki zagrebški motociklist je povozil dve sestrici, eno do smrti, drugo pa je hudo poškodoval

Kostanjevica, 3. maja.

V nedeljo popoldne okrog 15. ure se je dogodila v Velikem Mrašovju pri Kostanjevici motoristu g. Josipu Šekrstu iz Zagreba katastrofalna nesreča, ki je zahtevala človeško žrtev. Šekrst se je vračal iz Novega mesta proti Zagrebu z motornim kolesom, na katerem je imel sovozača gospoda Fordrena, prav tako iz Zagreba. Med Kostanjevico in Brežicami sta vozača naletela na šestletno Anico in devetletno Terezijo Grozdinovo, hčerki posestnika g. Franca Grozdina iz Velikega Mrašovja. Deklic sta stali na desni strani ceste in ko sta opazili motorista, ki je dal predpisani signal, sta začeli druga drugo vleči v stran in v zmedenosti nista vedeli, kam bi skočili. Motorist, hoteč se izogniti otrokoma, je zavil proti sredini ceste. V tem času je pograbila starejša svojo mlajšo sestrico, da jo potegne na drugo stran ceste, a v tem se je že pripeljalo motorno kolo in nesreča je bila neizogibna.

Obe deklici sta padli pod motor. Terezijo, učenko II. razreda je vrglo v stran, da je dobila hujše notranje poškodbe in manjše po rokah in nogah, dočim je mlajšo Anico motorno kolo potegnilo še nekaj metrov s seboj, dokler se ni kolo zvrnilo v obcestni jarek. Anica je bila z razbito lobanjo na sredi čela seveda takoj mrtva. Motorist Šekrst in sovozač Fordren sta ostala nepoškodovana.

Na mestu nesreče se je takoj zbralo mnogo ljudi, ki so hoteli pomagati deklicama. Z avtom, v katerem se je pripeljal mimo minister za gradbe g. Srkulj, sta se motorista odpeljala v Kostanjevico, kjer sta tamkajšnjemu orožništvu prijavila nesrečo, dočim so deklici, mrtvo in hudo ranjeno odnesli domači domov v svojo hišo, ki se nahaja 30 do 40 m od ceste.

Česar ne zaupa gospodinja, nobeni tuji roki in kar hoče sama skrbno osnažiti, zato uporablja Albus milo za umivanje.

Obilna mehka, polna pena, znamenje čistega nepotvorjenega mila, osnaži najfinejšo tkanino. Njegova mehka pena varujoče razstopi vsako nesnago.

Četrt ure po nesreči sta se pripeljala mimo z motorjem s prikolico g. Mirko Prebeg iz Samobora in g. Feliks Kalin iz Bregane, ki sta Šekrstovo pokvarjeno motorno kolo izvlekli iz jarka in ga odpeljala s pomočjo vrvi v Kostanjevico, kjer sta ga izročila zbeganemu motoristu. Po končani ugotovitvi dejanskega stanja na kraju nesreče je orožništvo izpustilo do nadaljnjega g. Šekrsta in njegovega sovozača g. Fordrena. Ker se ta dva zaradi defekta nista mogla odpeljati na svojem motorju, ju je g. Mirko Prebeg prepeljal s svojim motorjem na postajo v Brežice. Ranjeno deklico je dal g. Šekrst odpeljati v bolnico. Ubita deklica je bila gluhonema.

Starši bi morali bolj paziti na otroke, da ne bi skakali brez potrebe po cesti, na kateri je precej prometa, saj je za igranje dovolj prostora na polju in dvoriščih.

Italijan sredi Save

Litija, 3. maja.

Progovni obhodniki so davi na poti po progi med Zagorjem in Trbovljami začuli s pečin sredi Save klice na pomoč. Poslužili so se čolnov in zajadrali sred Save, kjer so na samotnem otočku našli mladega Italijana Alda Pecorarija. Fant je po poklicu mizarski pomočnik in je služil vojaški rok pri letalskem oddelku v Gorici. Pa se je naveličal službe in preko triglavskega pogorja prešel čez mejo. Potoval je po naših krajih in prišel tudi v Zasavje, kjer se je ponoči polastil nekega čolna in se hotel popeljati nizdol, dokoder ga bi nesel savski tok.

Čudnega popotnika pa je že pri Prusniku zadela nezgoda. Skalovje, ki tam ovira plovbo, je sevede bilo tudi zanj usodno. Valovi so čoln treščili ob skalo, da se je razbil, fanta pa je vrglo na otoček sredi Save. Njegova robinzonada je trajala cel dan in celo noč. Grudila ga je že silna lakota. Ko je davi vendar priklical železniške obhodnike, da so ga rešili, so bile njegove prve besede: »Kruha, lačen sem!« Zaslišali so ga orožniki ter ga odvedli v litijske zapore. Zagovarjal se bo zaradi nedovoljenega prehoda preko državne meje in zaradi polastitve tujega čolna.

Razstava sadnih pijač v Laškem

Obilna sadna letina preteklega leta ni dala samo mnogo zdravega žlahtnega sadja, temveč je omogočila tudi napravo izvrstne sadne pijače. Tako dobrega sadjevca niti stari ljudje ne pomnijo. To je povsem umljivo, zakaj izdelovanje prvovrstne sadne pijače zahteva posebnega strokovnega znanja, ki so si ga že mnogi naši sadjarji pridobili po mnogih izkušnjah. Da imajo res izvrstno pijačo, bodo pokazali na razstavi 8. t. m. v Laškem.

S pomočjo javne pokušnje sadjevca se bo razvila med sadjarji tekma, ki bo pokazala, v čem še ta ali oni sadjar potrebuje izpopolnitve v tej stroki. V to svrho bo takoj po otvoritvi strokovno predavanje o izdelovanju sadjevca. Razstavljeno bo tudi kletarsko orodje in da bo razstava čim popolnejša, bomo videli na razstavi še brezalkoholno sadno pijačo. Obiskovalcem razstave se bo tedaj nudila prilika dobiti natančen pregled o pravilnem izkoriščanju sadja.

Želeti je, da bi dobro zamišljena razstava sadjevca rodila obilne uspehe, zlasti kar se tiče proizvodnje sadnih pijač.

Elitni kino Matica

Danes premiera! Slovita subreta budimpeštanskega teatra

Marta Eggert

poje in igra v filmu ljubezni, razkošja, elegance, lepih žensk, krasnih šlagerjev, mondenega, pustolovnega življenja

ENA NOČ v GRAND HOTELU

Muzika: Oto Stransky. Zabavno!

Najnovejši Foxov zvočni tednik!

Ob 4., 7.¼ in 9.¼ uri zvečer.

Tel. 2124

Kulturni pregled

Vdovičev Krylov

Kdo še ne pozna imena I. A. Krylov? V zakladnici ruskega slovstva je mnogo draguljev, ki jih ceni ves omikani svet: basni I. A. Krylova so brez dvoma med večjimi in pomembnejšimi. Ezop, Lafontaine, Krylov, v nekem smislu tudi Nasredin hodža so svetovni mojstri basni: doslej se je zob časa zaman zajedal v večno živo, z najglobljo človeškostjo zvezano vsebino pretežne večine njihovih mojstrovin. Saj imajo basni, prav kakor vsa resnična umetnostna dela, nerazdružljivo vez s človeško naturo; basni še prav posebno. Njihova dovtipnost je lahko v vseh časih enako aktualna, če pripovedujejo o osnovnih človeških napakah in vrlinah. Morala, ki jo oznanjajo, se le redko izpreminja: človeška sebičnost za Ezopovih časov je v jedru natanko ista, kakor jo je v začetku 19. stoletja bičal Rus Krylov.

Lafontaine in Krylov imata to skupno potezo, da sta toliko pesnika kot misleca in posmehovalca. Njune basi odlikuje trdna poetična lupina, ki ubrano obdaja živo in zdravo niselno jedro; prispodobe v teh basnih niso samo duhovite, marveč tudi nadčasovne, jezik je čist in poln, verzi imajo klasično dovršenost, ne kažejo pa klasicistične okorelosti. Krylov je se prav posebno blizu našemu občutju. Vse slovanske književnosti ne premorejo drugega Lafontainea Slovanov.

Evo, naposled smo tudi Slovenci dobili v prevodu basni dobrodušnega in nič manj hudomušnega Ivana Andrejeviča. Bogomil Vdovič, ki ga poznamo po nekaterih prejšnjih prevodih in tudi kot jezikovnega kritika (Georges), je dolga leta posedal nad Krylovim in slovenil njegove basni. Vestnemu prevajalcu, ki ima veliko spoštovanje do domačega jezika, so ta leta obrodila izbor 55 basni, ki nam ga je pravkar podaril v lično opremljeni knjigi. (I. A. Krylov, Basni. Poslovenil Vdovič Bogomil. Ljubljana 1932. Založba Satura. 80 str. 8°). Iz prevajalčeve besede čitateljem izvemo, da je slovenski prevod natanko 25. Popoln kajpak ni, saj je basni Krylova za debelo knjigo, in kakor v vseh človeških stvaritvah, je tudi med njimi marsikaj plehkega in premlačnega. Izmed klenih pesnitev je Vdovič po lastnem okusu izbral najsočnejše. Njegov izbor docela zadošča za našo vsakdanjo potrebo, in ta pesniška knjiga je zares taka, da ustreza tudi našim vsakdanjim potrebam. Zakaj v nji je na malo straneh cela skladovnica življenjskih izkustev in zdrave življenjske filozofije. Vsako teh basni lahko damo prečitati učenemu in preprostemu človeku in nihče ne bo zaprl te knjige, ne da bi se bil še kdaj povrnil k nji.

Po vsem tem ni več besede o tem, ali nam je bil potreben slovenski Krylov. Važnejše se mi vidi, poudariti vrednost Vdovičevih prevodov. Primerjal sem nekatere basni z izvirnikom in bil še bolj zadovoljen z Vdovičem kot prej, ko sem sodil samo po jezikovni čistosti in izbrušenosti slovenskega besedila. Vdovič prevaja verno, a ne dela sile jeziku; v vezani besedi kaže skrbno negovani čut za poetično obliko teksta in tako čisto doseza moj'sko višino. Tudi s te strani je Vdovičev Krylov vreden naše posebne pozornosti.

Knjiga je opremljena z življenjepisnim esejem dr. Jože Glonarja o Krylovu in s sliko Krylova. Prevajalec pa v svojem uvodu citira Gogolja, čigar sodba upelji Krylova tudi v slovensko družbo: »Njegove basni so naroden zaklad, so skupek ljudske modrosti... Njegove basni nudijo nauke vsem, i najvišjemu državniku i poslednjemu delavcu, ki se trudi v najnižjih slojih naroda, in noben pesnik ni znal svojega mnenja tako umevno in otipno izraziti kakor Krylov. Pesnik in modrijan sta se zlila pri njem v eno...« Tej sodbi ne more naše skromno pero ničesar dodati.

—o.

„Zbori“

Aprila je izšla druga letošnja številka revije za zborovsko glasbo, ki jo izdaja že 8. leto pevsko društvo »Ljubljanski Zvon«, ureja pa pevovodja Hubadove župe, Zorko Prelovec. Revija, ki je obenem službeno glasilo Jugoslovenskega pevskega saveza, Hubadove župe in Ipavčeve župe, je edina naša splošna glasbena dvomesečna publikacija, ki je preživela že marsikatero krizo in ki bo, kakor je želeti in upati, prebolela tudi sedanjo. Vsaj pričakovati bi bilo, da se najde v velikem številu naših zborovskih pevcev v mestih in na kmetih dovolj takih, ki spoznajo potrebo glasila in jo tudi občutijo.

Zadnja številka prinaša v obsežni književni prilogi na prvem mestu Iva Peruzzija pesmico »Narodni motiv«, pripravno za zborovsko kompozicijo v narodnem duhu, nato nadaljevanje podatkov o ravnatelju Mateju Hubadu, kakor jih je zbral Ivo Peruzzi po navedbah jubilanta samega, dalje pa posvetila in kratke članke k Hubadovi 40-letnici vodstva Glasbene Matice in njenega zbora. Prispevali so z različno dolgimi posvetili in spomini Kosta Manojlović, Slavko Osterc, Mirko Polič, dr. Anton Schwab in Janez Završan. Posebno izvajanja zadnjega so obširna, saj je pevec Završan celih 40 let sodeloval v Matičnem zboru pod Hubadovim vodstvom! V tem članku pove marsikaj zanimivega iz Hubadovega delovanja v zboru, o njegovem načinu študiranja in interpretacije, ter mnogo osebnih potez. Do danes pa so mi ostala nerazumljiva namigavanja v kolikor se tiče Hubadovih nasprotnikov, ker so mi neznani. — V nadaljnjem prinaša priloga poročilo o naši operi in koncertih, javlja novoizšle skladbe, se v kratkih obrisih spomni preminilih slovenskih skladateljev Hrabroslava Vogriča, Janka Lebana in ge. Pelanove, nato pa navaja splošno zanimive vesti iz jugoslovenskega, odn. splošnega glasbenega sveta.

Glasbeni del prinaša Fran Ferjančičevo zelo priljubljeno, l. 1909. komponirano pesem »Tone solnce, tone...« za mešan zbor, ki je pred leti izšla v založbi Jugoslovanske knjigarne v Ljubljani, pa je bila v partituri menda razprodana. Pesem je bila vedno in bo še dolgo tako priljubljena med našimi zbori, deloma zaradi spevnosti, deloma pa zaradi lahke intonacije in izvedbe, tako da je odveč govoriti o nji. Ostalo glasbeno prilogo izpopolnjujejo tri mladinske pesmi iz peresa neutrudljivega nestorja naših skladateljev, P. Hugolina Sattnerja. Že ob priliki edicije prve suite njegovih mladinskih pesmi v založbi »Zborov« sem mogel opozoriti na vse prednosti te preproste, a vendarle nediletantske fakture mladinskih kodpozicij. Tudi ta zbirka očituje vse takrat naštete prednosti, predvsem svežo, bujno in spevno melodiko, ki pa jamči, da bodo pesmi priljubljene med pevci in občinstvom. To pot je prispeval Sattner tri pesmi: »Sveti Matija«, »Mica Butica«, »Putkatutka«. Ker nimam licence za kritiziranje poezije na tem mestu, se odrečem vsakemu izražanju mnenja o vrednosti in primernosti teh besedil, od katerih mi posebno drugo ne imponira. Sattnerjeva sveža invencija pa pomaga preko podobnih čeri ter napravi vsako pesem prijetno in simpatično. Naši mladinski zbori bodo gotovo radi posegli tudi po teh novih kompozicijah p. Hugolina.

L. M. S.

Nova pesem Otona Župančiča. V velikonočni številki beograjske »Pravde« so letos zastopani tudi Slovenci, kar je v tradicionalnih prazniških prilogah prestolniških listov hvalevredna novost. Prispevali so: Oton Župančič (pesem »Pri morju«), Rihard Jakopič (članek o slovenski likovni umetnosti), dr. Milko Kos (Znanje o Srbima i Srbiji kod Slovenaca u starije doba), Fran Albricht (pesem »Molk«), Josip Vidmar (»Današnja slovenačka književnost«), Emil Adamič (»Slovenački muzički život«), dr. Niko Zupanič (»Ratno drugovanje Srba i Slovenaca«), B. Borko (»Slovenačka štampa«). Po dolgem času se je zopet oglasil naš poet - prvak Oton Župančič, ki se v pesmi »Pri morju« vprašuje:

Videl sem ta svet
ves okrogel, iz cela —
odkedaj je razdet,
kaj ž njim človek dela?
Kakšne dobe sem sin?
V grozi gori mi glava —
sredi treh čistin
krilo svetló se vzigrava

Pri tem pa se je O. Župančiču zgodila pri »Pravdi« lavstovska preobrazba v mladiča, ki ni prav nič podoben pesniku »Samogovorov«. Uredništvo je namreč objavilo med slikami na prvi strani poleg Dučiča, Domjanića, Aleksandra Belića, Milka Kosa in B. Borka sliko nekega mladeniča, malce podobnega g. Milošu Crnjanskemu, pod katerim bereš črno na belem: »G. Oton Župančič.«

Na mednarodni kongres Pen-klubov, ki bo čez binkošti v Budimpešti, bo odpotovalo tudi več slovenskih književnikov, med njimi F. S. Finžgar, dr. A. Gradnik, dr. Iz. Cankar, dr. Fr. Stele in dr. Igo Gruden.

Češki glas o Ksaveru Meško. V časopisu »Naše knihe«, ki izhaja pri Neubertu v Pragi, je docent dr. Josef Pata, ki je dober poznavalec lužiško-srbske in slovenske književnosti, objavil članek »Duše slovinského kraje a lidu«. Članek je posvečen našemu pisatelju Fr. Ks. Meško. Pata uvršča Meška med najznačilnejše slovenske pisatelje, ki so zasloveli tudi v tujini; samo v češčino je doslej preloženih kakih deset knjig avtorja romana »Na Poljanie«. Češki pisec pravi o Meško: »Spada k stvariteljem moderne slovenske lirično-psihološke novele. Slovenski jezik obvlada moiskrsko; pri njem je jezik muzikalen in slikovit, umetniški.« Nato dr. Pata poroča o najnovejši Meškovi zbirki »Črtice« in sklepa: »V vsej knjižici je duh slovenske zemlje, duša njenega ljudstva, ki jo Meško ume mojstrsko približati čitateljem.« Članek je opremljen s sliko pisatelja Fr. Ks. Meška.

Domače vesti

* **Evropska konferenca za tujski promet.** Dne 15. t. m. bi se morala otvoriti konferenca za tujski promet v Nici. Ker pa so razni delegati izjavili, da do tega dne ne bodo mogli pripraviti svojih poročil, osobito velja to za francoske odposlance, ki imajo posla z volitvami, je glavni odbor sklenil preložiti konferenco na 9. januarja 1933. Ta odlog bo omogočil inozemskim prijavljencem, da izdelajo svoja poročila, odboru pa bo omogočil, da stopi z njimi v temeljite stike zavoljo priprav.

* **Jubilej starega Sokola.** Iz Mozirja nam pišejo: Te dni je poteklo 50 let, odkar je k Sokolu pristopil sedanji častni starosta in še vedno delavni odbornik sokolskega društva mozirskega br. Ivan **Lipold.** Čestitamo jubilantu z željo, da bi še dolgo vrsto let deloval v društvu.

* **Smrt starega umnega vinogradnika.** Iz Mokronoga nam pišejo: Na Brezovici je vinogradil in sadjaril stari France **Kolar,** mož obilnih izkušenj. 25. aprila popoldne je izdihnil svojo pošteno dušo. Ravno 3. maja bi praznoval 81 letnico. Rodil se je v Ponikvah pri Trebnjem. Gimnazijo je obiskoval v Novem mestu in Ljubljani. Nato se je naselil pol ure od Mokronoga v prijazni Brezovici in se popolnoma posvetil zemlji. Njegov skrbno negovani vinograd je rodil prvovrstno vino. V prostem času se je pokojnik posvečal knjigi. Kot visoko izobražen kmet je bil izboren svetovalec svojim sosedom. Pogreb se je vršil pretekli četrtek dopoldne. Pokojnika bodo ohranili številni znanci in prijatelji v najlepšem spominu. Zapuščeni hčerki iskreno sožalje!

* **Slavje pri Valvasorjevi koči na Stolu.** Kranjska podružnica SPD odkrije jutri spominsko ploščo blagopokojnemu zaslužnemu načelniku mr. ph. Francu Šavniku na Valvasorjevi koči na Stolu. Drevi bo kres (umetni ogenj itd.), jutri ob 11. sv. maša poleg koče, pozdravni govori in slovesno odkritje plošče, nato neprisiljena planinska zabava. Planinci in ostali so k tej slovesnosti najvljudneje vabljeni.

* **Novi grobovi.** Umrl je lastnik zasavskega gradiča na Prusniku, veleposestnik g. inž. Pavel **Potiorek.** Pred četrt leta mu je umrla soproga Linda, ki mu je bila najzvestejša opora v njegovem neveselem življenju. Dovršil je tehniko, a že prvo leto prakse je obolel na očeh, da je postal nezmožen za svoj poklic. Pred leti se je naselil na samotnem gradiču, kjer se je posvetil gospodarstvu. Pokojnik je bil, kakor njegova pokojna soproga, med prebivalstvom priljubljen. Pogreb bo danes popoldne ob 16. na pokopališče v Zagorju. V Ljubljani je predsinočnjem nenadno umrla ga. Rozalija **Močnikova,** soproga policijskega nadzornika. Pogreb bo danes ob 16. iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu k Sv. Križu. — V Kostanjevici na Doleniskem je umrl veleugledni posestnik g. Anton **Košak,** dolgoletni odbornik Občinske hranilnice in načelnik kostanjeviške meščanske garde. Rodil se je leta 1878 v Kostanjevici in je bil zaradi kristalno čistega značaja globoko spoštovan ne le v domačem kraju, temveč tudi daleč naokrog. Vse življenje je bil odločno naprednega mišljenja. Pogreb bo danes ob 16. — Pogreb g. Draga **Normalija,** art. poročnika, o čigar smrti smo včeraj poročali, se bo vršil jutri ob 15. iz mrtvašnice Sv. Krištofa v Ljubljani na pokopališče pri Sv. Križu. — Pokojnim blag spomin, žalujočim naše iskreno sožalje!

* **Čazmanski kaptol.** Visok jubilej sedmih stoletij bo proslavil 7. in 8. t. m. v Varaždinu kanoniški kapitelj, ki ga je leta 1232 ustanovil zagrebški škof Stjepan. Kapitelj je bil do polovice 16. stoletja v Čazmi, potem pa se je pred turškim navalom preselil najprej v Zagreb in potem v Varaždin, kjer je še danes. V arhivu so obširni popisi delovanja 171 kanonikov, med katerimi so bili tudi znameniti duhovniki in narodni delavci, kakor škofa Vrhovac in Mandić, pesnik Stjepan Iljavić in drugi. Čazmanski kapitelj ima v svojih arhivih važne zgodovinske spise in so njegovi člani z vso energijo preprečili pred vojno nameravani prenos arhiva najprej v Zagreb in potem v Budimpešto. Proslavi 700-letnice bo prisostvoval tudi nadškof g. dr. Ante Bauer, ki je varaždinski rojak.

* **Zbor JRKD v Dolnjem Kraljevcu v preloškem srezu,** določen za 8. t. m., je preložen zaradi zabrane shajanja ljudi spričo epidemske bolezni goveje živine v srezu. Kdaj se bo zbor vršil, bo pravočasno javljeno.

Na splošno željo še danes
a nepreklicno zadnjikrat
ob 4., 7. in 9. uri zvečer

Veseli manevri

Film radi katerega se smeje vsa Ljubljana! Dovtipi, petje in zabava

PAUL HÖRBIGER — FRITZ KAMPERS — LUCIE ENGLISCH

Zvočni kino Ideal

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. Čas opazovanja, 2. stanje barometra, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

3. maja 1932.

Ljubljana 7, 759.8, 11.0, 80, S2 0.9, dež, 5.1. Ljubljana 14, 758.0, 16.6, 50 SSW2, 0.6, —, —. Maribor 7, 758.5, 11.0, 70, S1, 0.6, —, — Zagreb 7, 758.5, 12.0, 70, ENE3, 0.7, dež, 0 7. Beograd 7, 758.5, 13.0, 90, E1, 10, dež, 10.0 Sarajevo 7, 759 4, 13.0, 70, mirno, jasno, —, — Skoplje 7, 756.7, 15.0, 70, W2, 10, —, —. Split 7, 759.0, 14.0, 80, ENE2, 0.5, —, —

Temperatura: Ljubljana 16.0, 9.2, Maribor 18.0, 11.0, Zagreb —, 11.0, Beograd 31.0, 12.0, Sarajevo —, 10.0, Skoplje —, 8.0 Split —, —.

Solnce vzhaja ob 4.47, zahaja ob 19.7. Luna vzhaja ob 3.34, zahaja ob 17.12.

* **Velik tujski promet v Dubrovniku.** V Dubrovnik prihaja vsak dan večje število domačih in tujih izletnikov. Ob pravoslavnih velikonočnih praznikih je posetila Dubrovnik tudi ekskurzija beograjske Jadranske straže, ki je štela 170 članov, istočasno pa so bili v Dubrovniku na izletu tudi dijaki novosadske gimnazije.

* **Otvoritev fotografske in tujsko prometne razstave Zasavja** bo jutri ob 9.30 v litijski osnovni šoli. Obenem se bo jutri vršil v Litiji tudi ustanovni občni zbor županske zveze za litijski srez.

* **Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu** naznanja, da bo predaval na rednem tedenskem sestanku danes 4. t. m. kliniški asistent g. dr. Karel Lušicki o snovi, kako nastane okuženje z jetiko.

* **Tednik »Vardar«.** V Skoplju je začel izhajati tednik »Vardar«. Naglaša v prvem svojem uvodniku, da je naslednik predvojnega »Vardara«, ki je začel izhajati v Skoplju že l. 1908. takoj po mladoturški revoluciji kot organ srbske nacionalne organizacije v obrambo srbskega naroda pod turško vlado. Urednik sedanjega »Vardara« je Milan Stojmirović-Jovanović.

* **Licitacija za gradbo železobetonskega mostu čez »Mali graben«** v km 3.188 državne ceste št. 49, ki bi se morala vršiti 7. t. m., je preložena zaradi nastalih nepredvidenih zaprek na nedoločen čas. Nova licitacija bo svoječasno objavljena v »Službenih novinah« in »Službenem listu« dravske banovine.

240 milijonov ljudij

posluša radio — to najbolje dokazuje, kako je razvita radiotehnika. Hočete tudi Vi postati zadovoljen radioposlušalec? Tedaj vzemite orig. amer. KOLSTER radio aparat!

Konrath-Radio, Subotica

* **»Zvonček«.** Prejeli smo aprilsko številko mladinskega mesečnika »Zvončka«. Vsebina je naslednja: Čudoviti pevec (Tatjana Obersnelova); Ujeta ptička (Goethe-dr. Debeljak); Jugoslavija in njene sosede (dr. R. Savnik); Kako sem se igral z lončeno robo (Goethe-Slava Lipoglavščkova); Piščalka in druge igračke; Ura (G. Strniša); Bobi Nespodobi (Marija Grošljeva); Tri ogrske narodne (dr. Maks Robič); Iz življenja kulturnih rastlin (dipl. agr. A. Jamnik); Materi za vezilo (V. Bitenc); Življenje in prigode male opice (F. Ossendowski). Vrhu tega razno drugo gradivo s prispevki »Zvončkarjev« in »Kotičkom gospoda Doropoljskega«. Vmes so številne slike.

* **Vlak je zdrobil voz.** Prejšnji teden je šel kmet Györek Štefan iz Rakičana v Prekmurju na polje v bližini železniške proge. Vozil se je s kravama in brezskrbno sedel na vozu. Bil je zamišljen in ni videl prihajajočega vlaka. Ker sta kravi že pasirali železniški prelaz, je zgrabila lokomotiva zadnji del voza in ga čisto zdrobila. Poškodbe se poznajo tudi na stroju. Po čudnem naključju so ostali kmet in obe živali nepoškodovani.

* **Druga smrtna žrtev nesreče v Boštanju.** Kakor smo že poročali, je pod tramovi zrušenega kozolca takoj našel smrt Janez Podlipnik, sin mlinarja iz Grahovice, dočim sta bila izpod ruševin rešena težko ranjena France Možic in Janez Lisec. France Možic, ki se ves čas ni zavedel, je v ponedeljek ob 8. zjutraj tudi podlegel svojim hudim poškodbam v krški bolnišnici. Zapušča dvoje malih otrok, katerim je nedavno umrla tudi mati. Janez Lisec bo sicer okreval, posledice strašne nesreče pa bo nosil najbrž vse življenje.

* **Tragičen konec izleta.** Izletniška družba 11 oseb je napravila iz Splita izlet z malo jadrnico v Kaštel Sučurac. Ko so se vračali, je veter prevrnil ladjo in vsi so padli v morje. Z obale je bila nesreča opažena in na pomoč so prihiteli z motornim čolnom. Osem oseb so rešili, utonili pa so: natakarja Ernest Legić iz Istre in Ivan Škrinjar iz Slovenije ter pristaniški delavec Jakob Bončina iz Splita. Nagli pomoči se je treba zahvaliti, da ni bilo še več žrtev. Pristaniška oblast preiskuje vzrok hude nesreče in domneva, da izletniki niso znali pravočasno zaviti jader.

* **Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobljeno perilo v najlepšo izdelavo.**

PRIZNANO NAJBOLJŠI **GOJZERJI**

lovski in športni čevlji po konkurenčnih cenah edino le pri 86

BRATA NAGLIČ, eksport čevljev,

Žiri nad Škofjo Loko

Zahtevajte cenike! Zahtevajte cenike!

Iz Ljubljane

u— **Rdeči križ za prihodnjo zimo.** Poziv, naj Rdeči križ v ponedeljek 9. t. m. med deseto in trinajsto uro le pride po zanj že pripravljeni povezek z izločenimi zimskimi potrebščinami, ki naj jih prihodnjo zimo dobe brezposelni in revni prebivalci Ljubljane, je Krajevnemu odboru Rdečega križa v Ljubljani, Wolfova ulica 12, poslalo že prav znatno število dobrotnikov, zlasti mnogo takih, ki stanujejo na periferiji in so neimoviti; premnogi pa, ki so imoviti in od katerih si Rdeči križ nekaj obeta, se njegovim prošnjam še niso odzvali. Rdeči križ jih v imenu sostanovalcev, ki s strahom mislijo na prihodnjo zimo, lepo prosi, da bi vendar le odbrali, kar ne bo več zanje, in Krajevni odbor nemudoma pozvali, naj se nabiralec zglasi tudi pri njih. Naj se nikdo ne pomišlja: Kaj je kdo dal, ne bo mogoče izvedeti, ker si tega ne bo nihče zapominjal. Tudi naj nikdo ne prezre: Ker bo Rdeči križ pri tej akciji nabral tudi mnogo samo še delno rabnih potrebščin (riuh. odej, kocov itd.), mu bo mogoče, česar zasebnik ne zmore: iz več le delno rabnih kosov bo naredil celotne rjuhe, odeje, rute, koce itd. Zato bo Rdečemu križu ustreženo tudi s samo delno rabnimi potrebščinami. Da bi jih le prav mnogo dobil!

u— **Sadni izbor za Ljubljano,** torej seznam imen vseh vrst plemenitega sadja, ki v Ljubljani in okolici gotovo uspeva in rodi, so sestavili naši najboljši strokovnjaki gg. Gombač, Humek, Štrekelj in drugi, a podružnica SVD ga je razmnožila, da ga lahko dobe vsi prijatelji sadjarstva, imeti bi ga pa morali vsi lastniki vrtov, če se hočejo izogniti večnim razočaranjem. Omenjeni izkušeni strokovnjaki so vse vrste dreves in sadja tudi natanko opisali glede rasti, rodovitnosti, oblike in okusa ter uporabe, navedena je pa tudi zemlja, kakršno vsaka vrsta rabi, da dobro uspeva, saj so tla na vsaki strani Ljubljane drugačna in zato zahtevajo tudi druge vrste drevja. Samo da pokrije stroške razmnožitve, oddaja podružnica Sadni izbor za Ljubljano proti odškodnini 2 Din, a interesenti ga lahko naroče pri podružničnem blagajniku kapetanu Teodorju Dreniku na Drenikovem vrhu, iz prijaznosti ga pa razpečavata tudi trgovini odbornika in obč. svetnika g. Olupa na Starem trgu 2 in »Triglav« v Kolodvorski ulici 8.

u— **Jan Kiepura v Ljubljani.** Eden najodličnejših svetovnih tenoristov, sloviti Poljak Jan Kiepura, čigar fenomenalni glas občudujejo ljudje na velemestnih opernih odrih in raz gramofonskih plošč, bo pel danes v Ljubljani v Elitnem kinu Matici pri matineji ZKD. Predvajal se bo namreč njegov prvi zvočni film »Zbogom ljubezen« z Brigito Helm kot partnerico. Jan Kiepura, ki je zdaj član dunajske državne opere, sicer pa gost največjih svetovnih odrov Evrope in Amerike, bo nedvomno za Ljubljano velika senzacija. Film se bo predvajal v sredo ob četrt na 3. pop., v četrtek na praznik vnebohoda pa ob 11 uri dop. v Elitnem kinu Matici. Vsebina filma je ljubavna, Jan Kiepura predstavlja v njem mladega mornarja in vodnika tujcev, ki postane slovit pevec. Na enem največjih odrov nam zapoje s svojim čudovitim glasom znano arijo iz opere »Rigoletto«, ženska le vara nas. Dejanje se godi v Napolju in deloma na Dunaju. Poleg Kiepure in Brigite Helm nastopajo v filmu še Walter Janssen in Georg Alexander; slednji skrbi za smeh in razvedrilo. Cene pri vseh predstavah so izredno nizke.

u— **Martin Jančigaj †.** V svoji lični hišici poleg Kamenite mize v Zgornji Šiški je v noči od ponedeljka na torek preminul v najlepši moški dobi po vsej Sloveniji znani in povsod priljubljeni trgovec g. Martin Jančigaj, brat magistratnega nadsvetnika. Pokojnik je bil vnet podpornik napredka, zato je bil stalno naročen na vse naše časopise in revije. Nasproti prijateljem odkrit in zvest, do revežev usmiljen, kot trgovec je bil strogo pošten in vedno zvest dani besedi. Iz skromnih početkov se je z lastno pridnostjo in vztrajnostjo povzpel do trgovca. Bil je vseskozi delaven mož, dokler ga dolgotrajna bolezen (sklerozi revmatizem) ni prisilila, da je živel popolnoma zase, neopazovano in skromno. Zdaj ga je smrt rešila težkih muk in trpljenja. Ohranimo ga v najboljšem spominu! Sorodnikom naše iskreno sožalje!

u— **Za festivalne koncerte** so vstopnice v predprodaji v Matični knjigarni od danes dalje. Cene za posamezne koncerte so naslednje: 1.) Vokalno-inštrumentalni koncert šole Glasbene Matice v unionski dvorani 10. t. m. sedeži 5—10 Din; 2.) Komorni koncert v petek 13. t. m. v Filharmoniji, sedeži od 8—20 Din; 3.) Simfonični in zborovsko-inštrumentalni koncert v soboto 14. t. m. ob 20. v Unionu, cene od 8—50 Din; 4.) za cerkveni koncert v nedeljo 15. t. m. ob pol 10. v frančiškanski cerkvi ni vstopnine; 5.) Gallusov koncert v nedeljo 15. t. m. ob pol 12. uri v Filharmoniji, sedeži od 10 do 30 Din; 6.) Koncert Slovanske pesmi na Kongresnem trgu v nedeljo, 15. t. m. ob 15, sedeži od 10 do 25 Din; 7.) Opera v nedeljo zvečer, običajne cene; 8.) Za tekmo pritrkovalcev in tekmo zborov se bo dobila vstopnica na dan tekme v ponedeljek 16. t. m. pri velesejmski blagajni po 6 Din. Za vse koncerte je predprodaja v Matični knjigarni.

u— **Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani** bo imelo redni mesečni znanstveni sestanek v petek 6. t. m. ob 18. na internem oddelku obče državne bolnice z naslednjim sporedom: dr. France Debevec: Kritičen pregled kirurške terapije pri pljučni tuberkulozi (z demonstracijami), dr. Josip Prodan: Delovanje protituberkuloznega dispanzerja v Ljubljani in kolaboracija s praktičnimi zdravniki. — Vsi zdravniki vabljeni.

u— **Združenje jugoslovenskih inženjerjev in arhitektov sekcija Ljubljana** vabi na predavanje, ki se bo vršilo v petek, 6. t. m. ob 20. v lastnem družabnem lokalu v Kazini (Kongresni trg 1-II). Predaval bo g. inž. Alojzij Hrovat o vplivu avtomobilizma na železnice. Vabljeni člani in vsi, ki se zanimajo.

u— **Ustoličenje leva Grafike.** Ob vogalu Doma grafikov na koncu Miklošičeve ceste je postavila Ljubljanska gradbena družba visok oder. Tja so včeraj pripeljali ogromnega leva iz bakrene pločevine, emblem grafične umetnosti. Kakor znano, je emblem izdelal naš domači obrtnik g. Smrkolj v Florjanski ulici po načrtih akad. kiparja g. Jurkoviča. Kmalu po 11. uri so dvignili pošast v zrak po škripcu in jo slednjič pomaknili na prizidek v vogal, kjer jo bodo pritrdili še z železnimi obroči. Dviganje razmeroma precej težke figure je poteklo v popolnem redu in brez posebnih težkoč. Seveda se je zbrala velika množica občudovalcev, ki so vztrajali tam, dokler lev ni splezal tjakaj, kjer se bo odslej razkazoval Ljubljančanom in vsem novim posetnikom Ljubljane.

u— **Preporodaši!** Jutri na praznik se bo vršil celodnevni društveni izlet v Celje. Na programu so različna tekmovanja, izlet v celjsko okolico itd. Vožnja je brezplačna. Prijave sprejema do danes zvečer načelnik kulturno znanstvene sekcije ali kak drug odbornik. Zbirališče ob 5. zjutraj pred kolodvorom. Udeležite se izleta v čim večjem številu.

Na zahtevo zainteresiranih

se je vrnil v Ljubljano glasoviti

grafolog Karmah 5735

On dela le na znanstveni bazi grafologije in daje vsakemu pismene nasvete za nastopajoče dogodke. Za svoje delo prejema laskava priznanja in ocene. Obiske sprejema vsak dan **v hotelu »Soča« I. nadstr., soba štev. 3, od 9.—12. in od 2.—7.**

URE ZA BIRMO prodaja najcenejše IVAN PAKIŽ, LJUBLJANA

5131 **Pred Škofijo 15**

Ignacij Narobe, tapetnik in dekorater **Ljubljana, Gosposvetska cesta št. 16.**

u— **Francoski institut v Ljubljani** vabi na zanimivo predavanje s krasnimi skioptičnimi slikami, ki ga bo imel v petek, 6. t. m. ob 21. g. univ. prof. Maro Vey. Naslov predavanja: »La Tchécoslovaquie artistique et pittoresque«.

u— **Gospodarsko in izobraževalno društvo za dvorski okraj** vabi člane in prijatelje na sestanek v soboto ob 8. zvečer pri Mraku, kjer bo poročal mestni župan g. dr. Puc o občinskem gospodarstvu.

u— **Praktične vaje v sajenju špargljev** priredi danes popoldne ob 14. podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva na svojem vzornem nasadu špargljev na Prulah, ki je na zemljišču društva »Šentjakobski dom« za Zalaznikovo vilo. Vabljeni so vsi prijatelji vrtnarstva, da se pouče kako sadimo to cenjeno delikateso na različne načine, ker prinaša med zelenjavo največje dobičke, a jo dosedaj v velikih množinah importiramo, namestu da bi je imeli poceni doma toliko, da bi jo lahko še izvažali.

u— **Delavsko prosvetno in podporno društvo »Tabor«.** Jutri, na praznik, celodnevni izlet v Škofjo Loko. Odhod ob 5. izpred Narodnega doma in ob 7.30 z vlakom z glavnega kolodvora.

u— **Predavanje v socijalno-političnem tečaju** ženskega pokreta je zaradi praznika preloženo na prihodnji četrtek.

u— **Seja Jugoslovenske ženske zveze** bo danes ob 16. v pisarni zveze v Šelenburgovi ulici 7, II.

u— **Sestanek lovcev** g. Štepiča bo drevi v lovski sobi.

u— **Jutri v četrtek jurjevanje na Ljubljanskem gradu.** Godba, srečolov in prosta zabava.

u— **Razstava »Kakteje in steklo«.** Samo tri dni (4., 5. in 6. t. m.) bo razstavila TKD Atena v veliki dvorani Kazine krasne eksemplarje kaktej ter zanimivo starinsko in moderno steklo. Cenjeno občinstvo vabi, naj ne zamudi te izredne prilike.

u— **Fotoklub Ljubljana** priredi v četrtek 5. t. m. izlet v Litijo, na razstavo tamošnjega fotokluba. Odhod z jutranjim vlakom ob 7.27. Vabljeni člani in prijatelji kluba. V nedeljo 8. t. m. izlet v Škofjo Loko. Odhod z vlakom ob pol osmih zjutraj. V soboto 14. maja otvoritev društvene fotografske razstave, ki bo trajala do 22. maja.

u— **Mladinski odsek Sokola I. na Taboru** bo priredil jutri mladinski dan, združen z akademijo, ki bo ob 15.30 v veliki dvorani na Taboru. Vabljeni so vsi prijatelji Sokolstva! Spored je izbran in obsega 16 točk.

u— **Družabni sestanek društva »Krke«,** združen s predavanjem, se bo vršil v petek 6. t. m. ob 8. pri Mikliču. Na sporedu je predavanje inž. Strajnarja o elektrifikaciji Doleniske. To vprašanje je eno najbolj perečih za našo Dolenjsko, če jo hočemo kulturno in gospodarsko dvigniti. Zato bo to predavanje nedvomno vzbudilo tisto pozornost, ki jo po vsej pravici tudi zasluži. Vstop prost.

u— **Kanalizacija Cankarjevega nabrežja.** Te dni so pričeli kopati na Cankarjevem nabrežju globok jarek, ki bo priključen k glavnemu kanalu. Zgradili bodo tudi požiralnike in sicer v primernih razdaljah ob tratoarju. Cankarjevo nabrežje, ki je bilo doslej precej zanemarjeno in zlasti ob dežju precej blatno, bo dobilo tako prijaznejše lice.

u— **Glede na notico »Pozor pred nesolidnimi prodajalci preprog«,** ki smo jo včeraj priobčili, radi sporočamo, da prodajalci niso bili v nikaki zvezi s tvrdko Teheran v palači Viktoriji. Njen lastnik g. Mušan Mutavelić in še neki drugi gospod sta bila kot strokovnjaka pozvana k ocenitvi nakupljenih preprog. Prodajalci preprog so bili neki Rusi.

u— **Kaznovan avtomobilist.** Predvčerajšnjim popoldne je opazil službujoči stražnik na Figovčevem dvorišču osebni avto, ki je imel še staro evidenčno številko. Ker stražnik ni mogel takoj poiskati lastnika, je ostal pri vozu do njegovega prihoda. Avtomobilist ni imel nikakega osebnega izvestila in tudi ne šoferske izkaznice. Zaradi tega in prepozne prijave voza so zapeljali avto v garažo »Desa«, kjer bo ostal do pregleda od strani komisije, lastnik pa bo moral plačati pregled in znatno globo, ker voza ni pravočasno prijavil. Policija opozarja lastnike avtomobilov, da bo odslej postopala nasproti onim, ki nočejo prijaviti voz in motociklov, zelo rigorozno.

u— **Tatvine.** Iz delavnice kleparja Vinka Malenška v Kolodvorski ulici 18 je odnesel nekdo nakovalo, vredno okrog 500 Din. Kakor pravi oškodovanec, mu je v zadnjem času izginilo že različno orodje. Iz nezaklenjene kuhinje stanovanja kapetana Mihajla Kovačevića v Zrinjskega ulici je izginila te dni srebrna moška ura z zlato verižico; iz listnice, ki jo je imel kapetan v bluzi, pa si je prilastil tat okrog 260 Din, tako da iznaša skupna škoda nad 1000 Din. V vojašnici vojvode Mišića je nekdo ukradel dijaku Ivanu Rovšku fotoaparat in več knjig v vrednosti okrog 2000 Din.

Iz Celja

e— **Odbor krajevne organizacije JRKD** bo prirejal redne sestanke članstva vsako prvo in tretjo sredo v mesecu. Ti sestanki se bodo vršili v popolnoma svobodni obliki in imajo namen, da se članstvo lahko vselej sproti informira o vseh tekočih političnih in gospodarskih vprašanjih, tako iz širše politike kakor iz celjskega občinskega sveta ter lahko zavzame k tem vprašanjem stališče, nadalje, da se poglobi organizacijsko delo in da se gojijo družabni stiki med članstvom. Prvi tak sestanek bo drevi ob pol 21. v klubovi sobi Celjskega doma. Vabljeni so vsi člani mestne in tudi okoliške organizacije ter tudi vsi oni, ki se še niso včlanili, ki pa želijo pristopiti, kar lahko izjavijo na sestanku samem. Naj se članstvo teh sestankov udeležuje redno in v čim največjem številu, ker bo to le v prospeh naše organizacije in naše skupne stvari.

Kaj naj podarim materi za materinski dan?

Končno se bliža dan, ki ga vsi z veseljem pričakujemo že več tednov — materinski dan — 8. maja.

Nikdo naj ne prihaja ta dan k materi praznih rok! Vzradostilo jo bo vse, kar ji podari otroška ljubezen. Vsekakor so najbolj prikladni praktični darovi, nikake nepotrebne stvari.

Tvrdka JULIO MEINL se je pobrigala za materinski dan v najširšem obsegu, kako bi olajšala izbero njegovega daru vsakomur, s katerim bom zares razveselil svojo mater. 5011

e— **Na pevskem koncertu v Celju** 5. t. m. ob pol 16. v dvorani Ljudske posojilnice bodo peli gojenci V. letnika moškega učiteljišča iz Ljubljane pod okriljem PRK skladbe slovenskih skladateljev Adamiča, Mihelčiča, Volariča in drugih pod vodstvom Celjana tov. Slavka Mihelčiča. Poleg zborovskih skladb bodo na sporedu tudi tenorske in baritonske solistične točke. Celje, ki je znano po zanimanju za kulturno delo, bo gotovo z veseljem pozdravilo mlade pevce, ki jim bosta kmalu poverjena slovenska mladina in narodna prosveta.

c— **Prostovoljno gasilno društvo Dešinja vas** priredi jutri veliko tombolo pri Koprivi. Glavni dobitki so: pohištvo za samca, moško kolo, gramofon, voz premoga, voz drv, servis, zlat prstan in uhani ter nad 400 drugih krasnih dobitkov. Začetek tombole ob 3. popoldne. Po tomboli velika vrtna veselica. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo motorke in avtomobila, se preplačila hvaležno sprejemajo. Pridite polnoštevilno! V primeru dežja bo tombola 8. t. m.

e— **Agilni Olimpovci iz Gaberja** bodo imeli obračun svojega uspešnega dela v preteklem letu v soboto 7. t. m. ob 20. v tukajšnji Delavski zbornici. Dnevni red je običajen.

e— **Upokojeno učiteljstvo iz Celja in okolice** bo imelo svoj redni mesečni sestanek v soboto 7. t. m. popoldne v Laškem »Pri grozdu«.

c— **Župna izbirna tekma** v štafetnem teku na 100 m bo jutri ob 8. zjutraj v Celju. Najboljši tekači se udeležijo savezne izbirne tekme na prvenstvu Saveza SS.

e— **Mestni avtobus** vozi v Rimske toplice od 1. t. m. dalje ob nedeljah in praznikih, ob sobotah in ob dnevih pred prazniki. Iz Celja odhaja ob 13.35 in se vrača iz Rimskih toplic ob 19.20 v Celje. Potniki, ki kupijo vstopnice za kopeli pri šoferju, imajo znatno znižane cene. Na Dobrno vozi avtobus od 1. t. m. dalje zjutraj ob 7.45, ob 11.10 in ob 16.15. Iz Dobrne prihaja v Celje zjutraj ob 6.55, kakor do sedaj, potem tudi ob 9.25 in ob 14. Le ob nedeljah in praznikih prihaja iz Dobrne tudi ob 18.50 v Celje in se vrača ob 21. nazaj v Dobrno. Razen tega vozi ob nedeljah in praznikih tudi ob 14. iz Celja do Vojnika in se vrača ob 18. v Celje.

e— **Mestni kino** bo predvajal drevi ob pol 21. krasni zvočni film »Ljubavna pesem«.

Iz Maribora

a— **Časnikar Strakaty v Mariboru.** Kakor smo že javili priredi JČ liga drevi ob 20. uri pri »Orlu« prijateljski večer odličnemu časnikarju, uredniku »Narodnih Listov« g. Janu K. Strakatyju, ki se je pripeljal v Maribor že preteklo nedeljo s praškim brzovlakom. G. Strakatyja je tudi mariborska JČ liga izvolila svojim častnim članom. Te dni se mudi po največ v naši študijski knjižnici, kjer zbira podatke za bibliografijo slovenskih pisateljev, ki so imeli stike v svojem delovanju s Čehoslovaki. Obiskal pa je tudi razne druge kulturne ustanove in znance.

a— **Prijatelji bratskega češkega naroda** in člani JČ lige ter češkega kluba so vljudno vabljeni, da se udeleže prijateljskega večera, ki bo drevi ob 20. v lovski sobi pri »Orlu« na čast Slovencem dobro znanega časnikarja g. Jan. K. Strakatyja.

a— **Seznam dolžnikov,** ki so ga izdali mariborski trgovci kot svojo črno knjigo, vzbuja mnogo komentarjev. Navedenih je 1700 imen, skupna vsota dolgov pa iznaša nekaj nad 2 milijona dinarjev. V uvodu opravičujejo trgovci izdajo črne knjige s tem, da so v zadnjih desetih letih izgubili nad 25 milijonov dinarjev, ker dolžniki svojih obveznosti niso poravnali. Največji dolg, zabeležen v črni knjigi, je 23.000 dinarjev. Seznam deli dolžnike v tri kategorije, v prvi so tisti, ki svojih dolgov sploh ne plačujejo. Knjiga obsega 150 strani, napovedano pa je, da bo vsaka dva meseca izšel dopolnilni zvezek.

a— **Uradniki,** ki še niso imeli »prvega«, dobijo vstopnice za večerni koncert v Cirilovi knjigarni na Aleksandrovi cesti brez gotovine.

a— **Dobrodelna tombola** mariborskega gasilnega in reševalnega društva je zaradi tečaja, ki ga priredi v Mariboru Jugoslovenska gasilska zveza preložena na dan 3. julija.

a— **Ljudsko gibanje.** V aprilu se je v Mariboru rodilo 116 otrok, umrlo je 86 oseb, poročilo pa se je 21 parov. Rodilo se je 55 dečkov in 61 deklic. Umrlo pa je 41 oseb moškega in 45 ženskega spola.

a— **Sokol Matica** poziva članstvo, naj se polnoštevilno udeleži prve telovadne akademije, ki jo priredi sokolsko društvo Maribor III. v Krčevini drevi ob 20. na dvorišču krčevinske šole.

a— **Mariborčani!** Drevi ob 20. se udeležimo dobrodelnega koncerta v unionski dvorani, kjer izvaja »Maribor« Haydnov oratorij »Stvarjenje«. Kot slisti sodelujejo ga. Lovšetova, gdč. Majda Lovšetova in gg. Živko in Neralič.

a— **Dva uboja.** Pred malim kazenskim senatom se je prvi zagovarjal včeraj kolar Jurij Verzel, ki je lani v decembru v pijanosti in prepiru s planko pobil Alojzija Topolnika, ki je umrl v ptujski bolnišnici. Obsojen je bil na 4 leta težke ječe in povračilo pogrebnih stroškov. Drugi pa je sedel na zatožno klop 21 letni posestniški sin Anton Lešnik iz Sp. Porčiča, ker je lani v novembru zabodel Martina Padovnika. Senat je obsodil Lešnika, ki je svoje dejanje skesano priznal, na 4 leta težke ječe, 5000 Din odškodnine in povračilo stroškov.

Iz odlične družbe

Za dostojen zaključek soareje pri soprogi generalnega konzula Kortinskega se je servirala turška kava Hag. Soglasna hvala! Boljše kave niso še nikoli poskusili niti najbolj razvajeni sladkosnedeži. — Znak posebne pozornosti napram gostom je, ako jih počaščate s kavo Hag! Ona je izmed finih najfinejša, prava zrnata kava, in poleg tega prosta tako škodljivega kofeina. Okus, aroma ter kakovost kave Hag imajo svetoven sloves, enako tudi njena popolna neškodljivost za vsakogar. Čeprav bi jo pili pozno ponoči, Vam nikoli ne bo motila spanja. Zato kava Hag po pravici osvaja odlično družbo.

Iz Škofje Loke

š— **Ustanovitev emigrantske organizacije v Škofji Loki.** Na praznik vnebohoda 5. t. m. ob 10. dopoldne bo v Sokolskem domu v Škofji Loki informativni sestanek za ustanovitev organizacije emigrantov. Sestanka se udeleže omladinci, člani Kluba jugoslovenskih primorskih akademikov, »Tabora« in »Zore« iz Ljubljane in »Zarje« iz Kranja.

Iz Zagorja

z— **Foto razstava** litijskega fotokluba bo izredno zanimiva in pestra, zato priporočamo, da si jo v dnevih 5. do 8. maja ogleda, kdor le more, v prostorih litijske šole.

Iz Trbovelj

t— **Kolo jugoslovenskih sester** sklicuje sestanek v petek 6. t. m. ob 19. v šoli Trbovlje II. zaradi razgovora o ustanovitvi gospodinjskega tečaja za rudarske žene in dekleta.

t— **Kino Sokol predvaja** danes ob 20. in jutri ob 16. in 20. zvočna filma »Rantaplanci« in »Na daljnem oceanu«.

Iz Ptuja

j— **Roditeljski sestanek** meščanske šole bo 5. t. m. ob 9. v risalnici zavoda.

j— **Javni shodi JRKD** bodo drevi ob 19. v Rogoznici pri Ptuju v gostilni pri Bračiču, 5. t. m. ob 8. pri Sv. Andražu v Slov. goricah v gostilni g. Toša, popoldne ob 15. pa pri Sv. Marjeti nad Ptujem v gostilni g. Horvata. Na shodih bo poročal narodni poslanec g. Lovro Petovar.

j— **Kino** bo predvajal 5. t. m. ob pol 19. in pol 19. »Kozake« z Johnom Gilbertom.

GLEDALIŠČE

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 4. maja: »Leda«. Red D.
Četrtek, 5. maja: »Gospoda Glembajevi«. Izven. Znižane cene.
Petek, 6.: Zaprto.
Sobota, 7.: Ob 15.: Gostovanje jeseniške mladine. Globoko znižane cene. — Ob 20. Kvadratura kroga. A.
Nedelja, 8: Kar hočete. Izven. Znižane cene.

OPERA

Začetek ob 20. uri

Sreda, 4. maja: »Cavalleria rusticana«, »Glumači«. Red B.
Četrtek, 5. maja: »Trije mušketirji«. Izven. Znižane cene.
Petek, 6.: Zaprto.

Ljubljanska drama. Krleževa drama »Leda« je imela pri obeh dosedanjih vprizoritvah zelo lep uspeh. Repriza bo drevi za D. — »Gospoda Glembajevi« se ponovi v četrtek zvečer. Izven. abonmaja. Po znižanih cenah. — V soboto bodo gostovali v drami jeseniški šolarji in vprizore naslednja dela: mladinsko spevoigro »V bratskem objemu«, dalje simbolični telovadni nastop »Deca in metulji«, k sklepu pa bajko »Gozdica, mlada čarovnica«. Čisti dobiček je namenjen revni deci jeseniških brezposelnih družin. Cene so iste kakor pri dijaških predstavah: od 20 Din navzdol. Obisk najtopleje priporočamo.

Ljubljanska opera vprizori drevi Masceagnijevo opero »Cavalleria rusticana« in pa Leoncavallove »Glumače«. Vlogo Lucije bo pela ga. Golobova. Druga zasedba neizpremenjena. Za B. — Na praznik 5. t. m. ob 20. bodo peli »Tri mušketirje« po znižanih cenah.

ŠENTJAKOBSKI GLEDALIŠKI ODER.
Začetek ob 20.15.

Sobota, 7. maja: »Študentje smo«, premijera.
Nedelja, 8. maja: »Študentje smo«.

Na Šentjakobskem odru bo v soboto 7. t. m. krstna predstava izvirne veseloigre s petjem v 3. dejanjih »Študentje smo...«, ki jo je napisala odlična članica odra ga Metka Bučarjeva. Dejanje je vseskozi polno komičnih situacij ter se odigrava na obali otoka Raba, bisera našega Jadrana, kjer tabore študentje s svojim priljubljenim profesorjem, in na vrtu Grand-hotela. Dejanje poživljajo vesele pesmi in kupleti, ki jih je uglasbil naš priznani kupletist g. Danilo Bučar. Vse pevske točke bo spremljal jazz band. Sodelujejo: Bučarjeva, Ervina Wrtscherjeva, Pirčeva, Koščakova, Škerl, Lavrič, Petrovčič, Miran, Hanžič, Zalaznik, Tavčar, Pošak, Koman, Kukman in Weis. Režijo vodi Petrovčič Miran. Cenjeno občinstvo naprošamo, da kupi vstopnice, ki bodo na razpolago od četrtka dalje, že pri Milošu Karničniku na Starem trgu.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20.

Sreda, 4. maja: Zaprto.
Četrtek, 5.: Ob 20. Če se dva ljubita. Prireditev marib. srednješolcev.

Mariborsko gledališče. Jutri prirede mariborski srednješolci izvirno opereto »Če se dva ljubita«, ki jo je uglasbil Sivio Haas. — V soboto bo v zaključek letošnje sezone premijera Langerjeve komedije »Spreobrnitev Ferdinanda Pištore«. Ta komad je eden izmed najboljših dramskih del znanega češkega dramatika ter je dosegel povsod popoln uspeh. Mariborsko režijo tega dela vodi J. Kovič, ki je komedijo tudi prevedel. Nastopi skoro ves ansambl — Priljubljeni režiser in tenor marib. gledališča g. Gjuka Trbuhović zapusti Maribor ter bo imel svojo poslovilno predstavo v sredo, 11. t. m. kot Koltay v opereti »Viktorija in njen huzar«.

Z Jesenic

s— **Sokol** priredi danes ob 20. v stranski dvorani Sokolskega doma poslovilni večer za one brate, ki odhajajo v vojaško službo. Pozivamo članstvo na čim večjo udeležbo.

Iz Novega mesta

n— **Otvoritev letnega strelišča Savezne strelske družine** v Novem mestu bo 5. maja. Zbor strelcev bo pred magistratom ob 10. uri, kjer počakamo zastopnike ljubljanske oblastne strelske družine in odkorakamo potem korporativno z godbo na čelu na strelišče. Bratje lovci naj prineso svoje lovske puške s seboj, ker so za nje pripravljene posebne tarče. Vsi člani in prijatelji strelske družine pa so vabljeni, da se udeleže otvoritve na strelišču, kjer bo tudi pripravljena zakuska.

Iz življenja na deželi

BLED. Zvočni kino Bled bo predvajal v sredo ob 20 in na praznik 5. t. m. film »Nesmrtni potepuh« (Der unsterbliche Lump). V glavnih vlogah nastopajo: Liane Haid, Gustav Fröhlich, H. A. Schlettow in drugi.

POLJČANE. Po otvoritvi novega sokolskega odra in dvorane v aprilu je sledila uprizoritev tridejanske burke »Španska muha«, ki so jo naši sokolski diletantje v nedeljo prav dobro izvedli. Zlasti je ugajal nežni Henrik (br. Vodenik) Isto tako Čekin (br. Ritonja). Nastopilo je tudi nekaj povsem novih moči, ki so se dobro uveljavile, tako Matilda (ga. Lovrečeva). Zajec (br. Žen). Tidemajer (br. Pučnik) in Mici (s. Mlinaričeva). Dober sloves ostalih nastopajočih že itak poznamo. Pohvaliti moramo še našo pridno s Cito. Večji del opreme za oder je iz prijaznosti posodila soproga tukajšnjega postajenačelnika in staroste ga. Lovrečeva. Trud nastopajočih pa bi zahteval boljšega obiska, da bi bil tudi z gmotne strani uspeh. Ker se je igra vršila popoldne, jo je res marsikdo rajši mahnil v sončno naravo. Zato se igra na praznik 5. t. m. ponovi ob 20. Pridite si tedaj ogledat naše vrle diletante. Ne bo vam žal.

SEVNICA OB SAVI. Na željo občinsta ponovi sokolsko mladinsko gledališče v četrtek 5. t. m. ob 15. v Sokolskem domu krasno pravljično igro s petjem »Dve Marički«. — Kino v Sokolskem domu bo predvajal v sredo 4. in v četrtek 5. t. m. ob 20. uri film »Srce Maharadže«. Poleg tega zanimiv kulturni in zabavni film. Vstopnina nizka.

SV. MARJETA NIŽE PTUJA. Ker je bila tombola gasilnega društva v zadnjem trenutku onemogočena, vljudno vabimo občinstvo, da se te tombole sigurno udeleži v nedeljo 8. t. m.

Gospodarstvo

Sklepi lesne konference v Ženevi

Kakor smo že kratko poročali, je bila ob koncu aprila na inicijativo ekonomskega odbora Društva narodov konferenca lesnih ekspertov onih držav, ki trpijo pod vplivom krize na lesnem trgu. Konferenca je imela lep uspeh, saj je prišlo do popolnega sporazuma med eksperti vseh zastopanih držav (Anglije, Avstrije, Češkoslovaške, Finske, Francije, Italije, Jugoslavije, Kanade, Letonske, Nemčije, Nizozemske, Poljske, Rumunije, Sovjetske Rusije in Švedske). Naša država je na to važno konferenco poslala štiričlansko delegacijo, ki so jo tvorili **dr. Ulmansky**, generalni direktor »Šipada«; **M. Mautner**, tajnik Saveza lesnih trgovcev in industrijcev v Zagrebu; **inž dr. Milan Lenarčič**, predsednik lesnega odseka Zveze industrijcev v Ljubljani in **prof. inž. Milan Marinović** iz Beograda.

Ker rezultati konference zanimajo gotovo vso našo gospodarsko javnost, smo se obrnili na slovenskega člana delegacije **inž. Milana Lenarčiča**, ki nam je ljubeznivo dal na razpolago naslednje informacije:

Konferenca je imela predvsem nalogo, najti med državami skupna sredstva za zboljšanje situacije na mednarodnem lesnem trgu.

Dne 23. aprila smo se v Ženevi prvič sestali z odposlanci drugih držav, zlasti Italije. Že pri neoficijelnih razgovorih se je pokazala precejšnja soglasnost naziranj. Rumunijt je takoj zavzela skoro isto stališče, kakor naša država. Iskali smo takoj tudi stike s Čehi, Poljaki in Avstrijci. Uspelo nam je, prepričati avstrijsko delegacijo, da ni iskati mednarodne rešitve v omejitvi sečne, če se omeji izvoz, odnosno ponudba na tržiščih uvoznih držav. Mednarodni ukrepi za omejitev sečnje zlasti ne bi bili priporočljivi glede na ureditev odnošajev s Sovjetsko Rusijo.

Plenarna seja ekspertov, ki se je vršila pod pokroviteljstvom Društva narodov, se je pričela 25. aprila. Na programu je bilo dvoje važnih vprašanj: razčistiti je bilo treba svetovno situacijo glede produkcije in trgovine z lesom, na drugi strani pa najti sredstva na mednarodni podlagi, ki naj bi omogočila zboljšanje današnje situacije. Težina problema je bila v formulaciji zahtev, ki bi našo lesno industrijo zadovoljile in bi bile sprejemljive tudi za ostale izvozne države, ne da bi istočasno škodovale našim odjemalcem, to je uvoznim državam. Društvo narodov je opozarjalo na kompliciranost in težavnost problema, kajti današnja gospodarska depresija gotovo ne olajšuje mednarodni sporazum v lesni trgovini. Razmotrivanje razmer na mednarodnem lesnem trgu nas je zlasti v zvezi s pojavom ruskega izvoza dovedlo do zaključka, da moremo iskati rešitve le v sporazumnem zmanjšanju izvoza. Redukcija naj enakomerno zadene vse izvozne države in naj se izvede tako, da pride do uravnovešenja vsega eksporta izvoznih držav s skupno potrebo držav, ki uvažajo les. Na ta način bi odpadla potreba kontingentiranja uvoza, ki se v Franciji v zadnjem času ni baš obneslo. V teku razprav, ki so se vršile pred konferenco in na podlagi stikov z drugimi delegacijami, zlasti med delegacijami Poljske, Češkoslovaške, Rumunije in Jugoslavije, **je prišlo končno do formuliranja zahtev avstrijskih, češkoslovaških, jugoslovenskih, poljskih in rumunskih ekspertov v obliki resolucije, ki je bila predložena na popoldanski oficijelni seji 25 aprila** in ki je bila po temeljiti debati brez ugovora sprejeta od vseh zastopanih 15 državnih delegacij.

Resolucija:

Resolucija v uvodu ugotavlja, da mora svobodna zamenjava zasigurati uspešen razvoj mednarodne lesne trgovine le v normalnih časih; neomejena prostost izvoza in uvoza je v času krize povzročila povečanje obstoječega nesoglasja, znižanje cen ter desorganizacijo lesne produkcije kakor tudi trgovine. Omejitve nekaterih uvoznih držav v svrho zaščite domače produkcije so zadele življenjske interese držav izvoznic. Končno ugotavlja resolucija v svojem uvodu, da imajo vse države, bodisi izvozne ali uvozne, isti interes, ki zahteva, da se mora mednarodna izmenjava blaga razvijati v možnih mejah, na podlagi stabilnosti splošnih kondicij in rentabilnih cen lesa

Glede ureditve produkcije so eksperti mnenja, da bi mogla omejitev letnih sečenj na prirastek onih gozdov, ki so ekonomično dosegljivi in uporabljivi, dovesti do ustavitve trenotne krize, ki je nastala zaradi nesoglasja med produkcijo in porabo. Zato naj Mednarodni poljedelski urad v Rimu to vprašanje temeljito preštudira in zbere podatke, da bo mogoče na podlagi mednarodne konvencije osigurati spoštovanje principa racionalne eksploatacije gozdov v vseh evropskih in izvenevropskih državah.

Glede ureditve trgovine so eksperti proučili situacijo, ki je nastala zaradi krize in desorganizacije mednarodnega lesnega trga. Sporazumeli so se predlagati takojšnje in izredne ukrepe, da se pomaga tako izvoznim kakor tudi uvoznim deželam. Ti ukrepi naj bodo bolj provizornega značaja in taki, da se lahko prilagodijo bodočim okolnostim. **Eksperti so mnenja, da obstoji edino sredstvo takojšnje pomoči v tem, da se prilagodi izvoz vseh eksportnih držav možnosti plasiranja blaga v importnih državah, in to na pravičen in sporazumen način.** Ta prilagoditev naj bo izražena v odstotni udeležbi in naj razen tega odgovarja realnim potrebam importnih držav. Da se določijo deleži razdelitve in količine, ki se lahko uvozijo v importne države, je potrebno, da se prično povsem trgovinski razgovori med prizadetimi izvoznimi državami. Pri tem pa je sodelovanje importnih držav potrebno, da se razgovori uspešno končajo. Upoštevajoč željo ekspertov nekaterih držav, da se naj ta pogajanja čimprej začnejo, so se eksperti sporazumeli na **sklicanje zborovanja prizadetih držav na dan 9. junija t. l. na Dunaju.** Na to zborovanje bodo poleg držav, ki so bile zastopane v Ženevi povabljene tudi Belgija, Bolgarija, Danska, Španija, Egipt, Grčija, Madžarska, Litavska, Norveška, Švica, Turčija, USA in sredozemski protektorati. Avstrijska organizacija bo izvršila priprave za to zborovanje in bo ukrenila vse potrebno za organizacijo konference. Prisotni eksperti pa bodo poskrbeli v svojih deželah, da bodo tudi na dunajsko konferenco poslani pooblaščeni delegati. Do dunajske konference se imajo pripraviti vse potrebne statistike, ki se naj pošljejo preko avstrijske delegacije vsem interesiranim in povabljenim deželam. Poseben ožji odbor bo pripravil podrobni program za dunajsko konferenco.

Ta ožji odbor se je takoj sestal in je določil za dunajsko zborovanje naslednji dnevni red: 1. odločitev glede izvedbe doseženega sporazuma v Ženevi; 2. modalitete sodelovanja z Mednarodnim poljedelskim uradom v Rimu; 3. eventualna ustanovitev stalnega mednarodnega urada za les.

Na kraju svojih zanimivih izvajanj je gospod inž. Lenarčič dejal našemu uredniku: Če se ne pojavijo posebne težkoče glede udeležbe posameznih držav pri skupnem izvozu, osobito med Rusijo in Švedsko, moramo pričakovati, da bo 9. junija na Dunaju postavljen **definitiven temelj za nadaljno regulirano svetovno trgovino lesa.** Če se Švedi in Rusi ne bi mogli glede eksportnih kontingentov zadeniti — le ta nevarnost še obstoji — so vendar še najboljši izgledi, da se definitivno uredi razmerje med Rumuni, Jugosloveni, Avstrijci, Čehi, Poljaki in sovj. Rusijo glede izvoza na tržišča v sredozemskem bazenu. Pri tem ne smem prezreti prilike, da posebno naglasim zasluge, ki jih ima za ta sporazum, Italija ki je s svojim jasno izraženim stališčem in globokim razumevanjem svetovnega položaja na tržišču lesa neumorno in krepko utirala pot do sporazuma. Njeni eksperti tudi zahtevajo, da se naj sporazum začne izvajati že **1. julija t. l.** Odnosi zastopnikov vseh dežel so danes prisrčni in treba jih bo dalje gojiti, da odvrnemo težke nevarnosti za vse naše gospodarstvo.

= **Razvoj svetovne kreditne krize in gibanje diskontov.** Naraščanje in popuščanje svetovne kreditne krize nam prav dobro osvetljuje gibanje diskontne mere v posameznih državah. Ko je kreditna kriza dosegla svoj višek, so tudi diskontne mere v vseh prizadetih državah dosegle nenavadno višino. Danes, ko je napetost že kolikortoliko popustila, pa se diskonti zopet približujejo normalnemu stanju. Nemčija, ki je v teku krize povišala svoj diskont od 4 na 15% je danes po 6-kratnem znižanju dosegla zopet 5%. Anglija je svojo diskontno mero dvignila od 2.5 na 6%, danes pa je po 4-kratnem znižanju zopet pri 4-odstotnem diskontu. Newyorška Federalna rezervna banka je lani s svojim diskontom od 1.5% dosegla nižinski rekord, kakršen še ni bil zabeležen v zgodovini modernega kreditnega gospodarstva. Svetovna kreditna kriza pa je občutno prizadela tudi Ameriko, tako da je bila newyorška Federalna rezervna banka primorana dvigniti diskont na 3.5%, ki pa je danes že znižan na 3%. Celo Avstrija, kjer je bil diskont v teku krize povišan od 5 na 10%, je danes zopet pri 7%, prav tako Madžarska, ki je šla s svojim diskontom od 5.5 na 9% in je danes tudi prišla na 6%. Znižanje diskontov je za presojo današnjega stanja brez dvoma prav značilen pojav, ki sam sicer še ne pomeni izhoda iz gospodarske krize, vendar pa nam prav krepko potrjuje, da svetovno gospodarska kriza, ki se je pridružila gospodarski depresiji, vidno popušča.

= **Tudi Italija je znižala diskont.** Splošni tendenci za znižanje diskontov se je sedaj pridružila tudi Italija, ki je svojo diskontno mero znižala od 6 na 5 odstotkov. Italijanska banka je že 21. marca t. l. izvedla znižanje diskonta od 7 na 6 odstotkov.

= **Nemška carina za pšenico.** Te dni je nemška vlada z uredbo pogojno znižala uvozno carino na pšenico od 25 na 18 mark za metrski stot, in sicer le za 15 odstotkov potrebe mlinov. Istočasno je bilo na novo urejeno vprašanje prisilnega mletja domače pšenice. V načelu morajo nadalje nemški mlini mleti 97 odst. domače pšenice, vendar pa se v mnogih primerih ta odstotek zmanjša na 70 odstotkov. Navzlic znižanju je tudi še sedaj nemška carina na pšenico zelo visoka, saj znaša 243 Din na metrski stot, torej dvakrat toliko, kolikor znaša pri nas cena za pšenico.

= **Vinska razstava v Ptuju in izleti v Haloze.** Objavili smo že, da bo 8 do 10. t. m. II. banovinska vinska razstava z vinskim sejmom v Ptuju. Ob tej priliki bodo poučni izleti v vinorodne Haloze po naslednjem pogramu: V nedeljo 8. maja po otvoritvi razstave ob 13. uri sestanek pred razstavnim prostorom, Društvenim domom, za izlet v Srednje Haloze, in sicer na Št. Vid ob Dravi, Sv. Andraž v Halozah, Vel. Okič, Sv. Barbaro v Hal Borl ob Dravi in nazaj v Ptuj ob 18. Enourni odmor na lepi razgledni točki na Vel. Okiču pri Žeraku. V ponedeljek 9 maja glavni izlet v Gor. Haloze, in sicer ob 13. uri sestanek pred Društvenim domom. Iz Ptuja na Ptujsko goro, odmor pol ure za ogled kraja in krasne gotske cerkve; potem v Slape, preko Dravinje v Lipno in po grebenu na Št. Janž v Gor. Halozah, tam enourni odmor, nato v Doleno, od tam v Podlehnik, kjer je ogled kletarstva Štajerske hranilnice v enournem odmoru, nato v Ptuj okrog 19. Omnibus vozi povsod, le od Slapa do Dolene je pešhoda dve uri. V torek 10. maja enak izlet kakor v nedeljo preko Okiča v Srednje Haloze. Kdor se želi izletov udeležiti, naj to javi Vinarski podružnici v Ptuju vsaj do 5. maja.

= **Dobave.** Gradbeni oddelek direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 10. t. m. ponudbe glede dobave 500 kg kristalne sode, 300 komadov metel in 300 komadov krtač. Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. t. m. ponudbe glede dobave raznih tiskovim.

= **Dobave.** Direkcija državnega rudnika Velenje sprejema do 9. t. m. ponudbe glede dobave 5000 kg ovsa, 1000 kg strojnega olja, 600 kg cilindrovega olja, 200 kg olja za dinamo, 200 kg strojne masti, 1000 kg vulkanskega olja, 500 kg masti za jamske vozičke, raznega električnega materijala, gumijastega kablja, pločevine, žičnih vrvi in galičnih verig; do 17. maja pa glede dobave 170 m manesmanovih brezšivnih cevi. — Direkcija državnega rudnika Kreka sprejema do 9. t. m. ponudbe glede dobave 1000 kg jedilnega olja; do 12. t. m. pa glede dobave 2 tisoč kg masti za jamske vozičke. — Direkcija državnega rudnika Banja Luka sprejema do 12. maja ponudbe glede dobave 3 dežnih plaščev. Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 16. t. m. ponudbe glede dobave 1200 m jeklenih vrvi.

Borze

3. maja

Na ljubljanski borzi so danes tečaji deviz splošno popustili; zlasti so nazadovale devize Newyork, Trst in Berlin.

Na zagrebškem efektnem tržišču je bil promet zelo omejen. Vojna škoda je nadalje nekoliko popustila in je bila za maj zaključena po 178. V ostalem je bil zabeležen promet edino v 8-odst. Blairovem posojilu po 51.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2288.02 — 2299.38, Berlin 1339.47—1350.27, Bruselj 791.20 do 795.14, Curih 1097.35 — 1102.85, London 206.34 — 207.94, New York ček 5618.38 do 5646.64, Pariz 222.54—223.66, Praga 167.22

Zagreb. Amsterdam 2288.02—2299.38, Berlin 1339.47 do 1350.27, Bruselj 791.20 do 795.14, London 206.34 do 207.94, Milan 290.60 do 293.00, Newyork kabel 5640.38 do 5668.64, Newyork ček 5618.38 do 5646.64.

Curih Beograd 8.95, Pariz 20.2775, London 18.83, Newyork 513.75, Bruselj 72.10, Milan 26.50, Madrid 40.60, Amsterdam 208.40, Berlin 122.30, Stokholm 94.30, Oslo 95.40, Kobenhavn 103.30, Sofija 3.73, Praga 15.26, Varšava 57.70, Bukarešta 3.07.

Efekti.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 177—180, za maj 178—181, za junij 177 do 181, 7-odst. investicijsko 50—53, 4-odst. agrarne 20—22, 6-odst. begluške 30—32, 7-odst. Blair 45—45.50, 8-odst. Blair 49—51, 7-odst. Drž. hip. banka 47—54.

Beograd. 7-odst. investicijsko 51 zaklj., 6-odst. begluške 31, 31.50 zaklj., 8odst. Blair 50.50 zaklj., Priv. agrarna banka 223, 222

Dunaj. Bankverein 11, Eskomptegesell. 101, Dunav-Sava-Jadran 12.75, Staateisenbahngesell. 12.60, Trboveljska 17, Alpine-Montan. 10.

Blagovna tržišča

LES

+ **Ljubljanska borza** (3. t. m.). Tendenca za les slaba. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje je za bukova drva in za oglje (franko italijanska meja).

ŽITO

+ **Chicago**, 3. maja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 54.375, za julij 57, za september 59.50, za december 62.625; **koruza:** za maj 28.375, za julij 32.50, za september 35.125, za december 35.50; **rž:** za maj 36, za julij 39.125; **oves:** za maj 36, za julij 39.125.

+ **Winnipeg**, 3. maja. Začetni tečaji: **Pšenica:** za maj 60.375, za julij 62.25, za oktober 65.125.

+ **Ljubljanska borza** (3. t. m.). Tendenca za žito prijazna. Zaključena sta bila dva vag. pšenice. Nudi se **pšenica** (slov. post. po mlevski tarifi, plačlj. v 30 dneh): slavonska, 78 kg po 182.50 — 185, okolica Sombor, 79 kg po 187.50 — 190; potiska, 80 kg težka po 192.50 — 195; **moka:** baška »0«, franko Ljubljana, plačljivo v 30 dneh po 325 — 330, banatska po 335 do 340; **kornza** (slov postaja, plačilo v 30 dneh): baška pri mlevski voznini po 145 do 147.50, po navadni voznini po 150 do 152.50.

+ **Novosadska blagovna borza** (3. t. m.). Tendenca mirnejša. Promet 141 vagonov. — **Pšenica:** baška, okolica, Novi Sad 133—135, baška okolica Sombor 78 kg 132—134; sredniebaška, gornjebaška, 79 kg 133—135; baška potiska, baška ladja Tisa 79 kg 134 do 136; sredniebaška, 79 kg 130—132; banatska, pariteta Vršac, 78 kilogramov 128 do 130. **Oves:** baški, sremski, slavonski 135 do 131. **Oves:** baški, sremski, slavonski 135 do 140. **Ječmen:** baški, sremski, 63/64 kg 140 do 145; pomladni, 67/68 kg 155 — 160. **Koruza:** baška, banatska, sremska 97 — 99, okolica Sombor 97 — 99, baška, bela 110 do 112; sremska, okolica Šid 100 do 102. — **Moka:** baška, banatska »0g« in »0gg« 240 — 245; »2« 215 — 225; »5« 195 do 205; »6« 180 — 185; »7« 150 — 155; »8« 92.50 — 97.50. **Fižol:** baški, sremski 235 do 245.

Sport

V borbi za pokal železničarjev

Železničar : Hermes na igrišču Hermesa

Jutri bo nastopil v Ljubljani mariborski Železničar, eden naših najbolj simpatičnih moštev, v borbi za železničarski pokal. Širši sportni javnosti namreč ne bo povsem znano, da so se železničarski klubi v naši državi organizirali — po vzorcu mnogih drugih držav — v sportno zajednico železničarskih sportnih klubov. Ti klubi igrajo za-se prvenstvene tekme ter so razdeljeni v več grup. Iz vsake grupe se po dva kluba kvalificirata za finalna tekmovanje, ki se vrši ob priliki obdržanja kongresa UJNŽB. Letos bo to v Nišu.

Tekme se igrajo po dvojnem cup sistemu, a pri nas sta si protivnika ŽSK Hermes in SK Železničar. Prva borba med njima se bo vršila jutri, revanžna pa 22. maja v Mariboru.

Ker se je Hermes pridno vežbal že za interne — lokalne — prv. tekme, je upati, da bo njegovo moštvo s pridom zaigralo. Skušati bo moralo izrabiti vse prednosti, da doseže čim bolj ugoden rezultat, kajti v revanžni tekmi v Mariboru bo veliko težje priti do uspeha kot doma. Čeprav je pričakovati ostre borbe, vendar smemo z gotovostjo trditi, da bo borba potekla fair, ker sta obe moštvi v tem pogledu skoro neoporečni. Gotovo je, da bosta kluba poslala v borbo najboljše moči.

Sodobni problemi sporta

Pod tem naslovom bo priredila Ilirija 6. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice skioptično predavanje absolventa berlinske visoke šole za telesno kulturo, trenerja Ilirije g. Draga Ulage. Sport je važen faktor v kulturnem življenju naroda, sportno vprašanje postaja tudi pri nas od dne do dne bolj aktualno in zato je prav, da namerava Ilirija s predavanji vzbuditi zanimanje za sport, reševati njega probleme in vzgojiti resnične sportnike. Če ji bo to uspelo, bo storila našemu sportu veliko uslugo. Sportno občinstvo vabimo, da se udeleži predavanja v čim večjem številu. Predavanje bodo pojasnjevale številne skioptične slike raznih sportnih panog, posnete v inozemstvu in doma. Vstopnina: 8, 5 in 3 Din.

Slovan : Svoboda II. Na praznik dopoldne ob 9. se bo odigrala na igrišču Primorja prvenstvena tekma imenovanih klubov, ki obeta biti ena najlepših tekem I. razreda, kajti Slovan, na čelu prvenstvene tabele, naleti v mladih, tehnično izvrstnih Svobodaših na opasnega protivnika, kar se je pokazalo eno prejšnjih nedelj, ko so mladi in talentirani Svobodaši odpravili žilavi Jadran kar z 6 : 2. Ravno tako pa je Slovan igral neodločeno 1 : 1 z Ilirijo, ki je postavila malone vse I. moštvo, nadalje je preteklo nedeljo odpravil Jadran s 4 : 2. Še bolj pa zna biti tekma interesantna, ker obe moštvi gojita različen sistem.

Službeno iz odbora za delegiranje sodnikov pri LNP. Jutri sodi tekmo Hermes : Železničar na igrišču Hermesa ob 16.30 g. Deržaj, prvenstveno tekmo Slovan : Svoboda I pa g. Breskvar.

Službene objave LNP. Določijo se prvenstvene tekme za 5. maj v Ljubljani: igrišče Primorja, dopoldne ob 8.45 Slovan : Svoboda II, ob 10.30 Jadran : Ilirija II. Službujoči odbornik g. Grošelj. Vsak klub mora postaviti po tri reditelje. Popoldne ob 15. Korotan : Javornik, Rakek. Službujoči odbornik g. Accetto. Korotan mora postaviti štiri reditelje. — Tajnik II.

Otvoritev nogometne sezone v Škofji Loki. Na skrbno preurejenem in popravljenem igrišču za mastno klavnico v Fužinskem predmestju so otvorili sokolski nogometaši v nedeljo popoldne nogometno sezono. V goste je prispel SK Kranj. Igra je končala z neodločenim rezultatom 3 : 3. Čeprav je bil potek tekme živahen, vendar igra zaradi mestoma presurovega igranja gledalcev ni povsem zadovoljiva. Sodnik br. Primožič Janko je bil dober in strog, a izgleda, da bo treba drugič še trše roke. Več igralcev je bilo občutno blesiranih. Domača enajstorica je nastopala enotno, dovolj skladno in za zimski odmor tudi kar iniciativno. Posebno se je izkazal vratar Grundner Vilko, ki je rešil mnoge, prav kočljive situacije. Izgleda, da stori ta igralec precej več, če je razpoložen. Gledalcev je bilo pičlo število, ker se je razglasila tekma šele v zadnjem trenutku.

SK Ilirija((nogometna sekcija). Sestanek I. moštva in rezerve bo danes ob 18.30 v kavarni »Evropa«. Točno in vsi, ker igra I. moštvo jutri v Zagrebu z Gradjanskim, rezerva pa prvenstveno tekmo z Jadranom.

SK Jadran. Drevi ob 20. pri Sokliču članski sestanek I. moštva zaradi prvenstvene tekme 5. t. m. Točno!

ASK Primorje (nogometna sekcija). Namestu danes bo jutri na praznik obvezen trening za prvo garnituro in rezervo. V soboto 7. t. m. se pričnejo na igrišču redni treningi za juniorsko moštvo.

SK Ilirija (hazenska sekcija). Za jutri določena prijateljska tekma proti zagrebškemu Hazena sportklubu odpade zaradi odpovedi Zagrebčanov. V zameno za tekmo se bo vršil dopoldne ob 10.30 trening na dva gola, katerega se morajo udeležiti vse igralke. Zaradi podsaveznega praktičnega sodniškega kurza morajo biti vse igralke točno ob navedeni uri na igrišču. Pri tem treningu naj oddajo igralke vso klubovo opremo, ki jo imajo doma.

TSK Slovan. Za prvenstveno tekmo na praznik 5. t. m. proti SK Svoboda (čas določi LNP), morajo biti naslednji igralci na igrišču Primorja: Lipovšek I., Marchiotti I., II., Seunig, Volkar, Schlegl, Riki, Lumbar, Globelnik, Thuma in Srebotnjak, rezervi Grum, Dolfi Poljšak, stranski sodnik Dejak, blagajniška služba Novak Rudi, reditelji gg. Felber, Novak Kobi, Lipovšek II. Igralci in reditelji morajo biti na igrišču najmanj pol ure pred pričetkom tekme.

Iz življenja in sveta

Francoski stratosferski avioni

Raziskava visokih zračnih plasti ni samo obogatitev teoretske fizike, nekak roman znanosti, kakršnega si je zasanjal Jules Verne s svojo granato, ki je dospela blizu meseca. Ne, danes prehaja romantični zamislek inženjerjev v roke. Grade se že »stratosferska letala« z namenom, da bodo prinašala ne več abstraktnih vednosti, pač pa skoraj prevažala blago in ljudi. Za tem stremi sedanja letalska veda, in že pripravljajo na Nemškem kakor na Francoskem take stroje.

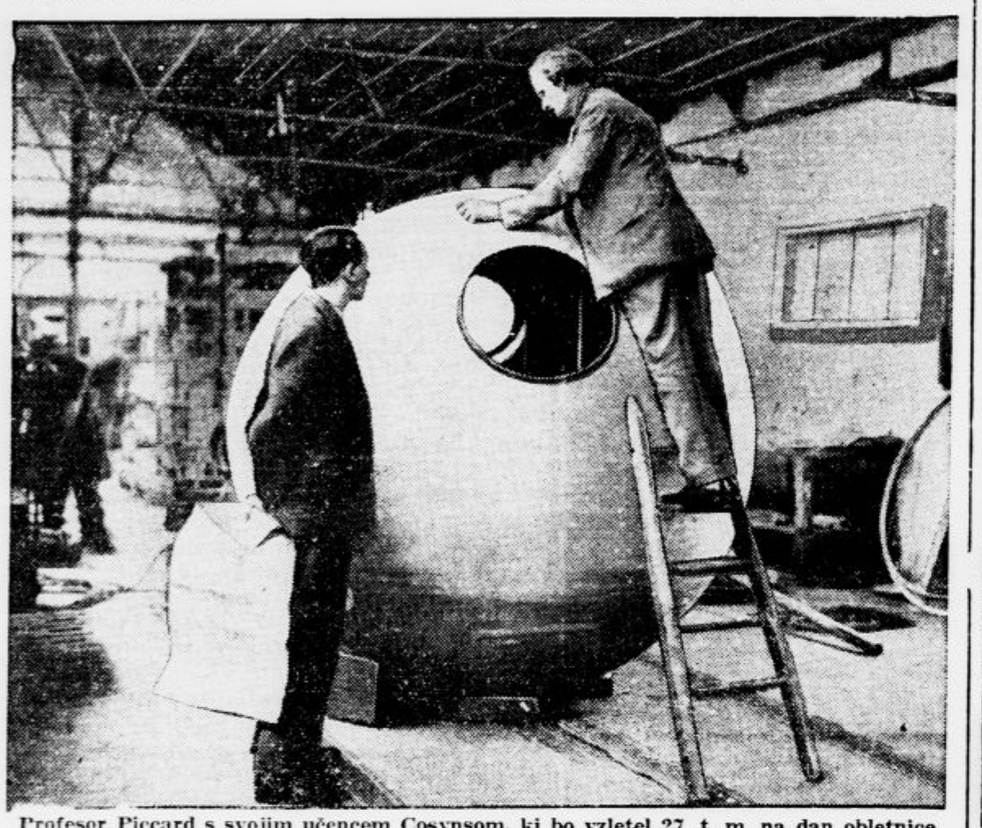

Profesor Piccard s svojim učencem Cosynsom, ki bo vzletel 27. t. m. na dan obletnice Piccardovega vzleta, v novi gondoli v stratosfero.

Kakor vemo, je zarodek zračne plovbe nastal v Franciji. Brata Mongolfier (18. stol.) sta zanjo porabila Arhimedovo načelo, ki pa se je dotlej izvajalo samo v tekočem elementu. Njun zamislek je izpopolnil posebno fizik Charles v Lamartineovi dobi ter pospešil vprašanje: težje ko zrak.

Francoska znanost je neprenehoma delala v tej smeri. Celo naziv »stratosfera« je odondod, uvedel ga je francoski geofizik Teisserenc de Bort, ki je pred malo leti preminil. Ta učenjak s poskusnimi zrakoplovi je dokazal, da sta v ozračju dve razločno različni pokrajini: najprej plast, ki sega kakih 12 km visoko in koder temperatura pojema za 5 do 6 stopinj na kilometer; toda se zrak neprestano giblje, opisujoč nekak krog (zato je Tisserenc de Bort imenoval to plast »troposfera«). Nad 12 km višine se razteza druga pola, koder se temperatura skoraj nič ne spreminja (od 50 do 60 stopinj pod ničlo) in koder se zrak le redno in šibko premika v vodoravni smeri: to je stratosfera.

V stratosfero sta se prvič za človeške pameti dvignila prof. Piccard in Kipfer. Preko 10 km dotlej še nihče ni bil vzletel. Da jima je šlo zgolj za meteorološke podatke, bi bilo njuno početje brez posebnega pomena. Saj preiskovalni balon iz Pavije, opremljen z izvršenimi aparati, je nedavno prispel 37 km visoko in prinesel teoretski veči dovolj potankosti o visokih slojih. Pomen njunega vzleta je drugačen. Praktičen: da se dožene, more li človek brez pustolovske opasnosti pluti po stratosferi in ali nudi ta pot kake ugodnosti. Odgovor je pritrdilen. V mirni stratosferi utegne avion doseči trikrat toliko brzino kot v vzdušju blizu zemlje. »Stratosferni avion« bi v enem dnevu priletel iz Pariza v New York. To korist skušajo izrabiti Nemci z Junkersovimi letali, francoska aeronavtika pa z Waseige-Farmanovimi in z Guerchaisovimi. Stvar je uspela tako daleč, da bo najkasneje v nekaj mesecih stratosferni avion nastopil službo. Francoski graditelj Guerchais si je sestavil eleganten enokrovnik, s katerim upa v 41 minutah švigniti na 13.000 m in dospeti do 15.000. Potovanje po stratosferi je gotovost bližnjih let. (k)

Tajnica dedična milijonskega premoženja

Znani ameriški sportni mecen in častni predsednik newyorške sportne komisije William Muldon, je v starosti 86 let pohčeril svojo tajnico in jo postavil za naslednico svoje zapuščine. To dejstvo je izzvalo v newyorškem meščanstvu silno ogorčenje. Muldon pa se brani napadov z vseh strani in pravi, da mu je bila miss Farrell, kakor se je pisala pohčerjenka pred adopcijo, dvanajst let najzvestejša sodelavka in da je zaradi svoje prikupnosti in skromnosti vredna tega, za kar jo je bil napravil. Zlasti se obrača Muldon proti ženam in hčeram milijonarja, ki mu delajo očitke zaradi adopcije, same pa ne umejo nič drugega kakor zapravljati denar in tratiti čas. Muldonovo premoženje računajo na milijon dolarjev.

Prvi sovjetski zrakoplov

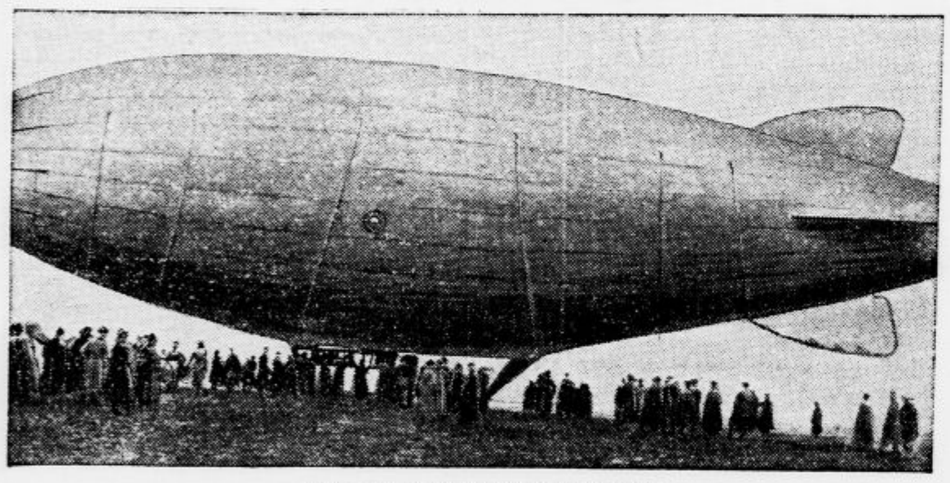

Start zrakoplova »UKI« v Moskvi.

Človek, žival in higiena

Dunajski medicinski doktorski kolegij je imel nedavno sestanek, na katerem je obravnaval nekatera zelo pereča vprašanja, tičoča se živali, ki so blizu človeku. Prof. Wirth je pri tem opozoril na nekatere posebne nedostatke. Med nje šteje v prvi vrsti razvado, da psi ližejo krožnike. Ta razvada je zelo nevarna človeškemu zdravju. ljudje se pa očividno ne zavedajo tega. Vsaka žival, ki jo imamo v hiši, bi morala imeti posebno ležišče, ki se da lahko in hitro očistiti. V tem pogledu ne sme biti izjeme niti pri ptičih. Žične palčice, ki jih imamo v kletkah, da preskakujejo ptiči z njih na tla in zopet nanje, prenašajo pršice, ki prav rade preidejo s ptiča na človeka. Zaradi papagajeve bolezni, ki je strašila po Evropi zadnja leta, je ta opreznost še posebno priporočljiva.

Dr. Schnürer je govoril o Bangovi infekcijski bolezni pri človeku, ki močno sliči malteški groznici ob Sredozemskem morju. Če se žival inficira z Bangovim bacilom, se je loti kužna bolezen, ki se lahko prenese na ljudi. Dr. Hofer pa je govoril o tuberkulozi goveje živine. Takšne živine imajo v Avstriji približno 10 odstotkov, v Nemčiji pa celo 60 odstotkov. Največja možnost okužbe je dana z mlekom in z uživanjem mlečnih izdelkov. Sirovo mleko se mora vedno smatrati za zdravju nevarno, zadostuje trideset minut pasterizacije pa popolnoma zadostuje, da se očisti infekcije.

Ameriški predsedniški kandidati

Zgoraj levo: Herbert Hoover, sedanji predsednik, ki bo spet kandidiral za republikance. Zgoraj desno: Al Smith, ki ga nameravajo ponovno kandidirati demokrati. Spodaj levo: Franklin Roosevelt, guverner newyorške države kot eventuelen demokratski kandidat. Spodaj desno: Garner, predsednik reprezentančne zbornice, ki bo najbrže enotni kandidat demokratov.

Diplomatski zastopnik Bat'e

Hči bivšega čsl. poslanika na Dunaju, Vavrečke, se v najkrajšem času omoži s sinom tvorničarja Baťe v Zlinu. Takoj po poroki stopi v Baťovo podjetje tudi Vavrečka, ki mu je v podjetju odmerjen poseben delokrog. Ker pri Baťi nimajo ne delavci ne nameščenci nobenih naslovov, ne bo niti Vavrečka ne ravnatelj, ne poslovodja, niti kaj drugega. Njegova naloga bo v tem, da bo vodil posle podjetja Baťe z inozemstvom, obenem pa bo prevzel vodstvo tiskovnega urada tvornic v Zlinu. Baťa je namreč v zadnjem času močno razširil omrežje svoje produkcije in je ustanovil nove postojanke v Palestini in v Indiji.

Kürtenovi možgani normalni

Tiskovni urad pruske vlade sporoča, da so düsseldorfskemu vampirju Kürtenu po smrti odprli lobanjo in vzeli iz nje možgansko maso, da jo proučijo. Možgane je dobil v študijske svrhe psihiatrični zavod cesarja Viljema. Preiskava je dognala zanimivo ugotovitev, da so Kürtenovi možgani povsem normalni. Nikjer ni znaka kakšne možganske bolezni, tudi ni v njih niti najmanjše anatomske motnje. Kürten ni torej trpel na nobeni pridobljeni ne podedovani možganski bolezni. Anatomsko biološki institut berlinske univerze je potrdil navedena izvajanja v polnem obsegu.

Kralj razdeljuje podpore poplavljencem

Kralj Karol (v sredi) je obiskal poplavljene kraje v severni Romuniji, kjer je lastnoročno delil podpore najbolj prizadetim poplavljencem. Naša slika je posneta v okolici Arada.

Beda v New Yorku

1,200.000 oseb živi od miloščine in podpore — Beda tira ljudi v zločin

(Od našega newyorškega dopisnika)

Zdi se, da postaja beda v New Yorku od dne do dne večja. V tem času je okrog 1,200.000 mož, žena in otrok potrebnih podpore, ki jim poteka deloma z majhnimi denarnimi prispevki, deloma v živilih iz javnih in privatnih sredstev. New York kaže vse drugačno lice nego pred tremi leti, ko je bil navajen vse drugačnega življenja. Takrat je bil New York mesto razkošja, zabave in ekstremov...

Že 12 mesecev živi preko 150.000 družin od dohodka, ki znaša komaj 400 Din mesečno. Beda, ki je prišla nad ljudi, jim je uničila udobnost njihovih nekdanjih domov in jih je pritirala v nevesele, umazane, preobljudene hiše bede v »slumih«.

Vsak dan se armada revščine pomnoži za tisoče in tisoči nimajo upanja na podpore, ker manjka sredstev. Posledica tega je, da se množijo odgoni in da so sodišča naravnost preplavljena s primeri tatvin. Matere ne oklevajo krasti za svoje gladujoče otroke hrano, ko jim poide zadnji belič. Nihče jih zato ne more grajati.

35.000 družinskih očetov je moralo te dni na podpornih uradih zvedeti, da si morajo v bodoče sami pomagati.

Računajo, da pade na vsako brezposelno družino povprečno že 100 dolarjev dolga. Obupani starši prosijo za svoje otroke kruha in zdravniške pomoči, pa jim morajo odgovarjati, da ne morejo v tem hipu ničesar storiti zanje.

Urade za socialno skrbstvo straži policija, ki so ji dali ukaz, da mora z nasiljem odstraniti vse, ki se v svojem obupu upirajo in pričenjajo groziti.

Ti uradi store vse, da bi revеže obvarovali pred smrtjo od gladu, toda poročila iz bolnišnic navajajo premnogo takšnih primerov. Doslej so revežem na policiji izdajali karte za kruh in juho, a tudi ta vir bo usahnil, ker se New Yorku ne posreči, da bi zbral več milijonov dolarjev.

Prebivalstvo stori vse, kar more, da bi zmanjšalo bedo. Organiziralo je pomožne akcije na ta način da skrbijo stanovalci vsake hišne četrti za eno družino, ki je v tej četrti zašla v bedo. V trgovinah 10.000 trgovcev s kolonialnim blagom so košare, v katere odlagajo kupovalci del nakupljenih stvari, živila gredo na pomožne urade.

In vendar je vsa ta pomoč kakor kapljica na žareč kamen. Berači so preplavili metropolo in zahtevajo z grožnjami darov. Med najhujše probleme spada ta čas, kam spraviti ljudi brez strehe čez noč. Preobljudenost v cenenih najemniških kasarnah izpodkopava zdravje in moralo ljudstva. Podnevi in ponoči so vse klopi po parkih zasedene po trudnih in lačnih ljudeh. Na praznih parcelah si gradijo primitivne koče iz starih desk in železa. Tu žive brezdomci od tega, kar so si naprosili in nakradli. Slične razmere vladajo po drugih unijskih velemestih.

Prestolonaslednikov sin — filmski režiser

Princ Sigward

drugi sin švedskega prestolonaslednika znan slikar, se hoče posvetiti karieri filmskega režiserja.

Dva milijona let stara človeška čeljust

Univerza Cambridge je nedavno poslala odpravo v vzhodno Afriko. Ekspedicija sedaj poroča, da je odkrila v bližini jezera Victorija dva milijona staro čeljust predzgodovinskega človeka. Znanstveni krogi na Angleškem pripisujejo tej najdbi največji pomen in menijo, da gre v konkretnem primeru za prehod od človeške opice k današnjemu človeškemu tipu.

Krvnik »kralja chicaškega podzemlja«

Ameriški kaznenec Homer West, bivši šofer bandita Rinelle, desne roke Al Caponea, je izpovedal, da je imel kralj ameriškega podzemlja do nedavno tudi svojega krvnika. Bil je to neki Mustari, ki je ob posebnih prilikah dobil nalog odstraniti tega ali onega nepriljetnega nasprotnika.

Kako so se vršile te justifikacije, bi vedel povedati samo Mustari. Njemu je bil vsako pot dan samo ukaz, naj se ta in ta odstrani. Zanimivo je, da je skoraj vsako justifikacijo izvršil, kakor mu je bilo ukazano. Zato ni dvoma, da gre mnogo umorov, ki so jih pripisovali gangsterjem, na njegov račun. Tukaj so predvsem tisti, ki so po sodbi ameriške policije do danes nepojasnjeni. Za vsako izvršeno justifikacijo je plačal Al Capone Mustariju 200 dolarjev. West je še povedal, da je imel Rinella v svojem stanovanju past za svoje nasprotnike. Če je pritisnil na gumb, so se odprla tla in skozi odprtino je izginila pod zemljo v Rinellijevo ječo banditova žrtev.

Jugoslovensko-češkoslovaški turizem

Glede na vesti, da namerava praška vlada uvesti posebne takse za potovanje v inozemstvo, poročajo iz Prage, da se pripravlja med praško in beograjsko vlado poseben dogovor, ki bo uredil odnošaje Češkoslovaške do naše države. Bistvo dogovora bo v tem, da ne bo Češkoslovaška svojih državljanov prav nič ovirala za potovanje v Jugoslavijo. Tujski promet ostane torej v tem pogledu za nas na isti stopnji kakor doslej.

Muzika sfer

Odvisnost muzikalne blagozvočnosti od preprostih številčnih razmerij so odkrili že stari Pitagorejci in je zato razumljivo, da so tem številkam pripisovali globok pomen. V teh preprostih številčnih vrstah, so menili, se skriva vsa skrivnost sveta.

V kristalih se vežejo koti in stranice po preprostih številčnih zakonih, pri večini cvetlic je število listov in prašnikov majhno, njih medsebojna lega pa simetrična, vsepovsod, kjer narava ustvarja iz lene snovi, se očitujejo podobna razmerja. Ni čuda, da so zato stari filozofi povsod stikali za temi razmerji in se igrali s harmoničnimi števili za katerimi so slutili v skoraj tipljivi bližini najglobljo skrivnost vsega dogajanja.

V prvi vrsti jih je mikalo tu seveda veličastno gibanje zvezd na nebu, ki jih je zaradi pokojnosti, ki prešine človeka, ko jih gleda, moralo navdajati z mislijo, da ni samo slučajno, temveč da je podvrženo istim številčnim zakonom ki obvladujejo zvoke. Verjeli so, da je zgradba neba povsem harmonična, saj je bil harmoničen tudi občutek, ki se je človeka polastil ob gledanju nočnega neba. Vso vesoljnost so si predstavljali kot sestavo sedmih kristalno čistih votlih krogel, ki se vrtijo druga v drugi s planeti in zvezdami, ki so pripete nanje. Središče teh nebesnih krogel ali sfer je zemlja. Po svoji oddaljenosti pa se vrtijo z različno brzino in proizvajajo v svojem harmoničnem gibanju sozvok kakor tresoče se strune, ki ga pa ljudje ne dojemajo več direktno, ker jim zveni v sluhu enakomerno in nespremenjeno že od rojstva. Tako je astronom Wilhelm Meyer razlagal nastanek ideje o muziki sfer, ki je imela to veliko vlogo v mišljenju starih narodov in jo ima še danes v delih tenkočutnih pesnikov in mistikov.

Nemški in francoski očitki

V francoski reviji »Vu«, enem najboljše urejevanih ilustrovanih vestnikov, čitamo naslednjo zanimivo primerjavo med Nemci in Francozi:

Nemci očitajo Francozom:

1. Da so Francozi varali nemško ljudstvo in nemške socialiste, ko so sklepali versaillesko mirovno pogodbo na podlagi sile namestu na podlagi Wilsonovih 14 točk.
2. Da niso Francozi smatrali nemške delegacije na pogajanjih za enakopravne.
3. Da so prirejali plebiscite s pomočjo bajonetov.
4. Da neprestano govore o miru, pripravljajo pa vojno.
5. Da se francoska diplomacija poslužuje časopisja, s katerim podpihuje ljudstvo proti Nemčiji in mu prikriva prave vzroke vojne.
6. Da se Francozi tako obnašajo, kakor da ni entente cordiale obstojala že pred l. 1914 in da pripisujejo vse napake Nemcem, česar ne more verjeti nihče.
7. Da ne poznajo Nemcev in se niti ne potrudijo, da bi jih spoznali.
8. Da jim ni nič do bede, v kateri žive drugi narodi in brijejo norca iz tistih, ki jokajo, ker jim je hudo.
9. Da so s svojo lažnivo politiko in sebičnostjo pomnožili krizo.
10. Da se smatrajo za prvi narod pod soncem in se pri tem nič ne ozirajo na to, da jih ta smer lahko privede v popolno izolacijo.
11. Da so s svojo vljudnostjo in s prilagodljivostjo svojega jezika večkrat prevarali nemške politike.
12. Da so uspeli po zaslugi svoje družabne spretnosti in diplomatske veščine, s katero prekašajo celo Angleže, vedno odvrniti nemške opolnomočene zastopnike od njihovih pravih nalog v Društvu narodov.

Francozi očitajo Nemcem:

1. Da Nemci vedno boli pozabljajo, da so njih vojske opustošile velikanska ozemlja in da je nemški cesar zatajil svoj podpis, ko je vpadel v Belgijo.
2. Da dovoli Nemčija cesarskim princem paradirati pri zborovanjih, kjer se govori o maščevanju.
3. Da Nemci dvomijo v mirovno voljo Francozov, medtem ko je tretjina nemškega ljudstva v taboru strank, ki streme po maščevanju.
4. Da očitajo Franciji oboroževanje, medtem ko se sami niso otresli vojaškega duha, ki je povečal nemško armado tako zelo, da je morala Francija zaradi tega uvesti triletno vojaško službo.
5. Da je v Nemčih tako malo republikanskega duha, da se morajo posluževati cesarskega maršala, da ne pogine nemška republika.
6. Da so ostali morilci največjih nemških pacifistov po vojni nekaznovani.
7. Da Nemci ne razumejo francoske mentalitete in da ne smatrajo Francozov za resen narod, ki ima smisel samo za dvoumnosti.
8. Da niso iskreni, ko se izdajajo za ponižane in revne medtem ko bi bili skušali maščevati se nad Francozi, da so jih vojaško premagali. V resnici je nemška industrija razvita do skrajnih možnosti, njih mesta in stavbe so najmodernejše.
9. Da so Nemci dobili od sveta mnogo več denarja, kakor so ga plačali za dolgove.
10. Da smatrajo Nemci svojo kulturo za kulturo nad kulturami.
11. Da se Nemci, čim vidijo, da so šibkejši, valjajo v prahu, čim pridejo do moči, pa postanejo prevzetni.
12. Da manjka Nemcem kritičnega duha in da so sužnji prestroge discipline.

Vsak dan ena

Ona: »Veste, če plešem, pozabim na vse!«
On: »O da, to vedo že moja kurja očesa!«

Michel Zévaco: 32

Pardaillanov sin

Zgodovinski roman.

Ko se je bil kralj zaljubil v Bertille, se je zgodilo to, kar je bilo neizbežno. Njegovi zaupniki so zvedeli za njegovo ljubezen.

Seveda so se takoj zagnali v ulico Arbre-Sec, da bi stopili v zvezo z lepotico, in si pridobili naklonjenost bodoče kraljeve milostnice.

Concini ni bil med kraljevimi zaupniki. Vendar pa je vedel vse prav tako natanko kakor oni.

Storil je to, kar so storili vsi drugi: šel je pogledat v ulico Arbre-Sec. Zagledal je Bertille pri oknu in se prvi mah v njo zaljubil. Prisegel si je, da mora postati njegova.

Potem mu je Leonora povedala, da bo kralj še to noč umorjen. Če bo kralj mrtev, bo on vladal pod okriljem Marije de Medicis. Takrat se mu ne bo več treba skrivati. In ker ni mogel premagati svoje strasti, je sklenil, da dekle še to noč ugrabi.

Poslal je Escargassa, Gringailla in Carcagna v ulico Arbre-Sec in jim ukazal, naj vse pripravijo za ugrabljenje. Naročil jim je, naj strogo pazijo na poslopje, ki jim ga je naznačil. Ni pozabil, da bo kralj umorjen pred to hišo in hotel je to tudi prvi zvedeti. Velel jim je, naj dekleta ne ugrabijo pred polnočjo. Posebno naj pazijo, kaj se bo zgodilo med deseto uro in polnočjo, o polnoči pa naj se vrnejo k njemu in mu sporoče, kaj so videli...

Vedel je, da sme na njihovo spretnost računati. Prepričan je bil da mu do najmanjših podrobnosti sporoče, vse, kar se bo zgodilo ta usodni večer, ne da bi se kaj zanimali za tragično ozadje. O polnoči se je mislil odločiti.

Toda ko so trije klateži prišli do njegovega doma, je bila ura že ena.

Ura čakanja je bila najstrašnejša, kar jih je doživel.

Klateži seveda niti slutili niso, zakaj je tako vznemirjen. Njim je bilo ugrabljenje nekaj vsakdanjega, kjer pa lahko dobro zaslužijo.

Kako naj se izgovore? Ker je Escargasse obljubil, da poišče izgovor, sta druga dva njemu prepustila besedo in sklenila samo pritrjevati.

Prav bo, če povemo, da so se približali Bertillini hiši prav takrat, ko se je Praslin prepiral s Pardaillanom in Varennom.

Od daleč so kaj kmalu opazili uniforme gardistov. Dobro so vedeli, da ni posebno priporočljivo poslušati pogovorov, ki jih nič ne brigajo; zato so se previdno umaknili. Slišali so sicer nekaj imen in ujeli nekaj besed, toda sklenili so jih pozabiti...

Nov napad. Biriči so se pokazali za njimi. Da jih ne bi odkrili, so se skrili v temo in se potuhnili. V soju plamenic so videli ulico, ki so jo biriči napadali, in spoznali tudi samega velikega protosa, ki je sedel na konju. Tedaj so se jeli zavedati, da so na precej vročih tleh... in da natezalnica ni prav prijetno orodje, so že prej dobro vedeli. Zato so se spustili v tek.

Tako o vseh velikih dogodkih, ki bi Concinija brez dvoma zelo zanimali, niti pojma niso imeli. Concini pa jih je bil poslal, da bi kaj novega zvedeli...

V uličici se je stemnilo. Vse je že spalo, nikjer ni bilo čuti glasu, ko so se spet približali hiši, ki bi jo morali nadzorovati.

Novo odkritje. Tri sence so se sprehajale in med seboj klepetale. To se jim je zdelo brezmejno izzivanje.

Razen tega pa so se sprehajale te sence sem ter tja kakor bi tudi one hišo nadzorovale. Tega ne smejo dopustiti, ker bi motilo njihovega branitelja Concinija.

Te tri sence niso bile oblečene niti v gardne niti v biriške uniforme. Zdelo se jim je, da morajo biti trije plemiči. In teh plemičev je bilo prav toliko kakor njih! Na vsakega eden. Zato so sklenili napasti ponočnjaške klepetače in jih primerno poučiti, da ne smejo motiti poštenih državljanov, ki spe.

To bo prav gotovo Conciniju po volji. In vsaj nekaj bi mu lahko poročali. Izkazal se jim bo hvaležnega. In pri tem bodo imeli ti plemiči najbrž tudi precej polne mošnjičke, kar tudi ni kar tako. Ko so pomislili še na drago kamenje na njihovem orožju, so se odločili.

Potem smo videli, kako je nekaj besed Jehana Hrabrega ta načrt preprečilo.

Ko so stopili v Concinijev kabinet, je kraljičinemu ljubimcu padel kamen s srca. Zdaj bo vse zvedel! Ustavil se je sredi sobe pri veliki mizi, ki je bila vsa obložena s papirjem.

Klateži so se postavili njemu naproti in ga spoštljivo pozdravili.

Concini jih je premeril od nog do glave, kakor bi hotel uganiti, kakšne vesti mu prinašajo. Potem se je razjezil in jih začel zmerjati:

»Kje ste se gonili celo uro? Kaj mislite, da nimam drugega dela, kakor na vas čakati?«

»O, gospod,« je svetohlinsko odvrnil Escargasse, »ali nisem rekel, da imamo zmerom smolo? Saj smo si sami rekli: ubogi gospod bo od čakanja umrl... Kaj ne, Gringaille, da smo tako rekli?... Toda ni bilo mogoče prej... Nekaj časa smo sploh mislili, da vas ne bomo nikdar več videli...«

Znižane cene!

nogavice, rokavice, moško in damsko perilo nudi izredno ugodno

Ferdo Kobald

Miklošičeva cesta (Palača Grafike) 5008

PREPRIČAJTE SE!

Super visokovredni

PORTLAND CEMENT

Znamke: »COLOSSUS« — »HAMMER-BRAND« — »TEMPLE«

PORTLAND CEMENT

»SALONA-TOWER« — »EXCELSIOR« — »TITAN« — »PRIMA« — »LION-BRAND«

v vsaki množini stalno na skladišču.

„Alpeko" trg. ind. družba

LJUBLJANA, Masarykova cesta 23.

176

†

Občin. hranilnica v Kostanjevici

javlja tužno vest, da je njen dolgoletni odbornik, gospod

Anton Košak

posestnik v Kostanjevici

dne 2. maja t. l. preminil.

Pogreb bo v sredo, dne 4. t. m. ob 4. uri popoldne.

Zaslužnemu in blagemu pokojniku ohranimo trajen in časten spomin.

Kostanjevica, dne 2. maja 1932. 5729

†

Meščan. korporacija v Kostanjevici

sporoča tužno vest, da je nje dolgoletni načelnik, gospod

Anton Košak

posestnik

danes popoldne preminil. Pokopan bo v sredo popoldne.

Zaslužnega načelnika in someščana ohranimo v trajnem in častnem spominu.

Kostanjevica na Krki, dne 2. maja 1932.

5728 ODBOR MEŠČ. KORPORACIJE.

†

Občina Ljubljana
Mestni pogrebni zavod

Zapustila nas je za vedno naša nad vse ljubljena soproga, mama, sestra, teta gospa

Močnik Rozalija

rojena Munih

soproga policijskega nadzornika

Pogreb blage pokojnice bo v sredo, dne 4. maja t. l. ob 4. popoldne iz mrtvašnice pri Sv. Krištofu na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 3. maja 1932.

MOČNIK IVAN, soprog; CVETKO in ZLATKO, sinova ter ostalo sorodstvo. 5727

Oglasi v „Jutru" imajo siguren uspeh

Železokovine

Prodajam poceni rabljene tračnice, transmisije, jermenice, cevi, stroje itd.

Kupujem stari baker in mesing. Miroslav KRAS, Zagreb, Podvožnjak, telef. 66-49 (Jugofurda). 344

Velika izbira

svile

v vseh modnih barvah, gladka in vzorčasta, različne kakovosti, za obleke, bluze in perilo.

R. Miklauc

„Pri škofu"
Ljubljana

Najnovejša služinska patetna železna zelo praktična složljiva postelja s tapeciranim madracom — praktična za vsaku hižu, hotele, za putujuče osobe in nočne službe. Stane Din 390.—. Razpošiljam poštom in železnicom po povzetju.

Engleski složivi patent stolci.

Stoji Din 140.–

spaljni. patent fotelj stane

Din 1300

Liegestuhl praktičan za ležanje in sedenje. Stane Din 130.

po tem imam čist čohano perje kg Din 48.—, čist belo gosje kg Din 130.—, čisti puh kg Din 250.—, modroci punjeni z volnom Din 750.—, žične mreže za postelje Din 150.—, otomani Din 650.—.

L. BROZOVIĆ, ZAGREB ILICA 82.

Ali hočete shujšati?

Kupite si neškodljivo sredstvo

4 dkg FUCABOBA

v bližnji lekarni ali naročite iz lekarne KRAJČOVIĆ, Vukovar

Pozor! Pozor!

Kemično čiščenje in barvanje vseh vrst oblek, (izvršitev žalne obleke v 24 urah) nadalje zaves, preprog ter kožuhovine izvršuje po najnižjih cenah

ANTON BOC, Ljubljana

Šelenburgova ulica 4 (dvorišče) in Vič cesta IX., št. 9. 173

Halo! Tukaj tvrdka

Drago Franz

trgovina z barvami in slikarskimi potrebščinami

Ljubljana, Stari trg 24

Napeljal sem si telefon, da mi boste svoja naročila lažje sporočili. Prosim, zapišite si številko

20—45.

Zastopnike

vešče v prodaji manufakture na obroke, samo boljše prodajalce, ki posečajo prima stranke, sprejme večja manufakturna trgovina Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 5726

VABILO k

rednemu občnemu zboru

Posojilnice v Ribnici

reg. zadr. z omej. zav.

ZA 44. UPRAVNO LETO

ki se vrši v četrtek, dne 12. maja 1932 ob 2. uri popoldne v zadružni pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo in odobritev računa za l. 1931.
2. Čitanje poročila o izvršeni reviziji in sklepanje o njem.
3. Volitev načelstva in računskih pregledovalcev za leto 1932.
4. Slučajni predlogi.

Ako bi ta občni zbor ob napovedani uri ne bil sklepčen, se vrši eno uro pozneje drug občni zbor z istim dnevnim redom na istem prostoru, ki sklepa veljavno brez ozira na število zastopanih deležev.

Ribnica, dne 2. maja 1932.

5723 NAČELSTVO.

ARESIT

dvojno lepljena usnjata strešna lepenka.

LEPENKA ZA IZOLACIJO

IZOLAČNE PLOŠČE

dvojno lepljene

BITUMENOZNA

strešna lepenka vseh vrst

BITUMEN-JUTA

za izolacijo

Vsi ti produkti so izdelani iz čistega naravnega meksikanskega Bitumena.

BITUMEN

v originalnih sodih

LESNI CEMENT

KARBOLINEUM

Dobavlja v vsaki množini

Jos. R. PUH

LJUBLJANA

GRADAŠKA UL. 22 TELEF. 2513 5117

Modni kamgarn za fine obleke
Športni ševjot

Velika izbira, ugodne cene!

R. MIKLAUC
»PRI ŠKOFU«
Ljubljana 133

Velika razprodaja

POZOR 5734

gospodinje, gostilničarji-menze in restavraterji!

Od danes dalje se bodo prodajale na trgu popoldne pa pri

„Proda", Prečna ulica št. 6

sledeče stvari po znižanih cenah:

ribane buče . . . . à Din 3.— za kg
ribane kumarce . . . à Din 3.— za kg
male kumarce . . . . à Din 3.— za kg
rdeč in zelen paradižnik à Din 3.— za kg
papriko za polnenje, kom. à Din 0.50

PRINESITE POSODO S SEBOJ!

Salon damskih klobukov

V. Götzl

Gledališka ulica 8, vhod iz Aleksandrove c.

PRIPOROČA ZADNJE NOVOSTI VSAKOVRSTNIH SLAMNIKOV PO NAJNIŽJIH CENAH. ŽALNI KLOBUKI VEDNO V ZALOGI. POPRAVILA SE SPREJEMAJO. 5069

ŠPEDICIJA TURK

LJUBLJANA, Masarykova c. 9 (nasproti carinarnici) prevzema

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih pošiljk, in to hitro, skrbno in po najnižji tarifi. Revizija pravilnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno.

Telefon interurban štev. 2157.

PREVAŽANJE

vsakovrstnega blaga, bodisi kuriva, strojev, selitve itd. v Ljubljani in izven Ljubljane z vozovi na konjsko uprego kakor tudi s tremi najmodernejšimi avtomobili po dve, tri in sedem ton nosilnosti. 117

Telefon interurban štev. 2157.

Vljudno vabim cenj. občinstvo na

otvoritev

Kongresne kavarne

poleg Kina »Matica« na Kongresnem trgu

v sredo 4. maja t. l. zvečer

Za obilen obisk se priporočam

5725 **Jakob Sedej**

†

Umrl je po dolgi mukepolni bolezni gospod

Martin Jančigaj

trgovec in posestnik

Pogreb se vrši v četrtek, dne 5. t. m. ob pol 4. uri popoldne iz Zg. Šiške, Vodnikova cesta št. 54, na pokopališče v Dravlje.

Sv. maša za pokojnega bo v soboto 7. t. m. v cerkvi Sv. Frančiška v Sp. Šiški ob 8. uri zjutraj.

Zg. Šiška, dne 3. maja 1932. 5733

Vika Jančigaj, soproga in ostalo sorodstvo.

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Tapet. pomočnika
dobro izurjenega in zmožnega vseh del, sprejmem takoj. Samci imajo prednost. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 16283-1

4 šivilje
za fino žensko perilo, vajene strojev na elektriko, sprejme takoj Matek & Mikeš, Ljubljana, poleg hotela Strukelj. 15781-1

Vzgojiteljico
z znanjem francoščine in angleščine, po možnosti s takojšnjim nastopom sprejmem. Ponudbe s fotografijo in plačilnimi zahtevami na naslov: Brod, poštanski pretinac 53. 15751-1

Mehanik. vajenca
z dvemi razredi meščanske šole sprejme Ivan Jax in sin, Gosposvetska cesta 2. 16241-1

Šiviljsko pomočnico
dobro izurjeno v boljših delih sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 16335-1

Dobro stalno službo
dobi gospod, ki posodi 1000—2000 Din. Ponudbe z navedbo poklica in starosti na ogl. oddelek Jutra pod »Takojšnja služba«. 16332-1

Šiviljo
izvežbano v boljšem delu sprejme takoj damski modni atelje Josipina Iglič, Ljubljana, Aleksandrova c. št. 4, palača »Viktorija«. 16325-1

Krojača-družabnika
ki ima dosti poznanstva in zna samostojno voditi prvovrstna damska dela, iščem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Krojač«. 16297-1

Prodajalka
pridna, zanesljiva in poštena, dobi službo v večji trgovini na Dolenjskem. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Izvežbana prodajalka«. 16314-1

Čevljar. pomočnika
sprejme Franc Ložar, Celovška cesta štev. 15 — pri mitnici. 16348-1

Plačilno natakarico
s kavcijo, sprejmem takoj v boljši lokal. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 16366-1

Postrežnico
sprejmem. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 16369-1

Pek. pomočnika
ki zna voziti avto, sprejme parna pekarna Pretnar na Tržaški cesti štev. 24. 16377-1

Več čevljarskih pomočnikov
za fino delo sprejme firma Kosta Vukašinović v Mariboru, Zrinjski trg 5. 16378-1

Šofer
samostojen, vojaščine prost išče mesto za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Zanesljiv šofer«. 16223-2

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Fotograf. pomočnik
vešč vseh del moderne fotografije, dober retušer in laborant, išče kjerkoli zaposlitev. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dober 22«. 16303-2

Sobarica
z dobrimi spričevali, želi službo v kakem hotelu ali pri privatni družini. Cenj. ponudbe na podruž. Jutra v Celju pod »Ubogljiva«. 16389-2

Boljša gospodična
brez staršev, stara 18 let, premožna, z gostilne, vajena vseh del, želi mesto servirarice v kavarni. Gre tudi k boljšim ljudem za svojo. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 16339-2

Izobražena gdč.
zmožna popolnoma srbskega in nemškega jezika, išče primerno službo na Bledu. Dopise na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod šifro »Služba«. 16311-2

Diplomiran jurist
z znanjem jezikov, vešč slovenske in nemške stenografije ter trg. znanosti išče mesto v industrijskem, bančnem ali trg. podjetju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Znanje« 16340-2

Mlad fant
vojaščine prost, trezen in zanesljiv, išče kakršnokoli zaposlenje. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 15650-2

Pomožen delavec
vajen raznih mizarskih strojev, išče kjerkoli službo. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 16380-2

Natakarica
dobro izurjena želi za takoj mesto v vpeljani gostilni. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vedno vestna«. 16393-2

Čevljarski mojstri!
Zdrav kmetski fant, izučen v čevljarski stroki, bi se rad izpopolnil pri dobrem mojstru. Pripravljen je par mesecev delati samo za hrano in stanovanje. Ponudbe na naslov V. Pisansky, Brod, Sv. Križ pri Kostanjevici. 16316-2

Zaslužek

Kdor išče zaslužka, plača za vsako besedo 50 par; za naslov ali šifro 3 Din. — Kdor nudi zaslužek, pa za vsako besedo 1 Din. za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (3)

Prepisovanje
na stroj sprejmem. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 16333-3

Potniki

Kdor išče mesto potnika, plača za vsako besedo 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. — Kdor sprejema potnike, plača besedo po 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (5)

Potnika
za obisk privatnih strank po Gorenjskem, išče dobro upeljana tvrdka manufakturne stroke. Cenj. ponudbe na podružnico »Jutra« na Jesenicah pod šifro »Dober zaslužek«. 16202-5

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Čevlji na obroke
»Tempo«, Gledališka ul. 4 (nasproti gledališča). 114-6

2 rabljeni izložbi
z vrati, iz macesnovega lesa, z železnimi roleti, v zelo dobrem stanju poceni proda Ivan Strojanšek, trgovina pri »Zvonu« — Pogačarjev trg 3. 16371-6

Puhasto perje
čisto čohano, kg po 48 Din druga vrsta kg po 38 Din, čisto belo gosje kg po 130 Din in čisti puh kg po 250 Din razpošilja po poštnem povzetju L. Brozović, Zagreb, Ilica 82. 22-6

Vrtne stole
zložljive, proda Tribuč Glince Tržaška cesta 6 — telefon 2605. 176-6

Otroški voziček
(Korbwagen) skoraj nov proda M. Nardin, Poljanska cesta 31. 16298-6

Vrtnice, marelice
visoke in nizke, v najnovejših različnih barvah proda Ivan Breceljnik v Veliki čolnarski ulici 21. 16357-6

Dolomitni pesek
ki Vam ga dostavi K. Vodnik, se naroča pri »Jeklo«, Ljubljana, Stari trg — telefon 2845.

Otroški voziček
zložljiv — dobro ohranjen prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 16329-6

Otomano
dobro ohranjeno poceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 16334-6

Fotoaparat
v dobrem stanju, velikost 13 × 18, z objektivom Doppelanastigmat poceni prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 16320-6

»Penik«
čevlji so najboljši in najcenejši. Ljubljana, Kolodvorska ulica štev. 35.

Kopalno banjo
cinkasto, le malo rabljeno prodam. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 16361-6

Fotoaparat
Rollfilm, anastigmat 1:4.5, Compeur, poceni naprodaj Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16358-6

Blagajna
Wertheim, 2 pisalna stroja »Ideal« in vez brek za 6 oseb — vse v najboljšem stanju naprodaj na Krakovskem nasipu št. 26/I. 16372-6

Otroški voziček
dobro ohranjen, od zdravega deteta, ponikljan, na vzmeti, naprodaj v Grablovičevi ulici 20/I — pri kavarni »Viadukt«. 16395-6

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Precizno stružnico
(Drehbank) cirka 2 m dolgo, v dobrem stanju kupimo. Ponudbe na naslov: »Pogon«, Zagreb, Deželićeva 25. 16318-7

Vodovodne cevi
5/4 cole, dobro ohranjene, pocinkane, cca 40 m ali manj kupim. Ponudbe s ceno na naslov: Miško Belec, Radomlje. 16346-7

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

AJS motorno kolo
brez ali s prikolico, 500 cm³, z zgoraj krmiljenimi ventili, v brezhibnem stanju, še malo vožen, ugodno proda Leopold Jesih, mesar v Medvodah. 16326-10

Avto za 5000 Din
dvosedežen, lahkotovorni, v uporabnem stanju, pripraven posebno za kakega obrtnika, takoj naprodaj. Vprašati: »Tempo«, Gledališka 4. 16343-10

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Prostoren lokal
takoj oddam v Tavčarjevi ulici. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 16305-19

Gostilno
prometno, kupim, vzamem v najem ali na račun. — Grem tudi kot voditeljica ali gospodinja. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Samostojna gospa«. 15850-19

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Vinogradniki
Vaše vino odprodaste najdražje, ako vzamete v najem staro in dobro vpeljano gostilno v velikem letoviškem kraju. Velike kleti, stanovanje in ves inventar takoj na razpolago. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Brezkonkurenčno«. 16248-17

Prehrana

Kdor nudi prehrano plača za vsako besedo 1 Din; kdor išče prehrano pa za besedo 50 par; za dajanje naslova ali šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (14) Trgovski oglasi 1 Din

1 ali 2 otroka
bleda in slabotna sprejmem preko leta na deželo v dobro prehrano in skrbno vzgojo. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 16324-14

Zdravo punčko
8 mesecev staro oddam za svojo. Dopise pod šifro »Hvaležna« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 16386-14

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Štiristanovanj. hišo
lepo urejeno, v bližnji periferiji zelo ugodno prodam. Vprašati v Mostah, Tovarniška ulica štev. 32. 16293-20

Lepo stavb. parcelo
960 m² veliko prodam v Kranju. Pismene ponudbe na naslov: Ciril Grajžar, Kranj. 16323-20

Vknjiženo terjatev
na 2 hišah, v prometnem mestu ugodno prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16312-20

Ugodna prilika
se Vam nudi z nakupom nove tristanovanjske hiše v severnem delu Ljubljane za 280.000 Din, pod zelo ugodnimi plačilnimi pogoji. Pojasnila daje realitetna pisarna Grašek v Ljubljani, Kolodvorska ul. št. 24. 16353-20

Enodružinsko hišo
z vrtom in dvoriščem prodam v Zg. Šiški blizu tramvaja. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 16392-20

Les

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (15)

Žagana drva
Din 120, premog, preklje za fižol
stavbni les
Jos. Prelesnik, Ljubljana 7 Janševa ul. — telefon 3389 15614-15

Oblačila

Trg. oglasi po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. (13)

Milostiva!
Vaš krzneni plašč čez poletje najskrbneje konzervira tvrdka L. Rot, Ljubljana, Mestni trg 9. Obenem istega tekom poletja popravi in modernizira za polovično ceno. Plačljivo šele jeseni pri prevzemu. 15656-13

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (21)

Manzardno stanovanje
2 neparketiranih sob, kabineta, kuhinje, predsobe in pritiklin oddam s 1. junijem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16326-21

Stanovanje
3 sob in pritiklin oddam s 1. avgustom v Tavčarjevi ulici. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 16306-21

2 sobi in kuhinjo
za 450 Din oddam v Zg. Šiški 205, poleg Gasilskega doma. 16347-21

Dve stanovanji
z 2 sobami in pritiklinami, v novi hiši blizu tramvaja na Glincah oddam s 1. junijem 1932 za 650 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16359-21

Vrtnarju
oddam takoj enosobno stanovanje. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 16375-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje
solnčno, 2 sob. kuhinje, sobe za služkinjo, shrambe in souporaba pralnice išče za julij ali avgust starejši zakonski par brez otrok (držav. uradnik). Najraje v bližini Teh. sred. šole ali Prul. Cenjene ponudbe pod »Stanovanje 33« na ogl. odd. »Jutra«. 16033-21a

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, v mestu išče za avgust tričlanska uradniška rodbina. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Uradnik 3, točen plačnik«. 16331-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Opremljeno sobo
za eno ali dve osebe, posebni vhod, elektrika in parket, oddam. Cesta v Rožno dolino, Predjamska 2. 15930-23

Sobo
s separatnim vhodom oddam takoj. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 16321-23

Mesečno sobo
z vso oskrbo oddam s 15. majem boljšemu gospodu ali gospodični v Šiški. Gasilska cesta 5. 16263-23

Solnčno sobo
prazno ali opremljeno, s posebnim vhodom, v pritličju takoj oddam v Igriški ulici 6 — pri drami. 16322-23

Lepo sobo
s hrano ali brez oddam enemu ali dvema gospodoma v Gradišču štev. 17, pritličje levo. 16350-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam boljšemu gospodu na Starem trgu št. 11a/I. 16356-23

Sobo v vili
s posebnim vhodom, uporabo kopalnice oddam takoj boljšemu gospodu. — Vprašati: »Rekord«, Aleksandrova 8. 16344-23

Sobo
prazno ali opremljeno, s posebnim vhodom takoj oddam v Društveni ul. 27 — Novi Vodmat. 16367-23

Veliko prazno sobo
tik univerze oddam boljši osebi. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 16368-23

Veliko zračno sobo s štedilnikom
oddam, event. prodam pohištvo. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 16373-23

Elegantno sobo
novoopremljeno — solnčno, blizu opere oddam stalnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 16374-23

Snažno sobo
lepo opremljeno, separirano, event. z zajtrkom oddam v vili na Mirju. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 15951-23

Lepo solnčno sobo
v sredini mesta oddam takoj gospodični z vso oskrbo in souporabo kopalnice. Rus, Pred Škofijo št. 21/II. 16391-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Sobo in kuhinjo
išče učiteljica za junij. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sama 338«. 16338-21/a

Solnčno sobo
z električno razsvetljavo, v bližini Naglasove tovarne iščem za takoj. Ponudbe pod šifro »Suha soba« na oglasni oddelek »Jutra«. 16362-23/a

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Vložno knjižico
Ljubljanske kreditne banke za večji znesek prevzamem proti dovoljni garanciji in dobrim obrestim. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sigurna rentabiliteta«. 16287-16

Vaš kapital
zelo dobro naložite, ako kupite v neposredni bližini Ljubljane rentabilno podjetje z zelo obsežnim zemljiščem. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod šifro »Dobra kupčija«. 16116-16

Vknjiženo terjatev
na prvem mestu na dveh hišah, vrtu in gozdu, v prometnem mestu ugodno prodam. Kupec se lahko v hiše naseli. Ponudbe pod šifro »Ugodno« na oglas. oddelek »Jutra«. 16315-16

Kolesa

za besedo. Oglasi socijalnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Dve kolesi
moško in damsko za vsako ceno naprodaj na Miklošičevi cesti 7/III, vhod poleg Delavske slaščičarne 16394-11

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Črn klavir
dobro ohranjen poceni prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 16024-26

Klavirji!
Zaloga in izposojevalnica klavirjev prvovrstnih svetovnih tvrdk. Prodaja najcenejša na najmanjše obroke. Popravila in uglaševanja se izgotavljajo strokovnjaško in ceno. Warbinek, Ljubljana, Gregorčičeva št. 5. 16023-26

Klavirje in pianine
svetovnih znamk kupite po globoko znižanih cenah pri »Muzika«, Sv. Petra c. 40. — Najceneje izposojuje popravlja in uglašuje.

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Šivalni stroj
za 1300 Din naprodaj na Miklošičevi cesti 7/III — vhod poleg Delavske slaščičarne. 16396-29

Obrt

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (30)

Fotoamaterjem
brezplačen pouk. Razvija, kopira in poveča po najnižji ceni D. Rovšek, Kolodvorska ulica št. 35. V svoji trgovini držim vedno najboljši fotomaterijal po nizki ceni. 15453-30

Ovratne rute
najnovejša sestava, žepni robčki, razni predtiskani prtiči pri
Matek & Mikeš
Ljubljana — poleg hotela Strukelj. Entel raznovrsten takoj, ažur, vezenje in predtisk. 14803-30

Botri in botrice
Najlepši spomin za Vašega birmanca je fotografija. — Atelje D. Rovšek, Kolodvorska ulica št. 35 Vam jamči za najboljši izdelek Cene za binkošti znižane.

Soboslikarska in pleskarska dela
po najnovejših skicah (Spritzmalerei) le pri tvrdki Anton Stiplošek, Krakovska ulica št. 5. — Kuhinja in soba od 200 Din naprej. 16319-30

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

Dobro vino
lastnega pridelka oddaja od 10 lit. po 4 Din Garibaldi, Maribor, Majstrova št. 11/I. 16381-33

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Grafolog 16390-24
KARMAH
v Ljubljani
hotel »Soča«

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje Rafinerija dragih kovin, Ljubljana, Ilirska ulica 36, vhod iz Vidovdanske ceste, pri gostilni Možina. 70

Dražbe

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (32)

Travnik in gozdič
pri postaji Lavrica dne 5. maja ob 3. uri popoldne na prostovoljni javni dražbi naprodaj. 16337-32

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Nemške doge
črno-bele mladiče odlikovanih psov proda Jakil v Sevnici. 16376-27

Letovišča
10 dni na morju 480 Din.
Še danes
rezervirajte sobo v hotelu »Jadran«, Jelsa otok Hvar ker le tam boste najlepše in najcenejše (pri Slovenki) binkošti preživeli. — Ilustrirane prospekte dobite v vseh pot. pisarnah in direktno. 16363-38

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

»ZABAVNI LIST«
tednik z gratis slikarsko galerijo v formatu razglednic, Stražišče. Posamezna številka samo 1 Din. Zahtevajte brezplačne ogledne številke! 141

Ščitnike za vrata
iz celuloida, po meri, v raznih barvah in oblikah ter celuloidne plošče dobite pri tvrdki Ivan Babovec, Stari trg štev. 20. — Zahtevajte prospekt. 142-37

Banatski eksportni MLIN
da denarno sposobni tvrdki svoje
zastopstvo.
Pisma s šifro »Eksportmlin P-2529« na Interreklam d. d. Zagreb, Masarykova 28. 5722

KRUŠNO MOKO
in vse mlevske izdelke vedno sveže dobite pri
A. & M. ZORMAN
Ljubljana
Stari trg št. 32. 180

Trajno kodranje
na najnovejšem Henkelnovem aparatu model 1932 po primernih cenah. **Mirko Zaletel, frizer, Vogal Rimske ceste 24.** 4736

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavèn« je mast
Zaščitni znak — Clavèn — Zaščitni znak
Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavnega skladišča. Čuvajte se ponaredbi. 15
M. Hrnjak
lekarnar — Sisak

Tri glavne dobre lastnosti ima
Vitekova „Varekina“
1.) da prihrani **kuhanje** perila;
2.) da pere **snežno** belo;
3.) da perilu absolutno ne škodi.
Gospodinja, en sam poskus Vas bo prepričal!
Dobi se povsod! 4618-II

Radio

Izvleček iz programov

Sreda, 3. maja

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Čas, plošče, borza. — 18: Salonski kvintet. — 19: Ruščina. — 19.30: Literarna ura — 20: Plošče. — 20.15: II. Haydnova proslava. — Prenos koncerta iz Maribora. — 22. Napoved časa in poročila

Četrtek, 5. maja

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glasbe. — 10: Versko predavanje. — 10.30: Šah. — 11: Operne arije (g. Gostič)). — 12: Čas, poročila, plošče. — 15.15: Cvetoči ma'nik v literaturi in pesmi. — 16: Akademski oktet. — 16.45: Zabavni kotiček. — 17: Salonski kvintet. — 20: Vzgojeslovje. — 20.30: Klasična glasba. — 21.15: Pevski kvartet Glasbene Matice. — 22: Orkester »Triglav«.

BEOGRAD 12.05: Radio-orkester. — 16: Popoldanski koncert. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 23: Lahka glasba. — 24: Ciganska godba. — 0.30: Jazz in plošče. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Balalajke. — 20.30: Prenos iz Ljubljane. — 22.40: Lahka godba. — PRAGA 18: Koncert. — 19: Saksofon. — 19.30: Opereta. — 22.20: Lahka godba. — BRNO 19.30: Prenos iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.15: Lahka glasba. — 22.10: Violinske skladbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 10.45: Simfoničen koncert. — 12: Lahka glasba. — 14.55: Posvetitve svečanosti restavriranih Brucknerjevih orgel. — 18.50: Pesmi. — 19.35: Opera »Tosca«. — 21.50: Plesna glasba. — BERLIN 20: Orkester. — Godba za ples. — KÖNIGSBERG 16.45: Godba na pihala. — 18.15: Pesmi — 20: Haydnovi »Letni časi«. — Plesna galasba. — MÜHLACKER 16: Iz opere »Carmen«. — 18.25: Godalni trio. — 19.45: Operetna glasba. — 21.20: Avstrijski večer. — 22.50: Orkester. — BUDIMPEŠTA 17.30: Vojaška godba. — 19.30: »Rigoletto« iz gledališča. — Ciganska godba. — RIM 17.30: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.45: Koncertni večer.

Iz Konjic

nj— **Velikega zborovanja obrtnikov in trgovcev** iz vsega konjiškega sreza ob priliki ustanovitve Obrtnega društva za konjiški srez na vnebohod 5. t. m. ob 9. v konjiškem Narodnem domu se udeleže tudi delegati Zbornice za TOI iz Ljubljane, Zveze obrtnih društev v Celju, obrtnikov iz Slovenske Bistrice in drugih sosednih krajev. Zanimivo in poučno bo za vse zborovalce predavanje obrtnega nadzornika g. Založnika Ignacija o stališču obrtnika in trgovca napram novim zakonom. Obrtniki in trgovci konjiškega sreza, pridite!

nj— **Jurjevanje sokolske čete v Konjiški vasi**, zvezano s pešizletom konjiškega Sokola, bo na vnebohod 5. t. m. popoldne v Konjiški vasi pri br. Kolariču. Spored: telovadne točke, govor, deklamacije in prosta zabava. Spored pod vodstvom zelenega Jurija in v spremstvu godbenega društva »Dravinje« krene izpred Narodnega doma ob 14. Sodelovale bodo pri prireditvi sokolske čete Sv. Jernej, Špitalič in Kebelj, sosednja bratska društva in Društvo kmetskih fantov in deklet iz Stranic.

✝

Bogu vdano sporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nam je včeraj ob 11. ponoči umrl ljubljeni oče, gospod

ing. Paul Potiorek

veleposestnik

Pogreb blagega pokojnika bo v sredo ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti v Prusniku na pokopališče v Zagorju.

Zagorje ob Savi, dne 3. maja 1932.

EMMY POTIOREK, hči.
OSKAR POTIOREK, sin.

ZAHVALA

Najlepše se zahvaljujemo vsem, ki so se ob priliki pogreba našega ljubega

STANKA

z najtoplejšimi izrazi sočustvovanja in naklonjenosti udeležili žalnega sprevoda.

Posebno se zahvaljujemo kult. prosv. organizacijam, starosti Sokola J. Novaku, ravnatelju novomeške gimnazije g. Ivanu Maslju, pevcem-dijakom novomeške gimnazije, g. železniškim uradnikom.

Družina Eršte in sorodniki.

Zahvala

Ob smrti dragega soproga

Marinka Franca

se tem potom najtopleje zahvaljujem vsem, ki so ob času njegove bolezni in smrti sočustvovali z menoj kakor tudi vsem darovalcem cvetja in mnogoštevilnemu spremstvu na njegovi poslednji poti. Posebno zahvalo izrekam g. dr. Debevcu za ves njegov trud, ki ga je imel s pokojnim.

Maša zadušnica se bo brala v cerkvi Sv. Frančiška v Šiški v ponedeljek 9. maja ob pol 7. zjutraj.

5719 **ŽALUJOČA SOPROGA.**

Zahvala

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja ob smrti naše nepozabne hčerke, sestre, svakinje, nečakinje in sestrične, gospodične

Ade Ölhofer

UČITELJICE

kot tudi za darovane krasne vence in cvetje, se vsem najtopleje zahvaljujemo. Posebno zahvalo smo dolžni preč. duhovščini, gdč. Zinki Verščajevi za njeno izredno požrtvovalno in nesebično ljubezen in pomoč, dalje celokupnemu učiteljskemu zboru Toplice-Zagorje, zastopnicam KJS, gdč. kongreganistinjam, šolski deci, g. nadučitelju Pelkotu za ganljive poslovilne besede ob odprtem grobu ter vsem onim, ki so spremili naše najljubše k poslednjemu počitku.

Iskrena hvala vsem!

Ljubljana, dne 3. maja 1932.

5732 **Žalujoči ostali.**

Edgar Rice Burroughs:

Tarzan, kralj džungle

214

Vso pot, ko jo je tako nosil po neprodirni džungli, ni Jane niti enkrat izgubila zavesti. Njen krik je splašil Claytona, da je planil v grmovje, a Tarzana, ki je bil vajen pragozda, je pripeljal naravnost na kraj, kjer je ležala onesveščena Esmeralda. Takoj je uganil, kaj se je zgodilo. Brez odlašanja se je spravil na pogon.

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.